KD-ITS KONZORCIUM

Integrated Consulting Group | Ex Ante | Közép-Pannon Regionális Fejlesztési Zrt. | Lechner Lajos Tudásközpont | mapi | PESTTERV | TRENECON COWI | Város teampannon

Devecser város integrált településfejlesztési stratégiája

II. STRATÉGIA

KDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Közép-Dunántúli Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

SZÉCHENYI 2020

Magyarország Kormánya

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Készült: a Belügyminisztérium megbízásából
a KDOP-6.2.1/K-13-2014-0002 sz. projekt keretében

Készítette: **KD-ITS KONZORCIUM**

Konzorciumvezető: ***Közép-Pannon Regionális Fejlesztési Zrt.***

A konzorcium tagjai:

- *Ex Ante Tanácsadó Iroda Kft.*
- *Lechner Lajos Tudásközpont Területi, Építésügyi, Örökségvédelmi és Informatikai Nonprofit Kft.*
- *MAPI Magyar Fejlesztési Iroda Zrt.*
- *PESTTERV Pest megyei Terület-, Település-, Környezet Tervező és Tanácsadó Kft.*
- *TRENECON COWI Tanácsadó és Tervező Kft.*
- *VÁROS-TEAMPANNON Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.*

Devecser – Budapest – Székesfehérvár, 2015.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS 4

1 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI 7

1.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása 7

1.2 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása 14

2 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK 15

2.1 Akcióterületek kijelölése 15

2.2 Az egyes akcióterületeken megvalósításra kerülő fejlesztések 16

2.3 Az akcióterületeken kívüli fejlesztések 45

2.4 A projektjavaslatok és a városi célok kapcsolata 50

2.5 A településfejlesztési akciók vázlatos pénzügyi terve és ütemezése 52

3 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM 57

3.1 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések 57

3.2 A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések 59

3.3 A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések 59

4 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI 69

4.1 Külső összefüggések 69

4.2 Belső összefüggések 74

5 A MEGVALÓSÍTHATÓSÁG KOCKÁZATAI 80

6 A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE 84

6.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek 84

6.2 A stratégia megvalósításának szervezeti keretei 89

6.3 Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok 90

6.4 A partnerség biztosítása az ITS készítése és megvalósítása során 92

6.5 Monitoring rendszer kialakítása 93

MELLÉKLETEK 104

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1.1-1. táblázat: A részcélok kapcsolata, egymásra hatása – hozzárendelési mátrix 13

1.2-1. táblázat: A célok és a megvalósítás területei közötti kapcsolat 14

2.1-1. táblázat: A 2014-2020-as programozási időszak akcióterülete Devecserben (forrás: Devecser településrendezési tervének részleges felülvizsgálata, 2011) 16

2.4-1. táblázat: Az egyes fejlesztési projektjavaslatok és a városi célok kapcsolata 50

2.5-1. táblázat: Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések tervezett ütemezése 52

2.5-2. táblázat: Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések indikatív forrásigénye (MFt) 55

3.1-1. táblázat: Devecser szegregátumokat bemutató térképe (külterületek nélkül) (Forrás: 2011. évi népszámlálás, KSH) 57

3.1-2. táblázat: A KSH által kijelölt és Devecser város által jóváhagyott szegregátumok fontosabb mutatói 58

3.3-1. táblázat: Az anti-szegregációs terv horizontális céljai és alcéljai 59

3.3-2. táblázat: Az anti-szegregációs terv terület specifikus céljai 60

3.3-3. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett, horizontális intézkedései 62

3.3-4. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett, szegregátum specifikus intézkedései 64

3.3-5. táblázat: Az anti-szegregációs terv intézkedéseinek ütemezése 65

3.3-6. táblázat: A potenciálisan szegregációs hatást gerjesztő fejlesztések és a hatások kivédésére teendő intézkedések 67

4.1-1. táblázat: A stratégia külső összefüggései 73

4.2-1. táblázat: A célok logikai összefüggései 74

6.5-1. táblázat: A stratégia célrendszerének eredményindikátorai 99

6.5-2. táblázat: A projektek kimeneti indikátorai 100

ÁBRAJEGYZÉK

5.1-1. ábra: A kockázatok besorolása a kockázat mértéke szerint 83

6.5-1. ábra: Monitoring, ellenőrzés, értékelés 94

6.5-2. ábra: A monitoringon alapuló visszacsatolás 95

6.5-3. ábra: Az indikátorok rendszere 97

BEVEZETÉS

Devecser Városa 2012-ben dolgozta ki és fogadta el az Integrált Településfejlesztési Stratégiáját (ITS). Az azóta eltelt időszakban a stratégia megvalósítását befolyásoló belső és külső tényezőkben olyan jelentős változások következtek be, ami indokolttá tette e stratégia felülvizsgálatát, módosítását:

- a 2008-2009-es pénzügyi, gazdasági válságot követően a piaci, befektetői környezet változásai
- demográfiai trendek, a társadalmi környezet megváltozása
- az önkormányzatok feladat- és hatáskörének módosulásai, átalakuló jogszabályi környezet
- a településfejlesztést érintő szakpolitikai és jogszabályi környezet változásai, aminek legfontosabb elemei:
  - Az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmi és egyes eljárásrendi elvárásait rögzítő **314/2012. (XI.8) Korm. rendelet** megalkotása
  - Az országos fejlesztési és rendezési dokumentumok, mint tervezési kereteket meghatározó dokumentumok elfogadása: **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** (elfogadva az 1/2014 OGy. határozattal); **Országos Területrendezési Terv** (OTrT) 2014. február 1-től hatályos módosítása
  - A **megyei területfejlesztési koncepciók és programok** 2014-ben történt felülvizsgálata, illetve megalkotása, amelyek alapján a korábbiakhoz képest nagyobb lehetőség nyílik a megye, a megyei jogú városok és a megye többi városát érintő fejlesztések összehangolására
- A változások közt kiemelt jelentőségű, hogy megalkotásra és kidolgozásra kerültek az Európai Unió 2014-2020-as programozási időszakának támogatáspolitikai célkitűzései, és az azokhoz kapcsolódó uniós és hazai tervdokumentumok, jogszabályok:
  - Elfogadták az **EU 2020 Stratégiát**, amelyben az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés érdekében az EU öt alapcélt tűzött ki maga elé a foglalkoztatás, az innováció, az oktatás, a társadalmi befogadás és a klíma/energiapolitika területén. A 2014-2020-ban elérhető uniós támogatások e célok elérését szolgálják minden tagországban, így Magyarországon is.
  - az EU 2020 stratégiához igazodóan kidolgozásra és Brüsszel által is elfogadásra került a **Partnerségi Megállapodás**, amely a hazánkban elérhető uniós források, az Európai Strukturális és Beruházási Alapok eredményes és hatékony felhasználásának hazai alapfeltételeit rögzíti
  - a Partnerségi Megállapodásban foglaltak mentén kidolgozták a következő támogatási időszak **Operatív Programjait**, amelyek nagyobb részét 2015 elejére már az Európai Unió is jóváhagyta.
  - Az Operatív Programok közül a városok számára az egyik legjelentősebb forrásokat tartogató Terület és Településfejlesztési Operatív Programhoz (TOP) kapcsolódóan a stratégia készítésével párhuzamosan zajlik **megyei Integrált Területi Programok** (ITP) tervezése és ehhez kapcsolódóan a városi fejlesztési elképzelések összegyűjtése, rendszerezése.

A **stratégiaalkotás** fázis a megalapozó vizsgálaton és a településfejlesztési koncepción túl nagymértékben támaszkodott a korábbi ITS-ben foglaltakra és megvalósításának tapasztalataira, továbbá az egyéb releváns helyi koncepciókra és programokra, köztük a Gazdasági Ciklusprogramban foglaltakra. A vizsgálat tárgyát képezte a stratégiában megfogalmazott fejlesztések összhangja a hatályos Településszerkezeti Tervvel is (ami szükség esetén a Szerkezeti Tervre vonatkozó módosítási javaslatokat is generálhat). Mindezek mellett a stratégia- alkotás fontos inputját jelentette a tervezési folyamatot végigkísérő partnerség (szakmai konzultációk, munkacsoport ülések, műhelymunkák); a helyi társadalom, a gazdasági és civil szféra szereplői véleményének, elképzeléseinek megismerése.

A munka eredményeként megalkotott **Integrált Településfejlesztési Stratégia** jelen dokumentumban ölt testet. E stratégia a város **középtávú** fejlesztési irányait, célrendszerét, az ezek elérése érdekében tervezett beavatkozásokat, továbbá a megvalósítás és nyomon követés eszközeit és módszereit rögzíti. Legfontosabb célja, hogy stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő a következő 7-8 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét. A stratégia akkor válhat eredményessé, ha:

- annak segítségével a város ki tudja használni fejlődési potenciálját;
- a célok és azok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek (projektek) döntő részben meg is valósulnak a 2014-2020-as időtávban, kihasználva az uniós támogatások adta lehetőségeket;
- a városban a fejlesztések térben és időben egymással összehangoltan valósulnak meg;
- az ITS a városfejlesztés különböző szereplői közötti kommunikáció eszközévé válik;
- az abban foglalt kiszámítható, világos célrendszer révén a közszféra mellett a magánszféra fejlesztéseit is képes ösztönözni.

1 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1 A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

A stratégiai fejlesztési célok meghatározásakor a korábbi helyzetelemzések és ITS mellett a 2015. február 23-án Devecserben tartott műhelymunkán elhangzottakat és Devecser Város képviselő-testületének 2015-2019. évekre vonatkozó gazdasági programját vettük figyelembe.

A város fő problémái az alacsony iskolázottság, a csekély gazdasági potenciál, a jelentős munkanélküliség és az ezekből következő magas elvándorlási arány. Problémát okoz még ezek mellett a turisztikai bevételek hiánya, a város rossz közlekedési helyzete és a vörösiszap-katasztrófa miatti negatív városimázs.

A műhelymunkán elhangzottak és a 2015-2019. évekre vonatkozó Gazdasági Programban foglaltak alapján meghatároztuk Devecser város hosszú távú és középtávú városi céljait. A célokat az alábbiakban mutatjuk be.

1.1.1 Hosszú távú városi célok

H1-cél: Munkanélküliség megszüntetése a Devecseri járásban

Devecser városvezetésének kinyilvánított szándéka, hogy a városban és a járásban kialakult jelentős munkanélküliséget csökkentse. Hosszú távon a munkanélkülisége megszüntetése a cél, és ennek érdekében az Önkormányzat fejleszti a szakképzést, kedvező körülményeket biztosít a befektetni vágyó cégeknek és a városi, járási fejlesztésekkel munkahelyeket teremt.

H2-cél: A Devecseri járás lakosságszámának növelése

Devecser egyik legsúlyosabb problémája a népességcsökkenés, ami együtt jár a lakosság elöregedésével. A városvezetés meg kívánja fordítani az elmúlt évtizedek negatív tendenciáját, és perspektívát kíván biztosítani azoknak a lakosoknak, akik helyben szeretnének érvényesülni. Az önkormányzat által tervezett fejlesztések, beavatkozások hosszú távú hatását a járás és a város lakosságszámának alakulása fogja tükrözni.

H3-cél: Életpályamodell kialakítása és működtetése a járás fiataljai számára

Devecser városvezetésének egyik alapvető fontosságú célkitűzése a város és a járás fiataljainak megszólítása. Az Önkormányzat a Máltai Szeretetszolgálattal együttműködve életpályamodellt kíván kialakítani, amelynek lényege, hogy a helyben tanulni és dolgozni kívánó fiatalokat olyan piacképes szakképzésben részesítik a devecseri székhelyű Járási Szakképző Iskolában, amellyel a végzett diákok helyi cégeknél el tudnak helyezkedni és helyben tudják biztosítani a megélhetésüket.

1.1.2 Középtávú tematikus városi célok

Devecser város középtávú tematikus céljait az alábbi három átfogó kategóriába soroltuk be:

1. Gazdaság
2. Épített és természeti környezet
3. Társadalom

Az egyes kategóriákba tartozó célokat az alábbiakban részletesen ismertetjük. Bemutatjuk, hogy az adott cél **milyen problémára válaszol**, illetve mi az **elvárt célállapot**.

1. Gazdaság

G1-cél: Munkahelyteremtés elsősorban vállalkozási övezetek és új iparterületek kialakításával

Milyen problémára válaszol: Az elvándorlás megakadályozásának egyik legfontosabb eszköze a munkanélküliség csökkentése, ezen belül is a helyben való foglalkoztatás lehetőségének megteremtése. Mivel a munkanélküliek száma az elmúlt években folyamatosan nőtt, a munkaképes korú lakosság jelentős része pedig nem a városban dolgozik, kiemelkedően fontos a városban történő munkahelyteremtés. Ez helyben tartaná a munkaképes korú lakosságot, jövőképet adna a fiataloknak, növelné a város adóbevételeit, ami további fejlesztéseket tenne lehetővé mind gazdasági, mint társadalmi-környezeti területen.

Mivel a városban magas a szakképzetlen munkanélküliek száma, fontos olyan munkahelyeket létrehozni, ahol betanított munkásokra is szükség van. Ugyanakkor problémát jelent az is, hogy a felsőfokú végzettséggel rendelkezők nem találnak helyben munkát. Új vállalkozások számukra is lehetőséget adhatnak a helyben történő munkavállalásra.

Előnyt jelent, hogy a város rendelkezik értékesíthető, teljes közművel ellátott telkekkel, mely területen ipari park hozható létre. A telkek iránt valós kereslet mutatkozik, több régóta működő vállalkozás (pl. Hajtó-Mű Kft. már meg is vásárolt egy közel 3,5 ha nagyságú területet) érdeklődik a területek iránt.

Elvárt célállapot: A cél, hogy mind a jelentős számú, jelenleg munkanélküli lakosok, mind a vidéken, illetve külföldön dolgozók helyben találjanak munkalehetőséget, ezáltal szorosabban kötődjenek a városhoz, életszínvonaluk növekedjen. A helyi vállalkozások adójukkal járuljanak hozzá a város bevételeihez, lehetővé téve ezzel a további fejlesztéseket.

G-2 cél: Idegenforgalom, turizmus fejlesztése, kerékpárút hálózat kiépítése

Milyen problémára válaszol: Devecser – bár elhelyezkedése és természeti adottságai lehetővé tennék ennek ellenkezőjét – nem rendelkezik idegenforgalmi bevétellel. Devecserben a vendégforgalom folyamatosan csökkent 2000. és 2004. között, az ezt követő években pedig gyakorlatilag teljesen eltűnt. A vendégéjszakák száma 2010. után a vörösiszap-katasztrófa által érintett lakosság elszállásolása miatt növekedett meg. A korábbi vallásturizmus a katasztrófát követően megszűnt. A

város jelenleg nem rendelkezik szálláshellyel, csekély a vendéglátóhelyek száma, de gondot jelent az idegenforgalomban képzett munkaerő hiánya is.

A vörösiszappal nem érintett belterületi utak rossz minőségűek, kerékpárút nincs, a városnak és természeti környezetének megközelítése nehezen megoldható. Ugyanakkor a Somló-hegy és a Balaton közelsége, az Esterházy-kastély, a Széki-tó jelentős idegenforgalmi potenciált jelent. Borturizmus, horgászturizmus, kerékpáros túraútvonalak alakíthatók ki a városban és közvetlen vonzáskörzetében.

Elvárt célállapot: Szállás- és vendéglátóhelyek, kerékpárút és (bor)túraútvonalak kiépítésével, az Esterházy-kastély és a városban lévő épületek felújításával Devecser ismét vonzó idegenforgalmi célponttá tehető. A cél kettős: egyrészt a turisták „végállomásává" tenni Devecsert, vagyis azt elérni, hogy kikapcsolódásuk helyszíneként a várost és közvetlen környezetét válasszák, másrészt az átutazó (pl. a Balatonra vagy a Fertő-tóhoz tartó kerékpáros) turistákat a városban tartsák néhány napra, ami után következő alkalommal már célállomásnak választhatják Devecsert.

2. Épített és természeti környezet

É-1 cél: Az építészeti arculat, a még meglévő építészeti értékek megőrzése

Milyen problémára válaszol: A városban sok régi épület található, melyek jelentős része műemlékvédelem alatt áll. Az elmúlt évtizedekben a fejlesztések hangsúlya a lakóterületekre és egyes gazdasági területekre esett, a régi, műemlék, illetve műemlék-jellegű épületek felújítása háttérbe szorult. Több szempontból is fontos állaguk megóvása, illetve felújításuk. Egyrészt a város lakosainak közérzetét is pozitívan befolyásolja a felújított, karban tartott épületek látványa, másrészt a régi épületek felújításával, a városközpont rehabilitációjával Devecser vonzóvá tehető a turisták számára. Ha az épületeket felújítják, javul a városkép, a turisták és az áthaladók nagyobb eséllyel, szívesebben állnak meg Devecserben, több időt töltenek el itt, ezáltal bevételhez is juttatják a várost, hozzájárulnak az idegenforgalmi vállalkozások fejlődéséhez, tehát közvetve hozzájárulnak a G-1. cél, a munkahelyteremtés megvalósításához is.

Elvárt célállapot: Az épületek felújításával olyan városkép kialakítása, ahol egyrészt jól érzik magukat a helyi lakosok, ezáltal szívesen töltik itt szabadidejüket is, másrészt ahova szívesen mennek a turisták, növelve ezáltal a város idegenforgalmi bevételeit.

É-2 cél: A természeti környezet fejlesztése, a belterületi zöldfelületek igényes kialakítása

Milyen problémára válaszol: A város a Somlói borvidék és a Devecseri Széki-erdő Természetvédelmi terület része. Devecser a természeti adottságaira építve az átlaghoz képest nagyobb zöldfelületi aránnyal és igen értékes területekkel rendelkezik. A terület – beleértve az ott elhelyezkedő, védelem alatt is álló Esterházy-kastély csaknem 10 ha nagyságú parkját – a 2010. október 4-i gátszakadással Magyarország legnagyobb természeti pusztítását szenvedte el. Bár a károk helyreállítása szinte azonnal megkezdődött és azóta is folyamatosan tart, a katasztrófa hosszú távú hatásai kiszámíthatatlanok. A természeti környezet folyamatos fejlesztése tehát a katasztrófa miatt is kiemelkedő fontosságú. Ugyanakkor a belterületi zöldfelületek igényes kialakítása – hasonlóan az

építészeti arculat és értékek megőrzéséhez – jelentősen hozzájárul helyi lakosok jobb közérzetéhez, illetve a város turisztikai vonzerejének növeléséhez.

Elvárt célállapot: Olyan belvárosi zöldfelületek kialakítása, ahol a devecseri lakosok szívesen töltik szabadidejüket, illetve ami megállásra készteti az áthaladókat legyenek akár turisták, akár átutazók. A természeti környezet olyan fejlesztése, amely megóvja a természeti értékeket, emellett olyan fejlesztéseket tartalmaz, amelyek által a terület vonzó idegenforgalmi célponttá válik (pl. turistautak, kerékpárutak kialakítása, a Széki-tó fejlesztése, a tó körül szálláshelyek kialakítása).

É-3 cél: Korszerű, a lakosság igényeinek megfelelő közlekedési fejlesztések megvalósítása

Milyen problémára válaszol: Devecser város napjainkban is jelentős közlekedési csomópont a Dunántúl északi területén. Az összes környező járásközponthoz vezető út Devecser város központjában kapcsolódik egymáshoz. Ebből kifolyólag jelentős az átmenő forgalom, mely a kisebb terhelésre méretezett burkolatok időelőtti tönkremeneteléhez vezet, vezetett. (Az útállapot romlásához Devecserben is hozzájárult a vörösiszap-katasztrófa helyreállítása során áthaladó nehézforgalom, mely károk helyreállítása elmaradt.) Ezen felül a városközponton áthaladó nagyarányú teherforgalom rontja a közlekedésbiztonságot, és nagymértékű környezeti terhelést mér a településre. Hiányzik a Devecsert elkerülő észak-déli irányú főút, mely hozzájárulna a városközpont forgalmi terhelésének csillapításához. Jelenleg csak a 7324 j. Devecser-Sümeg összekötő út jelent kapcsolatot a város és a 8 sz. főút között. A főúti csomópont és a vasúti átjáró közötti távolság közelítőleg 30 m, ez a jelenlegi közúti forgalom mellett zárt sorompó esetén a várakozó járművek felállására nem elégséges.

A távolsági buszjáratok a 8 sz. főúton haladnak, többségük nem tér be Devecser központjába, így a nagyobb távolságra utazni vágyóknak Ajkán át kell szállniuk. Az állomás közlekedési kapcsolata gyenge minőségű, mely többek között az előnytelen elhelyezkedéséből adódik.

Devecserben is nehézséget okoz a vasútállomás fekvése, a felvételi épülethez nem vezet kerékpárút, sem megfelelően kiépített, akadálymentes járda. Nincs közvetlen közösségi közlekedési kapcsolat a településközpont, illetve a többi városrész és az állomás között, ebből fakadóan a vasút nem jelent versenyképes alternatívát az egyéb közlekedési módokkal szemben.

A 8-as úton túli területen lévő vállalkozások telephelye nehezen, csak szabálysértések árán megközelíthető. Nincs kiépített út, gyalogút, a 8-as főútról lefolyó víz az átjáróban megáll, eső, olvadás esetén megközelíthetetlen a terület.

Jelenleg nincs Devecser járás területén kiépített kerékpárút. Devecser Településrendezési terve tartalmaz a szomszédos járásközpontok irányába kiépítendő kerékpárút városon belüli kerékpárutakat. A hivatásforgalmi kerékpáros útvonalak mellett turisztikai célú kerékpár utat is kijelöl a Somló-hegy irányában.

Szükséges a közterületeken a hiányos, rossz állapotú járdák kiépítése, felújítása, továbbá hiányoznak a jelentősebb utakon a hivatalok, oktatási intézmények közelében az akadálymentesen kiépített gyalogos átkelőhelyek. A Makovecz-lakóparkból a temető csak kerülő úton közelíthető meg.

Elvárt célállapot: Az észak-déli irányú Devecser elkerülő megépítése, ezáltal a városközpont forgalmi terhelése csökken, a Nyugati Iparterület jobb közúti kapcsolattal fog rendelkezni, illetve lehetővé válik a belterületi utak burkolatának javítása.

A távolsági tömegközlekedés rendszerének újragondolása, intermodális pályaudvar kialakítása, amely a vasúti személyszállítással összehangolva lehetővé teszi a munkaerő mozgását a térségből és viszont.

A 8. sz. főút külön szintű csomópontjainak megépítése, ezáltal megszűnik a vasút elszigetelő hatása.

A meglévő, rossz állapotú járdák felújítása, új járdák kiépítése, különös tekintettel a Makovecz-lakópark és a temető közötti közvetlen útra, valamint új, akadálymentes gyalogátkelőhelyek kiépítése.

3. Társadalom

T-1 cél: Szakképzés fejlesztése

Milyen problémára válaszol: A városban magas a szakképzetlenek és ezáltal a munkanélküliek száma. Devecser, bár járási központ, mindössze egy két szakmát (hegesztő és szociális gondozó, ápoló) oktató, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat által működtetett szakképző iskolával rendelkezik. Így annak, aki más szakmát szeretne tanulni, vidékre (főleg Ajkára) kell utazni. Ez több problémát is eredményez: nem alakul ki kötődés a várossal, sok szülő – főleg, ha nem Devecserben dolgozik – már általános iskolába sem Devecserben íratja be a gyermekét, hiszen utána úgyis máshol kell majd tanulnia, illetve a vidéken tanuló és jó eséllyel ott szakmai gyakorlatot szerző diákok az iskola után sem Devecserben vállalnak munkát akkor sem, ha lenne a végzettségüknek megfelelő munkalehetőség.

Elvárt célállapot: Annak érdekében, hogy a város még vonzóbbá váljon a befektetők számára, szükség van a helyi igényekhez (a vállalkozások igényeihez) igazított szakképzés, szakképző iskola kialakítására. Itt olyan szakmákat tanulhatnának a diákok, amelyek elvégzése után helyben el is tudnának helyezkedni. Ezáltal egyrészt csökkenne az elvándorlást, másrészt – a helyben élő, szakképzett munkaerő által – nőne a város gazdasági vonzereje. A szakképző iskola kialakítása emellett lehetővé tenné, hogy a környező (a Devecseri Járásba tartozó) települések diákja is Devecserben szerezzenek szakmát, majd később a Devecserben működő vállalkozásokban dolgozzanak.

A szakképző iskola az általános iskola fennmaradásához is hozzájárulhat, hiszen nagyobb eséllyel íratják be a szülők a helyi általános iskolába a gyermekeiket, ha utána is helyben tanulhatnak és szerezhetnek szakmát.

A nappali rendszerű szakképzés mellett az épület kihasználtsága és a bevételek növelése szempontjából indokoltnak látszik a felnőttképzés, valamint az iskolarendszeren kívüli OKJ képzés biztosításának lehetősége a Devecseri Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával szoros együttműködésben. Ennek egyik eleme lehetne a mezőgazdasági (felnőtt)képzés, hiszen sok az aktív korú devecseri lakos, aki az iskola elvégzése után akár otthon, saját kertjében is gazdálkodhatna, hozzájárulva ezzel életszínvonala növekedéséhez.

T-2 cél: A település megtartóerejének növelése

Milyen problémára válaszol: Minden korábbi célban feltüntetett probléma az elvándorlás növekedéséhez vezet. A munkalehetőség hiánya, a rossz, nehézkes közlekedés, a rossz állapotú épületek, a szakképzés hiánya azt eredményezik, hogy a lakosság – amennyiben lehetősége van rá – máshol keres munkát, esetleg el is költözik, ezáltal a város népessége folyamatosan csökken, a csökkenő létszámon belül pedig a szakképzetlenek, a munkanélküliek és az idősek aránya folyamatosan nő.

Elvárt célállapot: munkahelyek biztosítása a szakképzetlenek, a szakmunkások és a felsőfokú végzettséggel rendelkezők számáéra egyaránt. Ifjúságmegtartó, családbarát programok kidolgozása és megvalósítása, ennek keretében kedvezményes áron építési telkek és önkormányzati bérlakások biztosítása (kiemelt figyelemmel a több gyermekes családokra). A városkép átalakítása úgy, hogy a lakosok szabadidejüket is szívesen töltsék a városban. Szakképzés fejlesztése annak érdekében, hogy a diákok helyben tanulhassanak, ne kelljen ingázniuk. A szolgáltatások (bevásárlópark, uszoda, piac, stb) fejlesztése azért, hogy a város még vonzóbb és élhetőbb legyen az ott élők számára.

T-3 cél: A települési szolgáltatások fejlesztése

Milyen problémára válaszol: A város jelenleg a szolgáltatások nagyon szűk palettájával rendelkezik. Annak ellenére, hogy Devecser járási központ, nincs kórház, pszichológus, földhivatal, fizető-vendéglátóhely, uszoda, városi rendezvény megtartására alkalmas fedett rendezvényközpont, mozi. Nincs bevásárlóközpont, piac, mobiltelefon-szaküzlet, a nagyobb bevásárlásokat Ajkán intézik a devecseri lakosok. Mindez szintén az elvándorlást erősíti.

Elvárt célállapot: Olyan szolgáltatási paletta kialakítása és fenntartása, amely egyrészt lehetővé teszi nemcsak a helyi lakosoknak azt, hogy hivatalos ügyeiket és bevásárlásaikat helyben intézhessék, de a környező települések lakóit is idevonzza, emellett arra ösztönzi a devecserieket és a környező települések lakóit, hogy szabadidejüket is a városban töltsék el, a szórakozásra-kikapcsolódásra szánt pénzüket Devecseren költsék el. Mindez egyrészt a város megtartóerejét, másrészt bevételeit is növelné.

1.1-1. táblázat: A részcélok kapcsolata, egymásra hatása – hozzárendelési mátrix

JÖVŐKÉP		Az Árpád-korban megalapozott történelmi örökség kötelezi a várost annak viselésére kultúrájában és szellemiségében. Az őrzők felelősségével kell életteret adni a Somló-hegy tövében fejlődő kisváros és a térség lakóinak, találkozóhelyet utaknak és utazóknak. A hagyományokra épülő élhető város Devecser célja, ahol gyermek, felnőtt és nyugdíjas élni, tanulni, tanítani, dolgozni és megpihenni képes. Ahol nem számít származás, nincs kitaszított, helyet kap a becsület és a tenni akarás. Fejlődik a szellem, nemes a munka és viselhető cím devecserinek lenni.							
ÁTFOGÓ CÉLOK		1. Munkanélküliség megszüntetése a Devecseri járásban 2. A Devecseri járás lakosságszámának növelése 3. Életpályamodell kialakítása és működtetése a járás fiataljai számára							
		GAZDASÁG		**ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET**			**TÁRSADALOM**		
RÉSZCÉLOK		Munkahely-teremtés elsősorban vállalkozási övezetek és új iparterületek kialakításával	Idegenforgalom, turizmus fejlesztése, kerékpárút hálózat kiépítése	Az építészeti arculat, a még meglévő építészeti értékek megőrzése	A természeti környezet fejlesztése, a belterületi zöldfelületek igényes kialakítása	Korszerű, a lakosság igényeinek megfelelő közlekedési fejlesztések megvalósítása	Szakképzés fejlesztése	A település megtartó-erejének növelése	A települési szolgáltatások fejlesztése
GAZDASÁG	Munkahelyteremtés elsősorban vállalkozási övezetek és új iparterületek kialakításával						■	■	
	Idegenforgalom, turizmus fejlesztése, kerékpárút hálózat kiépítése			■	■	■			■
ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	Az építészeti arculat, a még meglévő építészeti értékek megőrzése		■						
	A természeti környezet fejlesztése, a belterületi zöldfelületek igényes kialakítása		■					■	
	Korszerű, a lakosság igényeinek megfelelő közlekedési fejlesztések megvalósítása		■					■	
TÁRSA-DALOM	Szakképzés fejlesztése	■						■	
	A település megtartóerejének növelése	■			■	■	■		■
	A települési szolgáltatások fejlesztése	■	■					■	

Gyenge kapcsolat **Közepes kapcsolat** **Erős kapcsolat**

1.2 A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA

1.2-1. táblázat: A célok és a megvalósítás területei közötti kapcsolat

RÉSZCÉLOK / FEJLESZTÉSI TERÜLETEK	GAZDASÁG		ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET			TÁRSADALOM		
	Munkahely-teremtés elsősorban vállalkozási övezetek és új iparterületek kialakításával	Idegenforgalom, turizmus fejlesztése, kerékpárút hálózat kiépítése	Az építészeti arculat, a még meglévő építészeti értékek megőrzése	A természeti környezet fejlesztése, a belterületi zöldfelületek igényes kialakítása	Korszerű, a lakosság igényeinek megfelelő közlekedési fejlesztések megvalósítása	Szakképzés fejlesztése	A település megtartó-erejének növelése	A települési szolgáltatások fejlesztése
1. AKCIÓTERÜLET								
2. AKCIÓTERÜLETEN KÍVÜLI FEJLESZTÉSEK								

Kevésbé érvényesíthető cél | Általánosan érvényesíthető cél | Fokozatosan érvényesíthető cél

Devecser városában városrészek meghatározása nem történt a 2014-2020-as programozási időszakra vonatkozóan, valamint városi szinten egy akcióterületet jelöltek ki. Ennek következtében a területi célokat olyan módon értelmeztük, hogy külön vizsgáltuk az akcióterületi, és külön az akcióterületen kívüli fejlesztések céljait. A célok és a megvalósítás területei közötti kapcsolatot az 1.2-1. táblázatban szemléltetjük. A táblázatból látható, hogy a tervezett projektek az összes középtávú városi célhoz hozzájárulnak.

2 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

2.1 AKCIÓTERÜLETEK KIJELÖLÉSE

Devecser Város Önkormányzata a 2014-2020-as tervezési időszakra vonatkozóan **nem kíván városrészi lehatárolást tenni**. Ennek a döntésnek két oka van:

1. A 2010. évi vörösiszap-katasztrófa jelentősen átrajzolta a város északi területeinek térképét: házak, utcák tűntek el, amelyek helyén az Emlékparkot és három tavat alakítottak ki. Ezzel párhuzamosan létrejött a Makovecz-lakópark, ahol a katasztrófa áldozatai kaptak új otthont.
2. A városnak nincsenek egzakt módon lehatárolható városrészei, amelyek eltérő fejlesztési igényekkel rendelkeznének. A meglévő problémák tipikusan a város egészére vonatkoznak.

A fenti döntéssel összhangban **akcióterületi lehatárolás** is egy területre vonatkozóan történt meg Devecserben, igaz ez az akcióterület a város jelentős részét lefedi. Ennek a területnek a kijelölése még 2011-ben megtörtént az alábbiak szerint.

Devecser Város Önkormányzata a 142/2011. (III.9.) sz. határozatában döntött arról, hogy a közigazgatási terület meghatározott részén belül **felülvizsgálja a hatályos településszerkezeti tervet, a helyi építési szabályzatot és a szabályozási terveket**.

Az Önkormányzat egyúttal döntött a felülvizsgálandó terület és a teljes közigazgatási terület hatályos településszerkezeti tervének, helyi építési szabályzatának és szabályozási tervének egységes szerkezetbe történő összedolgozásáról.

A településrendezési eszközök részleges felülvizsgálatának célja a vörösiszap-katasztrófa által kárt szenvedett területek komplex és integrált rehabilitációjának rendezési tervi előkészítése, a történeti belváros megújulása infrastrukturális és jogi feltételeinek megteremtése.

A város településrendezési tervének felülvizsgálata során kialakítottak egy ún. **tervezési területet**, amelyre vonatkozóan elkészültek az alátámasztó munkarészek és a javaslatok. A tervezési terület minden szempontból megfelel az akcióterülettel szemben támasztott igényeknek, ezért a város további lehatárolást nem tartott indokoltnak, és **a tervezési területet jelölte ki akcióterületnek a 2014-2020-as programozási időszakra vonatkozóan**.

Az akcióterület ismertetése

Az akcióterület határai: vasútvonal, Kolontárra vezető főút, Széchenyi István út, Szabadság tér, Deák tér, Damjanich utca, Táncsics Mihály utca, Toldi Miklós utca, Hunyadi utca, Torna-patak, Csigere-patak (0160. hrsz.) által határolt területe azok közterületi területrészeit is beleértve.

2.1-1. **táblázat: A 2014-2020-as programozási időszak akcióterülete Devecserben (forrás: Devecser településrendezési tervének részleges felülvizsgálata, 2011)**

Az akcióterület Devecser városfejlesztésének gócpontja, kiemelt fejlesztési célterülete, ahol több, egymással összefüggő beavatkozás, projekt valósul meg. Emellett megjelenik néhány akcióterületen kívüli fejlesztés igény, ezek azonban jellemzően „kisléptékű", pontszerű beavatkozásoknak tekinthetők.

2.2 AZ EGYES AKCIÓTERÜLETEKEN MEGVALÓSÍTÁSRA KERÜLŐ FEJLESZTÉSEK

Ez a fejezet bemutatja, hogy melyek azok a beavatkozások, melyek megvalósításával az akcióterületre vonatkozó célok elérhetők, és melyeket az önkormányzat és partnerei az akcióterületen az elkövetkezendő években elvégeznek vagy terveznek elvégezni az akcióterület fizikai, társadalmi-gazdasági és környezeti megújítása érdekében. A beavatkozások projektek/projektcsomagok megvalósítását jelentik, de az alábbiakban ismertetett projektek listája egyelőre csak indikatív jellegű, többségük projektötlet formájában áll rendelkezésre.

A város fejlesztési elképzeléseinek figyelembe vételével meghatároztuk a 2014-2020-as programozási időszak **kulcsprojektjeit** és **hálózatos projektjeit** az alábbiak szerint.

- A **kulcsprojektek** azok a tervbe vett fejlesztések, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemzően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének. Kulcsprojektként azonosítottuk az alábbi fejlesztéseket:
  - P1. Járási Szakképző Iskola építése
  - P2. Idősek Otthona
  - P5. Intermodális pályaudvar kialakítás
  - P6. Nyugati Iparterület vasúti rakodó iparvágány építése
  - P8. Keleti iparterület infrastruktúrájának kialakítása
  - P11. Bevásárlópark kialakításához terület előkészítés - teljes infrastruktúra kialakítása
- A **hálózatos projekt** több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll, a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjed, a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik. Hálózatos projektként azonosítottuk az élelmiszertermelés, -feldolgozás és -értékesítés területén megvalósuló alábbi fejlesztéseket:
  - P12. Komposztáló telep és szociális gazdaság kialakításához teljes infrastruktúra kiépítése
  - P18. Élelmiszer-feldolgozó üzem
  - P22. Üvegház kialakítása
  - P14. Helyi piac fejlesztése

A tervezett projekteket két csoportba soroltuk:

1. Beruházási projektek
2. Infrastrukturális projekteket segítő „soft” projektek

A következő két alfejezetben bemutatjuk a tervezett projektek főbb adatait.

2.2.1 Beruházási projektek

A projekt címe	P1. Járási Szakképző Iskola építése
A projekt indokoltsága, szükségesség	Devecser városa 2013-as évtől, 42 év után visszakapta járási székhely rangját, az önálló járás kialakítását követően a Somló környéki települések központja lett. Az addig stagnálásra ítélt város a katasztrófa újjáépítésének is köszönhetően fejlődésnek indult, gazdasági potenciáljának fejlesztése, helyi munkahelyek létesítésének feladatai azonban még előttünk állnak. **Szakemberképzés**: Nagyobb hozzáadott értéket produkáló vállalkozások letelepedésének alapfeltétele a képzett szakember. Devecserben a középfokú képzést 3-4 évtizede megszüntették, míg a szomszédos Ajkán 5 intézmény működik, melynek egy részét már a Hit Gyülekezete vette át. 2013 szeptemberében rekordidő alatt sikerült létrehozni és elindítani a Máltai Szeretetszolgálat Devecseri Szakiskoláját két szakkal. A Somló környéki településeken lakó szülők támogatják az elképzelést, az itt lakók régi vágya, hogy helyben, és ne a távoli Ajkára kelljen utazni tanulás vagy munka céljából.
A projekt tartalma	**Iskola főépületének megépítése:** A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Devecseri Szakiskolája jelenleg 2 szakmacsoportban (hegesztő és szociális gondozó) 32 fővel a Damjanich utca 1-ben, majd 2015/2016. tanévtől ehhez még a Deák tér 2. alatti felújított épület igénybevételével működik. A 2016 év őszi tanévkezdésre azonban már szükséges egy új főépület. A kiválasztott ingatlan a Devecseri Berta Kórház (Miskei u. 47. – 1295/2 hrsz. – területe lenne. A Miskei úti tágas park közepén álló masszív épület az önkormányzat tulajdona, az Eszterházy család 1910-es években építette. Amennyiben a kórház területe mégsem alkalmas szakképző iskola kialakítására, az iskola helyszínéül választott terület a Bocskai utca-Hunyadi utca sarok, az Emlékpark közelében, gondozott, zöld környezetben. Itt korábban házak voltak, melyek a vörösiszap-katasztrófa miatt kerültek elbontásra. Új szakképző iskola építéséhez kiemelt ágazati forrásra lesz szükség. Az új járás kitettsége, sérülékenysége, a leszakadó rétegek nagyobb aránya különösen indokol egy olyan önálló, idővel érettségit is nyújtani képes iskolát, melyet olyan profi, egyedi értékrendszert képviselő szervezet hajlandó működtetni, mint a Máltai Szeretetszolgálat.
A projekt célja, elvárt eredmények	Már duális rendszerben indult a képzés, a városban illetve a térségben működő termelő üzemek, intézmények biztosítják a gyakorlati képzőhelyeket. A bővülő, tervezett szakok gyakorlati képzéseire van további érdeklődés, például az EON támogatna egy olyan Máltai képzést, amely kollégiumi elhelyezést is biztosítana a hátrányos helyzetű tanulóknak, a végzetteknek pedig biztos állást kínál.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	Magyar Máltai Szeretetszolgálat mint működtető
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	Ha az iskolát a Kórház területén alakítják ki, a projekt megvalósítását javasolt össze hangolni a járóbeteg-szakrendelő felújításával, (P13. számú projektjavaslat) mivel mindkét fejlesztés ugyanezen a helyszínen valósul meg (1295/1 hrsz.). Abban az esetben, ha a Kórház mégsem alkalmas a szakképző iskola kialakítására, az iskola helyszíne az Emlékpark közelében található, csakúgy, mint a P3. Tanuszoda, P4. Rendezvénycsarnok és P11. Bevásárló kialakításához terület előkészítés projekteknek. Ezeknek a fejlesztéseknek a célja az Emlékparkban új városi funkciók kialakítása.
Költségigény	1 600 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 18 hónap

A projekt címe	P2. Idősek Otthona
A projekt indokoltsága, szükségesség	Az átlagéletkor folyamatos növekedése mind nagyobb felelősséget ró a családtagokra, ill. az Önkormányzatokra. Az utóbbira azért, mert a kitolódott életkor miatt több okból sem képesek a családok nagy része az idős hozzátartozók ápolását ellátni, sok esetben távol laknak a szülőktől, aktív munkavállalók, ill. a lakás méretei sem teszik lehetővé az ápolást. Így az Önkormányzatokra hárul a feladat, hogy térítés ellenében korszerű, az idős és ápolásra szorulók ellátásához, ápolásához mindenben megfelelő lehetőséget biztosítson.
A projekt tartalma	Devecser Város Önkormányzata egy kb. 90-100 fő idős ember befogadására és ellátására alkalmas Idősek Otthonát kíván létrehozni. A megvalósítandó intézmény 10 db 1 fős, 40-45 db két fős szobát, társalgót, ebédlőt, konyhát, irodát és orvosi szobát, foglalkoztató termet, ill. a szabályos működéshez még szükséges helységeket (öltöző, szociális helységek, raktárak, stb.) foglalna magában. E célra amennyiben a Kórház területe még sem lesz alkalmas a szakiskola kialakítására, az egy évtizede üresen álló Devecseri Berta Kórház épületét javasoljuk (Miskei u. 47. - 1295/2 hrsz.). A Miskei úti tágas park közepén álló masszív épület az önkormányzat tulajdona, az Eszterházy család 1910-es években építette.
A projekt célja, elvárt eredmények	Az intézmény megfelelő működtetéséhez kb. 45-50 fő személyzet szükséges, nagyobb részben szakképzett ápolók, valamint konyhai személyzet, élelmezés vezető, orvos, ápolónő. Az előbbi biztosítható Devecserben, lévén a Devecseri Máltai Szakképző Iskola az első évtől képez betegápolókat. A fűtési rendszert egy ún. faaprítékos kazán biztosítaná, melynek hatásfoka és költséghatékonysága messze megelőzi a hagyományos gáz fűtést, a fűtés költsége közel 50%-a a gázfűtésnek. A faaprítékot az Önkormányzat saját energia nyárfa erdejéből termeli ki, ami a többi Önkormányzati intézetet is ellátja faaprítékkal.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	Veszprém Megyei Önkormányzat (Kastélyban működő intézmény kiváltása esetén)
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	Abban az esetben, ha az idősek otthonának helyszíne a Kórház területe, a járóbeteg-szakrendelő felújítása (P13. számú projektjavaslat) is ugyanezen a helyszínen valósul meg (1295/1 hrsz.). A két fejlesztés összehangolása szükséges lehet.
Költségigény	1 100 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2017 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 24 hónap

A projekt címe	P3. Tanuszoda
A projekt indokoltsága, szükségesség	Devecser Járásban mind a mai napig nincsenek meg az úszóoktatás feltételei, így a járáshoz tartozó 28 település iskolái a közeli, járáson kívüli uszodákban tudják vinni a gyerekeket. A járás több mint 15 000 lakosa számára szintén megoldott lenne a kulturált körülmények közötti úszás, testedzés, egészséges kikapcsolódás könnyen megközelíthető távolságban. A tervezett uszoda közelsége mind anyagi terhet venne le az iskolák és lakósok válláról, mind időt takarítanának meg. Utóbbi kiemelten fontos lehet az iskolák számára a szoros órabeosztás ésszerű felhasználása miatt. Határozott célunk, hogy az intézményben a mozgásukban korlátozottak számára is biztosítottak legyenek a használat feltételei: a bejáratnál rámpa segíti majd a bejutást, akadálymentes vécék kerülnek kialakításra és egy speciális szerkezet a vízbejutást könnyítené meg.
A projekt tartalma	Devecser Város Önkormányzata egy fedett tanuszodát kíván építeni, mely két önálló medencével rendelkezne: a nagyobbik 11,5 x 25 méteres, 1,4-2 m mélységű, a kisebb 6 x 9 méteres, és kimondottan a legkisebbek úszásoktatását teszi lehetővé. A női és férfi öltöző mellett óvodások részére külön öltöző és vizesblokk kerülne kialakításra. A megvalósítás tervezett helyszíne az Emlékpark területe.
A projekt célja, elvárt eredmények	Az intézmény megfelelő működtetéséhez kb. 10-12 fő személyzet szükséges, szakképzett úszóoktatók, úszómesterek, valamint személyzet. A fűtési rendszert egy ún. faaprítékos kazán biztosítja, melynek hatásfoka és költséghatékonysága messze megelőzi a hagyományos gáz fűtést, a fűtés költsége közel 50%-a a gázfűtésnek. A faaprítékot az Önkormányzat saját energia nyárfa erdejéből termeli ki, ami a többi Önkormányzati intézetet is ellátja faaprítékkal. A melegvíz- ill. az áramszolgáltatást megújuló energiával, azaz napkollektorokkal és napelemekkel kívánjuk megoldani.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	KLIK (kormányzati szándéktól függően)
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	A projekt megvalósításának helye az Emlékpark, csakúgy, mint a P1. Járási Szakképző Iskola építése (amennyiben nem a Berta Kórház területén hozzák létre), P4. Rendezvénycsarnok és P11. Bevásárlópark kialakításához terület előkészítés projekteknek. Ezeknek a fejlesztéseknek a célja az Emlékparkban új városi funkciók kialakítása.
Költségigény	460 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016-2022 között A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 18 hónap

A projekt címe	P4. Rendezvénycsarnok
A projekt indokoltsága, szükségesség	Devecser Járásban mind a mai napig nincs rendezvénycsarnok, így a járáshoz tartozó 28 település, ill. több mint 15 000 lakos számára nyújtana modern, kiemelkedő infrastruktúrával és kulturált körülményekkel rendelkező, a rendezvények széles skálájának megrendezésére, ill. azokban való részvételre alkalmas helyet. Egy rendezvénycsarnok, így ez is többcélú kihasználási lehetőséget biztosít. Kiváló helyszínei a helyi és kistérségi iskolai, utánpótlás és szabadidős sport számára, szabványos méreteinél fogva képes kiszolgálni a legtöbb teremsport hazai felnőtt versenyrendszerét, valamint nemzetközi versenyek megrendezésére is alkalmas lehet. Fontos szempont a különféle kiállítások, bemutatók, vásárok lebonyolítására és kiszolgálására való alkalmasság. A csarnok felépítésével a közösségeknek lehetőségük nyílik a konferencia- és rendezvényturizmusban rejlő lehetőségek kiaknázására. E helyszín kiválóan alkalmas közösségi és magán rendezvények megtartásán túl koncertek, mozi és színházi előadások, vállalati programok, önkormányzati események, politikai nagygyűlések, menyegzők, bálok, és számtalan egyéb eseménynek.
A projekt tartalma	Devecser Város Önkormányzata egy Rendezvény csarnokot kíván építeni az Emlékpark és a Torna patak közötti nyílt területre. A csarnok a városi és járási és kulturális rendezvények mellett edzések, hobby sportolók, külső szervezésű programok számára nyújtana otthont. A csarnokban különböző felfestéseket tervezünk, kosárlabda-, röplabda-, kézilabda-, teniszpálya mellett a teremlabdarúgás alapvető helyszíne is kialakításra kerülne, melyhez az 1 m magas palánkkal körbevett játékteret is biztosítanánk. A Rendezvénycsarnok programjaival biztosítaná a járás, ill. település kulturális programjainak szélesítését, közösségi teret nyújtana a közoktatási intézményeknek, és rendezvényeivel növelné a városba látogatók számát. Az ünnepek kultúrájának gondozása érdekében aktív szerepet vállalna a megemlékezések megszervezésében, illetve otthont nyújtana számukra. A szabadidő kulturális célú eltöltéséhez, a polgárok tájékoztatásához, közösségi művelődéséhez biztosítaná az esztétikus környezetet és infrastruktúrát.
A projekt célja, elvárt eredmények	Az intézmény megfelelő működtetéséhez kb. 6-8 fő személyzet szükséges az üzemeltetéshez, rendezvények szervezéséhez és lebonyolításához. A fűtési rendszert egy ún. faaprítékos kazán biztosítja, melynek hatásfoka és költséghatékonysága messze megelőzi a hagyományos gáz fűtést, a fűtés költsége közel 50%-a a gázfűtésnek. A faaprítékot az Önkormányzat saját energia nyárfa erdejéből termeli ki, ami a többi Önkormányzati intézetet is ellátja faaprítékkal.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	Somló Környéki Önkormányzatok Szövetsége
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	A projekt megvalósításának helye az Emlékpark, csakúgy, mint a P1. Járási Szakképző Iskola építése (amennyiben nem a Berta Kórház területén hozzák létre), P3. Tanuszoda és P11. Bevásárlópark kialakításához terület előkészítés projekteknek. Ezeknek a fejlesztéseknek a célja az Emlékparkban új városi funkciók kialakítása.
Költségigény	360 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016-2017 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 18 hónap

A projekt címe	P5. Intermodális pályaudvar kialakítás
A projekt indokoltsága, szükségesség	A város és a térség közlekedésének felülvizsgálatából eredően számos területen változtatásokra van szükség. Ilyen terület a jelenlegi vasútállomás és környéke is. Az intermodális fejlesztésben nagy hangsúlyt kell fektetni ezen városrész fejlesztésére, bővítésére.
A projekt tartalma	Devecser Város Intermodális pályaudvar és közlekedési fejlesztésének megvalósíthatósági tanulmányának elkészítése a közelmúltban fejeződött be. (KÖZOP-5.5.0-09-11-2011-0019) A vasútállomás épületét a jelenlegi utazási szokások és utas mennyiség figyelembe vételével, már nem indokolt ebben a formában megtartani. Célszerű egy kisebb épületet építeni a régi helyére, ahol a mai kor követelményeinek jobban megfelel és fenntartása is gazdaságosabb, valamint a kiegészítő szolgáltatásokat is meg kell valósítani. Személyautó és busz parkolókat kell építeni. Gondolni kell a kerékpáron közlekedőkre is ezért egy kerékpár tároló megépítése is indokolt. A jelenlegi vasútállomás környéke kiválóan alkalmas lenne kereskedelmi egységek elhelyezésére is.
A projekt célja, elvárt eredmények	Az említett elképzelésekkel, járdákkal és parkosítással lehetne bekötni a város vérkeringésébe ezt a területet, melyet most csak a vonatközlekedést igénybe vevők használják. A vasúthálózat és a 8-as számú főút felújításai során, illetve a városban az új munkahelyek létrehozásával az utasközönség növekedésére számítunk.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata és MÁV Zrt.
Partnerek, stakeholderek	MÁV Zrt.
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	A projekt a város közlekedésfejlesztési programcsomagjának részét képezi. Ide sorolható még a P20. Makovecz-lakóparkból a temetőbe vezető gyalogos út kiépítése és P23. Devecser belterületén 3 db gyalogos átkelőhely kialakítása projekt.
Költségigény	200 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016-2022 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 12 hónap

A projekt címe	P6. Nyugati Iparterület vasúti rakodó iparvágány építése
A projekt indokoltsága, szükségesség	Devecser Város Önkormányzata az elmúlt években létrehozta az ún. Nyugati Ipari Területet, mely 2013-ban Észak-Dunántúlon egyedüliként kapta meg a Szabad Vállalkozási Zóna besorolást. Az ipari zóna közvetlenül szomszédos a Devecseri Agrokémia Kft. telepével, ami iparvágánnyal van összekötve a közelben lévő nemzetközi fontosságú vasúti vonallal. Az ipari zóna infrastrukturális ellátottsága teljes körű, víz, villany, gáz mellett szennyvízhálózat és nagy teherbírású aszfalt utakkal és közvilágítással lett kialakítva. Az Önkormányzat teljes körű megoldást kíván nyújtani a meglévő, ill. a jövőben beköltöző vállalkozások számára az alapanyagok és késztermékek, illetve szállítóeszközök szállítására is. A rámpa szükségességét indokolttá teszi, hogy igény szerint biztosítani kívánjuk kamionok tengelyre rakását, ami a szállítás költséghatékonyságát és környezet kímélését egyaránt szolgálja.
A projekt tartalma	A Devecseri Agrokémia Kft. telephelyén kialakított iparvágányt kb. 150 méteres szakasszal kívánjuk meghosszabbítani, az ipari zónába bevezetni. Az iparvágány mellé egy 5 m széles és 40 m hosszú rámpa kialakítását is tervezzük a tehervagonok könnyebb ki- és berakodása érdekében.
A projekt célja, elvárt eredmények	Az iparvágány kialakításával a devecseri Nyugati Ipari Zóna minden olyan korszerű infrastrukturális igényt ki tudna elégíteni, ami komoly vonzerőt jelenthet olyan vállalkozások számára is, melyek működése szempontjából alapvetően szükséges ipari vágány, rámpa megléte. Az ilyen igénnyel jelentkező vállalkozások letelepedésére eddig sajnos nem volt mód, ezeket a megkereséseket vagy vissza kellett utasítani, vagy már meg sem keresték az Önkormányzatot. Ezzel mind iparűzési adótól, mind lehetséges munkahelyektől estünk el. Devecser Város Önkormányzata ettől a beruházástól joggal várja el több vállalkozás letelepedését, új munkahelyek megteremtést és több befolyó ipari adót remél.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	MÁV Zrt.
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	Devecserben három ipari terület infrastruktúráját kívánják fejleszteni. A másik két kapcsolódó projekt a P8. Keleti iparterület infrastruktúrájának kialakítása és az akcióterületen kívül tervezett P1. Meggyeserdei iparterület kialakítása.
Költségigény	180-200 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016-2017 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 12 hónap

A projekt címe	P7. Déli városrész felszíni csapadékvíz elvezetésének felújítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	2013-2014. években pályázati forrás felhasználásával felújításra került a település Északi részének teljes felszíni csapadékvíz elvezető rendszere. A pályázat keretében sajnos nem volt lehetőség arra, hogy a Déli városrészben lévő csapadékvíz elvezető rendszerek is felújításra kerüljenek, ezért azt más forrás felhasználásával kell elvégezni. A Déli városrészben (Hársfa u., Nagy L. u., Fekete A. u., Simon I. u., Bartók B. u. Kodály u. vége, Virágzó u.-Deák F. u. átkötő rész) is indokolt a teljes csapadékvíz elvezető rendszer felújítása, mert nagy esőzések esetén a jelenlegi rendszer nem alkalmas a felhalmozódott vizet károk nélkül elvezetni.
A projekt tartalma	A teljes csapadékvíz elvezető rendszer felújítása
A projekt célja, elvárt eredmények	kb. 5 km hosszú rendszer
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	-
Költségigény	150 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2017 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 6 hónap

A projekt címe	P8. Keleti iparterület infrastruktúrájának kialakítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	Devecser Város Önkormányzata a település keleti részén, közvetlenül a 8. számú főútvonal mellett elterülő (volt gyümölcsös) részén szándékozik kialakítani iparterületet. A hely fekvésének adottságai miatt alkalmas nehézipari, illetve szállítmányozási cégek telephelyeinek a kialakítására.
A projekt tartalma	A leendő terület közvetlen környezetében található közművek (víz, gáz, villany, közvilágítás és szennyvíz) tovább építésének a tervezése és kivitelezése a projekt fő célkitűzése, illetve az úthálózat kialakítása, és a gyalogos közlekedés biztosítása, valamint a felszíni csapadékvíz elvezetésének megoldása.
A projekt célja, elvárt eredmények	Új vállalkozások betelepülését követően az iparűzési- és az építményadó növekedése a költségvetésre pozitív hatással lenne. Új munkahelyek jönnének létre kb. 30-200 fő
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	Devecserben három ipari terület infrastruktúráját kívánják fejleszteni. A másik két kapcsolódó projekt a P6. Nyugati Iparterület vasúti rakodó iparvágány építése és az akcióterületen kívül tervezett P1. Meggyeserdei iparterület kialakítása.
Költségigény	150 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2015-2017 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 4-6 hónap

A projekt címe	P9. Önkormányzati intézményeknél a napenergia hasznosítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	Az önkormányzat minden intézményeinél arra törekszik, hogy a működési költségeket a lehető legalacsonyabb szintre csökkentse (fűtés, villamos energia felhasználás). Ezért a megújuló energiaforrások hasznosítását helyezi előtérben a leendő fejlesztéseknél. Az általános iskola alsó tagozatának épületében, a polgármesteri hivatalban, a járási hivatalban, a művelődési házban és a futballpálya öltözőjében már fa apríték kazán gondoskodik a fűtési meleg víz előállításáról. Az óvodában faelgázosító kazán üzemel. Következő lépcsőben 2015. évben megvalósul az óvodában, iskola felső tagozatos épületében, valamint a művelődési házban a napenergia hasznosítási fejlesztések. A használati meleg vizet napkollektorállítja elő, míg az elfogyasztott elektromos áram egy részét napelemekkel kívánjuk megtermelni. A fejlesztések megvalósulásával jelentősen csökkenteni tudja az önkormányzat a kiadásait, így a költségvetésre is pozitív hatást gyakorol a továbbiakban.
A projekt tartalma	Két önkormányzati épület (Devecseri Közös Önkormányzati Hivatal: Deák tér 1. - 1965 hrsz., Devecseri Gárdonyi Géza Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola: Petőfi tér 11. - 705 hrsz.) energetikai korszerűsítése.
A projekt célja, elvárt eredmények	Az Önkormányzat költségvetésében jelentős megtakarítást eredményez a napenergia hasznosítása. (napelem, napkollektor) A villamos fogyasztás költsége kb. 80-90%-kal csökkenni fog intézményenként. A fűtési költség pedig kb. 10-20%-kal csökken, mivel a használati meleg vizet nem a fűtő kazán állítja elő.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	A fejlesztés az energiatakarékosság és -hatékonyság területén megvalósuló projektek közé tartozik, csakúgy, mint a P15. Deák tér 1. sz. alatti - Közös Önkormányzati Hivatal – teljes tetőfelújítása és a P16. Közvilágítás átalakítása energiatakarékossá.
Költségigény	80-130 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2015-2016 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 4 hónap

A projekt címe	P10. Szociális bérlakások építése
A projekt indokoltsága, szükségesség	Sajnálatosan Magyarországon az elmúlt 20-25 évben teljesen visszaszorult a szociális bérlakás építés, Devecser Járásban pedig egyáltalán nem történt ilyen célú beruházás. A lakáskérdés ily módon való megoldása, ill. a lakásigények enyhítése ugyanakkor mind parancsolóbban jelentkezik a régiókban. Ennek egyik oka a térségre fokozottan jellemző munkalehetőség hiánya, állások megszűnése, szakképzett munkaerő hiánya. Nem véletlen, hogy Devecser a Leghátrányosabb Helyzetű Kistérség (LHH) besorolásba tartozik. Az Önkormányzat már eddig is számtalan intézkedést tett a rászorulók megsegítésére mind a közmunkaprogram, mind a Startmunka Program keretében. Ide kell sorolni a 2013-ban elindított Szakképző Iskolát is, ami már a közeljövőben magasabban képzett munkaerőt lesz képes biztosítani. Ezek a lépések jól szolgálják a legrászorultabb rétegek fokozatos felemelését, azonban a lakásproblémákat nem oldja meg.
A projekt tartalma	Devecser Város Önkormányzata Bocskai utcában (331, 332, 333/1-6 hrsz.) 12 szociális bérlakást kíván felépíteni az arra rászoruló családok számára. A lakások egyenként 50 m² alapterületűek, két szobás, komfortos kivitelben készülnének, egyedi fűtéssel. Határozott célunk, hogy egy mintaértékű lakóegyüttes jöjjön létre az időnként fellépő társadalmi feszültségek feloldása érdekében is.
A projekt célja, elvárt eredmények	A felépülő 12 db új lakás a térség gazdasági elmozdulásának hátterét növeli. Nehéz sorsú, de szorgalmas, dolgos családok kapnak letelepedési lehetőséget, versenyre ösztönözve őket. Biztos családi háttér, jó lakáskörülmények serkentenek jobb teljesítményre a munkahelyen is.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	-
Költségigény	120 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016-2017 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 12 hónap

A projekt címe	P11. Bevásárlópark kialakításához terület előkészítés - teljes infrastruktúra kialakítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	A lakosság életkörülményeinek javítása érdekében szükség lenne egy bevásárló központ felépítése, melynek következtében a helyi- és a szomszédos településeken élőknek nem kellene a szomszédos városokba utazniuk ahhoz, hogy a napi ellátásukhoz szükséges termékeket megvásárolják.
A projekt tartalma	Annak érdekében, hogy egy megfelelő kereskedelmi szolgáltató felépíthesse a bevásárló központot, szükséges a terület teljes előkészítését elvégezni - teljes infrastruktúra kialakításával. Ennek hatására a település a befektetők számára kedvezőbb ajánlatot tehet. A megvalósítás tervezett helyszíne: Emlékpark.
A projekt célja, elvárt eredmények	kb. 5-10 fő részére új munkahely
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	A projekt megvalósításának egyik lehetséges helyszíne az Emlékpark, csakúgy, mint a P1. Járási Szakképző Iskola építése (amennyiben nem a Berta Kórház területén hozzák létre), P3. Tanuszoda és P4. Rendezvénycsarnok projekteknek. Ezeknek a fejlesztéseknek a célja az Emlékparkban új városi funkciók kialakítása.
Költségigény	100 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2017 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 12 hónap

A projekt címe	P12. Komposztáló telep és szociális gazdaság kialakításához teljes infrastruktúra kiépítése
A projekt indokoltsága, szükségesség	Szükségességét a városhoz tartozó mezőgazdasági területeken és településen képződő nagy mennyiségű szerves hulladék termelődése és felhalmozódása indokolja, melynek nagy része az elmúlt időszakban az ajkai AVAR Kft. hulladéklerakójába került elhelyezésre, ami a lerakó kapacitást nagyban csökkentette. Tekintettel arra, hogy a település részt vesz a kormány által is támogatott Startmunka programban, a távlati cél, hogy kialakításra kerüljön egy szociális gazdaság is, ahol tovább folyhat majd a program befejezését követően a mezőgazdasági - növénytermesztés és állattenyésztés - termelés. Annak érdekében, hogy a távlati célok megvalósulhassanak, első lépésként szükséges lenne a teljes infrastruktúra kiépítése. A megfelelő infrastruktúra megléte után lehet hozzáfogni a szociális gazdaság teljes kialakításához. A komposztáló kialakításának eredményeképpen elérhetővé válik a keletkezett nagy mennyiségű szerves anyag (paprika- és egyéb zöldségszár, nyesedék, szalma, fű, lomb stb.) feldolgozása és hasznosítása. A keletkező komposzt használata különösen előnyösen hasznosítható az Önkormányzat által a Startmunka program keretében hasznosított földterületeken, ahol gyümölcs- és zöldség termesztés folyik. Alkalmazásával nagymértékben javíthatjuk a talaj termőképességét, vízháztartását, segítségével elérhető a felhasznált műtrágya mennyiségek csökkentése, a termésátlagok nagymértékű növelése. A szociális gazdaság létrehozásával a saját erő felhasználásával megtermelt termékek hozzájárulnak ahhoz, hogy csökkenhet az intézményeink által más forrásból megvásárolt termékek száma, mely költség megtakarítást eredményezhet, valamint növekedhet a foglalkoztatotti létszám is.
A projekt tartalma	Devecser Város Önkormányzata komposztáló telep létrehozását tervezi Devecser külterületén, a Kolontár felé vezető út mellett (0541/1 hrsz.).
A projekt célja, elvárt eredmények	kb. 5 fő részére új munkahely
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	A fejlesztés az élelmiszertermelés, -feldolgozás és -értékesítés területén megvalósuló projektek közé tartozik, az alábbi projektekkel együtt: P14. Helyi piac fejlesztése, P18. Élelmiszer-feldolgozó üzem, P19. Helytörténeti Múzeum, P22. Üvegház kialakítása.
Költségigény	100 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 6 hónap

A projekt címe	P13. Járóbeteg-szakrendelő bővítése, felújítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	A Devecser, Miskei u. 47. szám alatti szakrendelőben jelenleg sebészeti, nőgyógyászati, gyermekgyógyászati, fül-orr-gégészeti, szemészeti járóbeteg-szakellátás, fizioterápiás szakrendelés működik. A járóbeteg-szakellátások ellátási kötelezettsége Devecser város, Borszörcsök, Kolontár, Pusztamiske településekre terjed ki. Az igény növekszik a járási székhelyközpont szereppel. Új ellátási területekre van igény, úgy mint bőrgyógyászat, tüdőgyógyászat és a jól működő fizikoterápiás részleg bővítése is szükséges. Ezt a nemrég adományként kapott multi funkciós fizikoterápiás műszer jobb kihasználása is indokolja. Szükséges még a gép,- és műszerpark felújítása. A fejlesztés célja, hogy a helyben elvégezhető vizsgálatokat mind nagyobb számban itt végezzék, és ne kelljen e miatt fél napokat az Ajkai kórházba utazni.
A projekt tartalma	Devecser Város Önkormányzata a járóbeteg-szakrendelő bővítését, felújítását tervezi (Miskei u. 47. - 1295/1 hrsz.).
A projekt célja, elvárt eredmények	A munkából való kiesés idejének csökkentése várható a projekt megvalósítása esetén, a jelentős hatékonyságnövelés és költségcsökkentés mellett.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	Döntéstől függően a P1. Járási szakképző iskolát vagy az Idősek Otthonát (P2. számú projektjavaslat) ugyanezen a helyszínen tervezik kialakítani (1295/2 hrsz.). A két fejlesztés összehangolása szükséges lehet.
Költségigény	70 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 8 hónap

A projekt címe	P14. Helyi piac fejlesztése
A projekt indokoltsága, szükségesség	Devecser városában körülbelül 10 évvel ezelőtt szűnt meg a városi piac, amely egy héten egy alkalommal tartott nyitva. Sajnos a bezárásnak az érdektelenség volt a legfőbb oka, a bevásárló központok megjelenésével ez lett az egyszerűbb. Az új piacot a központi buszpályaudvar mögötti könnyen megközelíthető területre tervezik. AZ Önkormányzat már két éve részt vesz a kormány által felkínált startmunka programban, amelyben élelmiszer előállítás történik. A termék egy része a saját intézményekbe kerül, a felesleget lakosság felé kívánják értékesíteni. A programban részt vevőket is ösztönzik az itt tanultak alapján a kiskertek művelésére. Tartósítás témakörben pedig képzést szerveztek. A magyar fogyasztók egyre inkább a hazai, a helyi termékek felé kezdenek nagyobb bizalommal lenni. Megteremtődik tehát egyre inkább a feltétele a hazai piacra termelésnek, és őstermelők, vállalkozások ezzel egyre inkább fognak élni. Devecseri vállalkozásnál egy őstermelői „vágópont" beruházás a vége felé közeledik. Ezzel az állati termék értékesítésének anomáliái is megszűnnek.
A projekt tartalma	A piac kialakításához szükséges az infrastruktúra - víz, villany, gáz, szennyvíz - teljes bővítésének megvalósítása. Épület felújítása, korszerűsítése. A piac kialakításához szükséges az épületrész energiahatékonysági szempontból történő felújítása. A megvalósítás tervezett helyszíne: Jókai u. 1. (623. hrsz.).
A projekt célja, elvárt eredmények	A piac létesítésével ösztönzést kapnak azok az élelmiszer-ipari termék előállítására képes magánszemélyek, őstermelők, vállalkozások, akik eddig ezt az értékesítés lehetetlensége miatt nem tették. Az eredményes, jó példa ragadós, gyorsan ki fog alakulni a termékértékesítők és a vásárlók köre. Kiépített infrastruktúra, felújított, energia hatékonyan működtethető piacépület.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet, a projekt rendelkezik a megvalósításhoz szükséges tervek egy részével
Szinergiák	A fejlesztés az élelmiszertermelés, -feldolgozás és -értékesítés területén megvalósuló projektek közé tartozik, az alábbi projektekkel együtt: P12. Komposztáló telep és szociális gazdaság kialakításához teljes infrastruktúra kiépítése, P18. Élelmiszer-feldolgozó üzem, P19. Helytörténeti Múzeum, P22. Üvegház kialakítása.
Költségigény	60 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2015-2016 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 8 hónap

A projekt címe	P15. Deák tér 1. sz. alatti - Közös Önkormányzati Hivatal – teljes tetőfelújítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	2013. évben az épület belső- és külső felújítása megvalósult, de pénzügyi forrás hiányában annak teljes tető felújítására már nem került sor. Sajnos a tető felújítást is el kell végezni, mert több helyen beázások tapasztalhatóak, melyek folyamatosan rontják a felújított épület állagát. A felújítás következtében a tető hőszigetelését is meg lehet oldani, mellyel energia megtakarítás érhető el.
A projekt tartalma	Tető felújítása, hőszigetelése. A megvalósítás helyszíne: Deák tér 1. (1965 hrsz.).
A projekt célja, elvárt eredmények	Állagmegóvás, energia megtakarítás.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Tervezés folyamatban van
Szinergiák	A fejlesztés az energiatakarékosság és -hatékonyság területén megvalósuló projektek közé tartozik, csakúgy, mint a P9. Önkormányzati intézményeknél a napenergia hasznosítása és a P16. Közvilágítás átalakítása energiatakarékossá.
Költségigény	40 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2015 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 3 hónap

A projekt címe	P16. Közvilágítás átalakítása energiatakarékossá
A projekt indokoltsága, szükségesség	Energiatakarékossági szempontok alapján célszerű lenne Devecser Város elavult és energia pazarló közvilágításának a felújítása, korszerű Led-es világító testekkel. Rövid a megtérülési ideje a beruházásának. (3–4 év)
A projekt tartalma	A jelenlegi hagyományos lámpák és kompakt fénycsöves világítótestek kicserélése Led-es világításra.
A projekt célja, elvárt eredmények	Az önkormányzat költségvetésében a közvilágítás költsége nagymértékben csökkenne, mivel az új (Led-es) világítás kb. 50-70 %-kal kevesebb energiát fogyaszt a hagyományos lámpákkal és kompakt fénycsöves világítótestekkel szemben. Kb. 50-70 %-os a villamos energia megtakarítás
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata és E.ON
Partnerek, stakeholderek	E.ON
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	A fejlesztés az energiatakarékosság és -hatékonyság területén megvalósuló projektek közé tartozik, csakúgy, mint a P9. Önkormányzati intézményeknél a napenergia hasznosítása és a P15. Deák tér 1. sz. alatti - Közös Önkormányzati Hivatal – teljes tetőfelújítása.
Költségigény	40 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2015-2017 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 2-3 hónap

A projekt címe	P17. Petőfi tér 11. sz. alatti kisiskolában tornaszoba és melegítő konyha kialakítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	A kisiskola épületében az alsó tagozatos diákok tanulnak. Ezen épületben nincs tornaszoba, melynek következtében a napi tornaóra megvalósítása nehézségekbe ütközik, mivel nem mehetnek át folyamatosan a fő épületbe tornázni a diákok. Az épületben nincs melegítő konyha sem, ezért az ebédidőben minden nap át kell menni a gyerekeknek a Várkert 1. sz. alatti nagyiskola épületében, majd az étkezés befejeztével vissza kell menni a kisiskolába. Sok időt vesz igénybe az ingázás, valamint mivel a főúton kell átkelni a gyerekekkel, a balesetveszély is fennáll a forgalmas főút miatt.
A projekt tartalma	Petőfi tér 11. sz. alatti kisiskolában (705 hrsz.) tornaszoba és melegítő konyha kialakítása
A projekt célja, elvárt eredmények	A tornaszoba és a melegítő konyha kialakításával a gyerekek ingázása megszűnne, nem kellene a balesetveszélyes úton nap mint nap többször is átkelniük.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	KLIK
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	A fejlesztés a felújítási, bővítési projektek közé tartozik az alábbi projektekkel együtt: P21. Művelődési Ház belső felújítása, P24. Ravatalozó felújítása, P25. Vackor óvoda felújítása.
Költségigény	40 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016-2017 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 3 hónap

A projekt címe	P18. Élelmiszer feldolgozó üzem
A projekt indokoltsága, szükségesség	Devecser városa több mint két éve vesz részt a Start közmunka programban, ahol évente 80-100 fő munkáját szervezi. A program értéket előállító tevékenységet ismer csak el, így Devecserben is a tevékenység fő iránya az élelmiszer termelés. Az önkormányzat jelentős méretű mezőgazdasági földvagyonnal rendelkezik, amelynek egy részén energianövényt, a másik részén élelmiszert, zöldségféléket, gyümölcsöt, illetve az állattenyésztés részére alaptakarmányt termel. Szüksége van tehát a városnak egy olyan mini feldolgozó üzemre, amely gyermekintézményeink számára lehetővé teszi, hogy a zöldség és gyümölcsfélék tartósításával, savanyításával, aszalásával a téli időszakra is tudjuk biztosítani az alapélelmiszereket, másrészt lehetővé teszi a húsfeldolgozást, illetve a megtermelt tojásból a tésztagyártást. Az egészséges hús előállítását az teszi lehetővé, hogy Devecserben már épül egy vállalkozás jóvoltából egy vágópont. E miatt merte megkezdeni önkormányzatunk a sertés és hagyományos baromfitartást.
A projekt tartalma	A tervezett élelmiszer feldolgozó épülete adott - Jókai u. 1. (623 hrsz.), a malom épület iskola felöli részén található épületrész -, de a közművek teljes cseréje indokolt. Az épület belseje oly mértékben tagolt, hogy benne a különböző funkciók kisebb átalakítást követően elhelyezhetőek. Az üzem berendezéseinek a biztosítása is a projekt része.
A projekt célja, elvárt eredmények	Jelentős volumenű közmunka tevékenység további gyarapodásának feltétele a feldolgozóüzem megvalósítása, jövő évi kezdéssel.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	A fejlesztés az élelmiszertermelés, -feldolgozás és -értékesítés területén megvalósuló projektek közé tartozik, az alábbi projektekkel együtt: P12. Komposztáló telep és szociális gazdaság kialakításához teljes infrastruktúra kiépítése, P14. Helyi piac fejlesztése, P19. Helytörténeti Múzeum, P22. Üvegház kialakítása.
Költségigény	36 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 6 hónap

A projekt címe	P19. Helytörténeti Múzeum
A projekt indokoltsága, szükségesség	Devecser nagy múltú kisváros régi álma a Helytörténeti Múzeum megvalósítása. A gyűjtés elkezdődött néhány lelkes támogató segítségével. A gyűjteményből néhány tárgy látható a Rotary-ház kis kiállításában. A kiállítás anyaga felölelné Devecser történetét, mind a régmúltét, mind a közelmúltét a sajnálatos vörös-iszap eseményét is. A városhoz sok híres ember is kötődik, akik megérdemelnének egy-egy kiállítási szobát. Így többek között: Choron András, Esterházyak, Szántó Arator István, Kerkápoly Tivadar, Gárdonyi Géza, Faludi testvérek. Helyt kapna a Kiegyezés (1867) utáni polgári életet reprezentáló tárlat, valamint a helyi sajtó történetét bemutató szoba is. Az 1925-ben alapított Polgári Iskola, ami már megszűnt teljes dokumentuma is kiállításra kerülhetne. Fontos, hogy a fiatalok megismerjék településük múltját és ragaszkodjanak ahhoz, képviselve településüket. A múzeummal Devecser városa emléket tudna állítani a valaha itt élt embereknek, s nem engedi ezzel elfeledni a kisváros történelmét.
A projekt tartalma	A Helytörténeti Múzeum kialakítása a Kastély épületben kerülne megvalósításra. A zöld területek növelésével az épületet körülvevő kis park kialakítása az emberek minél jobb közérzetét biztosítaná. A megvalósítás tervezett helyszíne: Petőfi tér 5., a Városi Könyvtár épülete.
A projekt célja, elvárt eredmények	1 fő részére munkahely. Megújuló energia rendszer felhasználása. Látogatottság előre nem állapítható meg.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	Somló Környéki Önkormányzatok Szövetsége
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	-
Költségigény	30 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2017 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 6 hónap

A projekt címe	P20. Makovecz lakóparkból a temetőbe vezető gyalogos út kiépítése
A projekt indokoltsága, szükségesség	A 2010. október 4-én bekövetkezett vörösiszap-katasztrófa következtében új lakóterület került kialakításra, melyben a károsult emberek kaptak új otthonokat. Az új lakóterület kissé távol esik a főbb útvonalaktól, a temetőt az idősebbek csak kerülő út igénybevétele mellett tudják megközelíteni. Annak érdekében, hogy ne kelljen kerülő utat igénybe venni, és gyalogosan is megközelíthető lehessen a temető, szükséges lenne egy gyalogos járda kialakítása, melynek következtében a gépjármű forgalom is csökkenthető lenne.
A projekt tartalma	Makovecz-lakóparkból a temetőbe vezető gyalogos út kiépítése
A projekt célja, elvárt eredmények	kb. 500 m gyalogos út
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	A projekt a város közlekedésfejlesztési programcsomagjának részét képezi. Ide sorolható még a P5. Intermodális pályaudvar kialakítás és P23. Devecser belterületén 3 db gyalogos átkelőhely kialakítása projekt.
Költségigény	25 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2017 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 3 hónap

A projekt címe	P21. Művelődési Ház belső felújítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	2014. évben KEOP pályázat következtében felújításra került a művelődési ház külső homlokzata, és a fűtési rendszer, de további felújításokra nem került sor. A művelődési ház belső tere már elhasználódott, közösségi rendezvények megtartására már nem alkalmas. Annak érdekében, hogy a színházi előadásokon kívül más rendezvények (pl. bálok) is megtartásra kerülhessenek, szükséges lenne a belső tér teljes felújítására is, a székek mobillá történő cseréjével, valamint a vizes blokkok felújítására is.
A projekt tartalma	A Művelődési Ház belső terének teljes felújítása, mobil székek elhelyezése, a vizes blokkok felújítása. A megvalósítás helyszíne: Jókai u. 3. (624 hrsz.)
A projekt célja, elvárt eredmények	A kapacitás növelésével további munkahelyeket – 1-2 fő – lehetne teremteni. A teljes belső felújítás következtében növelhető lenne az épület kihasználtsága, melynek következtében növekednének a bevételek, így az önkormányzat által biztosított üzemeltetési költségeket csökkenteni lehetne. A bővülő programok a település és a járás többi településeinek kulturális program szélesítését segítené elő, a város látogatottsága is növekedne.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	A fejlesztés a felújítási, bővítési projektek közé tartozik az alábbi projektekkel együtt: P17. Petőfi tér 11. sz. alatti kisiskolában tornaszoba és melegítő konyha kialakítása, P24. Ravatalozó felújítása, P25. Vackor óvoda felújítása.
Költségigény	25 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 6 hónap

A projekt címe	P22. Üvegház kialakítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	Devecser Város Önkormányzata a helyi és a környező települések igényeinek kielégítésére üvegházat kíván építeni virágpalánták nevelése érdekében. Jelenleg a város saját virágpalánta ellátásához 10-12 000 db palántát vásárol éves szinten, 1,8-2 MFt értékben. Az üvegház létrehozása 4 fő számára jelent időszakos munkát, de közvetlen gazdasági haszna is van.
A projekt tartalma	A Devecseri Városüzemeltetési Nonprofit Kft. telephelyére (274/2 hrsz.) tervezett üvegház 330-350 m² alapterületen, 1,2-1,5 m mélyen földbe süllyesztett kivitelű lenne. Fűtését ún. faaprítékos kazánnal oldanánk meg, melyet a saját energia ültetvényünkről tudunk ellátni tüzelőanyaggal. Csöpögtető öntöző rendszer biztosítaná a palánták vízellátását. Számításaink szerint a tervezett üvegház méretei lehetővé teszik nem csupán a város virágpalánta igényét kielégíteni, de a járás más községeinek ellátását is tudná biztosítani. Az építmény mellett 20 cm mélységű kavicságy is kialakításra kerülne, a palánták tavaszi szoktatása érdekében. A teljes objektum kb. 0,3 ha területen lenne kialakítva, a hozzá vezető szilárd burkolatú úttal, villanyáram ellátással.
A projekt célja, elvárt eredmények	Az üvegház létrehozása 4 fő számára jelent időszakos munkát, de közvetlen gazdasági haszna is van. Egyrészről a saját nevelésű palánták éves szinten min. 1 MFt megtakarítást is jelenthetnek, másrészről a környező települések számára értékesített palántákból származó jövedelem többletbevételként jelentkezne. A saját üvegházas palántanevelés nem csupán mint gazdasági tevékenység jelentene újabb előrelépést a város számára, de lehetőséget adna nagyobb volumenű virágosításra, ami szebbé, lakhatóbbá tenné a települést. Ez nem csupán az itt lakók komfortérzetét javítaná, de az idelátogatók számára még vonzóbb turisztikai cél, ill. állomás lehetne Devecser.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	A fejlesztés az élelmiszertermelés, -feldolgozás és -értékesítés területén megvalósuló projektek közé tartozik, az alábbi projektekkel együtt: P12. Komposztáló telep és szociális gazdaság kialakításához teljes infrastruktúra kiépítése, P14. Helyi piac fejlesztése, P18. Élelmiszer-feldolgozó üzem, P19. Helytörténeti Múzeum.
Költségigény	25 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016-2017 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 12 hónap

A projekt címe	P23. Devecser belterületén 3 db gyalogos átkelőhely kialakítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	Devecser belterületén halad át a Győr – Tapolca, valamint a Sümeg – Ajka útvonal, melyek forgalma jelentős. A gyalogosok számára az utakon való átkelés balesetveszélyes, mert nincs megfelelő számú átkelőhely kialakítva.
A projekt tartalma	3 db átkelőhely kialakítása (Sümegi út - 054 hrsz., Szabadság tér - 852/2 hrsz. vagy 669/2 hrsz., Pápai út - 671 és 580/1 hrsz.). A tervek és a közút hozzájárulása fogja a pontos helyet meghatározni.
A projekt célja, elvárt eredmények	3 db átkelőhely, balesetek számának csökkenése
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Tervezés folyamatban van
Szinergiák	A projekt a város közlekedésfejlesztési programcsomagjának részét képezi. Ide sorolható még a P5. Intermodális pályaudvar kialakítás és P20. Makovecz lakóparkból a temetőbe vezető gyalogos út kiépítése projekt.
Költségigény	10 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2015 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 2 hónap

A projekt címe	P24. Ravatalozó felújítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	A ravatalozó épületének belseje felújításra, korszerűsítésre szorul.
A projekt tartalma	A Devecser, Miskei út (06 hrsz.) alatti „Új temető”-ben lévő ravatalozó belső felújítására kerülne sor a projekt keretében. A drapériák, girlandok, terítők, székruhák, kandeláberek és az urnaoszlop elavultak, cseréjük vált szükségessé.
A projekt célja, elvárt eredmények	A felújítást követően méltó körülmények fogadják majd a temetőlátogatókat és a temetésre érkező családokat.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	A fejlesztés a felújítási, bővítési projektek közé tartozik az alábbi projektekkel együtt: P17. Petőfi tér 11. sz. alatti kisiskolában tornaszoba és melegítő konyha kialakítása, P21. Művelődési Ház belső felújítása, P25. Vackor óvoda felújítása.
Költségigény	5 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 2 hónap

A projekt címe	P25. Vackor óvoda felújítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	A devecseri Vackor Óvoda Külső felújítása 2011-ben teljesen, belső felújítása 2012-ben részben megtörtént. Az aulából az emeletre vezető lépcső, illetve a hátsó személyzeti lépcső felújítása viszont forrás hiány miatt elmaradt. A lépcsők és a korlátok több mint negyven évesek, az építésük óta nem volt felújítva egyik sem. A régi beton, működő burkolatuk pedig a nagymértékű igénybe vétel miatt már csúszóssá, baleset veszélyessé vált. Ezen felül a szépen megújult közegben nagyon rontja az esztétikai képet. Mindenképp indokolttá és szükségessé vált a lépcsők felújítása. Az óvodában jelenleg 8 csoportban folyik a gyermekek nevelése. Hat csoport a nagy kétszintes épületben, kettő csoport pedig a kisebb földszintes épületben helyezkedik el. A két épület közötti szakaszon történik a gyermekek közlekedése, valamint a dajka nénik a reggelit, ebédet és az uzsonnát ott szállítják át a csoportokba a főépület konyhájából. A fedett átjáró megépítését az időjárás okozta kellemetlenségek kiküszöbölése és a balesetveszély csökkentése teszik indokolttá.
A projekt tartalma	Lépcsők felújítása, fedett átjáró megépítése. A megvalósítás helyszíne: Szabadság tér 1-3. (1168 hrsz.)
A projekt célja, elvárt eredmények	A két fejlesztés a dolgozók és a kisgyermekek biztonságosabb közlekedésének fontos részét képezi.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	A fejlesztés a felújítási, bővítési projektek közé tartozik az alábbi projektekkel együtt: P17. Petőfi tér 11. sz. alatti kisiskolában tornaszoba és melegítő konyha kialakítása, P21. Művelődési Ház belső felújítása, P24. Ravatalozó felújítása.
Költségigény	5 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 2 hónap

2.2.2 Infrastrukturális projekteket segítő „soft” projektek

A projekt címe	P1. Városi látnivalók kommunikálása, turisták információval való kiszolgálása
A projekt tartalma	❒ Városi (A4) térkép készítése, ahol más-más színnel különböző időtartamú utakat jelölünk. Ezek mentén, grafikai úton jelezni milyen látványosságok vannak, jelezni a cukrászdát, kávézót, játszótereket, kastélyparkot, könyvtárat, művelődési házat és az egyes látványosságokról a rövid magyarázat szerepel QR kóddal, internetes eléréssel. ❒ Új útbaigazító táblák kirakása és korrigálása, a régiek pótlása új információval, QR-kóddal. ❒ A Városi Könyvtárban (Petőfi tér 5.) egy turisztikai irodát kívánunk kialakítani, ahol szálláskeresés, foglalás, útbaigazítás, programok kiajánlása, információ átadása megtörténhet a beeső turistáknak. ❒ Városi turisztikai lehetőségek, programok folyamatos karbantartása és bővítése az interneten. ❒ Ingyen WI-FI kialakítása a település belterületén

A projekt címe	P2. Borhét szervezése novemberben, Adventi vásár és Angyalok fesztivál szervezése december hónapban
A projekt tartalma	❒ A novemberben szervezett borhéten a somlói borok bemutatása ❒ Decemberben a Helyi piac területén – Jókai u. 1. – Adventi vásár szervezése, melynek keretén belül kerülne sor az Angyalok fesztiváljára is ❒ A rendezvény központi eleme egy központi színpad és nézőtér felállítása, amelyen a helyi civil szervezetek bemutathatják a karácsonnyal kapcsolatos műsoraikat

A projekt címe	P3. Városi drog, bűnmegelőzési, köztisztasági és idősgondozási stratégia kidolgozása, bevezetése és működtetése
A projekt tartalma	❒ KEF (Kábítószerügyi Egyeztető Fórum) létrehozása, kapcsolódva a Nemzeti Drogmegelőzési Intézet szakmai szervezeti munkájához. ❒ Rendvédelmi Munkacsoport működtetése ❒ Köztisztasági Egyeztető Fórum működtetése a település tisztasága érdekében ❒ idős Gondozási Karitatív, a Civil Szervezetek Együttműködését Koordináló Munkacsoport működtetése az idősek érdekében ❒ "Idősen is fiatalosan" tréning folytatása

A projekt címe	P4. Nemzetközi tapasztalatcsere és kapcsolatépítés a turizmus fejlesztése érdekében
A projekt tartalma	❒ Vallási és zarándokturizmus fejlesztésére szolgáló ötletek cseréje, fejlesztési koncepciók megismerése; ❒ Történelmi emlékhelyek felkeresésére irányuló turizmussal kapcsolatos tapasztalatcsere, történelmi vonatkozású kapcsolatok kialakítása.

A projekt címe	P5. Devecseri történelmi óra projekt
A projekt tartalma	❒ A projekt célja, hogy lehetőleg minden, a járás területén tanuló általános iskolás részt vegyen a "Devecseri történelmi óra” keretében az ország, a város történelmi múltjának megismerésében. ❒ Ennek érdekében a projekt keretében: ○ Projekt iroda létrehozása, amely az egész programot szervezi, irányítja. ○ A városunkba látogató iskoláknak programokat összeállítani és ajánlani.

A projekt címe	P6. Befektetői, vállalkozói tanácsadási és munkaerő-piaci információs szolgáltatási központ kialakítása
A projekt tartalma	❒ A járás egységes egészként való megjelenítése, szolgáltatásainak, lehetőségeinek egységes hirdetése. ❒ A térség iránt érdeklődő vállalkozók részére vállalkozásindításban, kapcsolatteremtésben segítségnyújtás ❒ Munkaerő közvetítés.

A projekt címe	P7. A járási szakképzés-módszertan fejlesztési projekt
A projekt tartalma	❒ Kutatás végzése arra vonatkozóan, hogy a járáson belül mely szakmák elsajátítása adja a legnagyobb esélyt a helyben történő elhelyezkedésre. ❒ A hagyományos módszereket kiegészítő, interaktivitásra és perszonalizációra súlyt helyező korszerű oktatási metodikák kidolgozása és az elterjesztés elindítása. ❒ Továbbképzések tartása az oktatók számára.

A projekt címe	P8. A hátrányos helyzetű lakosok társadalmi integrációjához való segítségnyújtás
A projekt tartalma	❒ A városban lévő szegregátumokban kialakított „Biztos Kezdet Házban” szakértők és önkéntesek segítik a hátrányos helyzetű kisgyermekeseket az integrációban, emberhez méltó életkörülmények kialakításában. ○ segítő jelenlét; ○ csecsemő- és kisgyermek gondozási tanácsadás; ○ kisgyermekek számára korai fejlesztő programok, iskola előkészítő, fejlesztő foglalkozások biztosítása; ○ közösségépítés, lelki programok, befogadó társadalom kialakítása, szemléletformálás; ○ szocio-karitatív segítségnyújtás, adományszerzés; ○ egészségügyi prevenciós programok;

2.3 AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜLI FEJLESZTÉSEK

A fejezet az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztéseket mutatja be, illetve ezek illeszkedését a stratégia céljaihoz.

Az akcióterületen kívüli fejlesztések jellemzően pontszerű, kisebb projektek, ugyanakkor a város középtávú céljainak megvalósulását szolgálják.

A projekt címe	P1. Meggyeserdei iparterület kialakítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	Devecsernek fontos, hogy a térségi besorolása illetve a Szabad Vállalkozási Zóna adta lehetőséget a legnagyobb mértékben tudja kihasználni. Legfontosabb cél a munkahelyteremtés, aminek feltétele az iparterületek kialakítása és fejlesztése. Devecsert vonzóvá kell tenni az ide települni szándékozó vállalkozások számára. A fejlesztés többnyire az infrastruktúra kiépítését és a terület kialakítását, megközelíthetőségét célozza meg.
A projekt tartalma	Devecser Város Önkormányzata a Meggyeserdei volt laktanya (baloldal) területén is tervez kialakítani egy iparterületet (Meggyeserdő - 0621/2-5-6-7-9-14 hrsz.). A terület közvetlenül a Devecser-Sümeg közötti útvonal mellett helyezkedik el, így a megközelítése kiváló. A kb. 30 ha-os területen több régi épület (raktárak) található. Ezeket az objektumokat szilárd burkolatú (felújításra szorulnak) utak kötik össze. Az úttal párhuzamosan kb. egy kilométer hosszúságban lehetne kialakítani több kisebb, a belső részen pedig nagyobb vállalkozásnak is alkalmas területeket.
A projekt célja, elvárt eredmények	A tervezett munkahelyteremtés kb. 150-200 fő min.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	Devecserben három ipari terület infrastruktúráját kívánják fejleszteni. A másik két kapcsolódó projekt a P6. Nyugati Iparterület vasúti rakodó iparvágány építése és P8. Keleti iparterület infrastruktúrájának kialakítása.
Költségigény	300 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2017-2018 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 4-6 hónap

A projekt címe	P2. Széki tó infrastrukturális fejlesztése
A projekt indokoltsága, szükségesség	A Széki-tó jelenleg horgásztóként üzemel, mely fejlesztésével turisztikai jelentősége tovább fokozódna.
A projekt tartalma	A fejlesztés során autó- és kerékpár közlekedésére alkalmas utak kialakítása mellett elkülöníteni szükséges a különböző funkciójú tereket. Pl. kemping kialakítására szolgáló, vagy rendezvényterület, esetleg autóparkoló, stb. Strand kialakítás feltételeinek meglétét is vizsgálnánk, esetleges terület kialakítással. Átszervezésre kerülnének a jelenlegi stégek, kialakítanánk kiszolgáló épületeket, játszóteret a pihenni, horgászni vágyók részére.
A projekt célja, elvárt eredmények	Kemping létesítésére alkalmas terület kialakítása Rendezvénytér lehatárolása, kialakítása Kiszolgáló épületek építése Személyzet az üzemeltetéshez
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	-
Költségigény	300 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2017-2022 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 6 hónap

A projekt címe	P3. Meggyeserdei használtcikk piac infrastruktúra fejlesztése
A projekt indokoltsága, szükségesség	Devecser Város Önkormányzata a Meggyeserdei volt laktanya (jobb oldal) területén használtcikk piacot üzemeltet. A piacban rejlő lehetőségek még jobb kihasználása céljából elengedhetetlen feladat a piac infrastruktúrájának fejlesztése és a környezetének komfortosabbá tétele.
A projekt tartalma	A meglévő épületek (raktárak, porta, büfé) javítása, tatarozása és a felszíni csapadékvíz elvezetésének megoldása halaszthatatlan feladat már. Az úthálózat felújítása pedig a biztonságos közlekedés elengedhetetlen részét képező feladat. A piacot hétvégén több ezer ember keresi fel, ezért a kiszolgálásuk színvonalát is növelni kell. Mellékhelységeket, parkolókat kell építeni és úgy kell a területet rendezni, hogy ott kulturáltan tudják eltölteni az időt mind a vásárlók, mind az árusítók. A megvalósítás helyszíne: Meggyeserdő - 0623/2 hrsz.
A projekt célja, elvárt eredmények	A piacra érkezők a városban is igénybe tudnának venni szolgáltatásokat, melyek a kiskereskedelmi forgalmat növelik és azon keresztül az iparűzési adó bevételt az Önkormányzat számára.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	-
Költségigény	50-60 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016-2017 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 3-5 hónap

A projekt címe	P4. Jézus ösvény
A projekt indokoltsága, szükségesség	A Jézus ösvény zarándokút Kolontáron a templomdombból kiindulva (a betlehemi barlang mása) a Torna-patak mentén (a Jordán folyót szimbolizálja) a Szent-kút érintésével (mely Mária kútját szimbolizálja) érkezik meg Devecserbe. Az út a Torna patak mellett folytatódik és Borszörcsökre a 8-as úton át érkezik, ahol a "keresztút" a téma, majd innen érkezik meg a célállomáshoz a Somló-hegy tetejére a kilátói kereszthez, amely a golgotát szimbolizálja.
A projekt tartalma	Devecserben a názáreti ház kialakításával megelevenítik Jézus názáreti házát és az ácsműhelyt. Az épület kb. 70 m^2 alapterületű és egy korabeli palesztin ház modellje alapján készül. A názáreti házban illemhelyek is kerülnek kialakításra, hogy a zarándoklat alatt itt tudjanak pihenni a résztvevők. A közel 14 km-es tanösvényen pihenők kialakítását tervezik fák, pihenőpadok telepítésével, valamint információs táblák kihelyezésével.
A projekt célja, elvárt eredmények	70 m^2 alapterületű épület kialakítása 30 db fa telepítése 5 db információs tábla
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	-
Költségigény	45 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016-2022 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 10 hónap

A projekt címe	P5. Hulladékudvar létrehozása
A projekt indokoltsága, szükségesség	Devecser Város Önkormányzata régóta tervezi egy hulladékudvar kialakítását. Ebben az udvarban szelektálva lehetne elhelyezni a lakosságnak a feleslegessé vált lomot, szemetet, építési törmeléket, ruhát, műszaki cikkeket, fémhulladékot, műanyag palackokat, fa nyesedéket, zöld hulladékot, autógumit, veszélyes hulladékot, stb. A telephelyen dolgozó munkaerők biztosítanák az udvar mindennapos működését és a szelektált hulladékot csomagolnák, raktároznák, illetve amit újra lehet hasznosítani, vagy eladható mint használt cikk, azt továbbértékesítenék. A hulladékudvar fő célja, hogy a lakosok idehozzák a szemetet, lomot és ne a környező erdőkben, árkokban helyezzék el. Csökkentheti a környezetszennyezést és munkahelyet is teremtene. A hulladékudvar tervezett helyszíne a Meggyeserdei iparterületen lenne.
A projekt tartalma	Hulladékudvar infrastruktúrájának kialakítása. A megvalósítás helyszíne: Meggyeserdő - 0623/2 hrsz.
A projekt célja, elvárt eredmények	Kisebb környezetterhelés, környezettudatosság javítása. Az újrahasznosított anyagok eladásából keletkező bevétel az alkalmazottak bérköltségeit csökkenti.
Projektgazda	Devecser Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	
Előkészítettség	Projektötlet
Szinergiák	-
Költségigény	25 MFt
Ütemezés	A megvalósítás tervezett kezdete (év): 2016-2017 A megvalósítás tervezett időtartama (hónap): 3-4 hónap

2.4 A PROJEKTJAVASLATOK ÉS A VÁROSI CÉLOK KAPCSOLATA

Megvizsgáltuk a város által kidolgozott projektjavaslatok és a középtávú célok kapcsolatát. A vizsgálat eredményét az alábbi táblázatban foglaltuk össze. Megállapítottuk, hogy mindegyik tervezett fejlesztés hozzájárul egy vagy több középtávú cél megvalósításához (ha több célkitűzéshez is kapcsolódik a projekt, ahhoz a célhoz soroltuk be, amelyikkel a legszorosabb a kapcsolata), valamint mindegyik cél elérését támogatja legalább egy tervezett fejlesztés.

2.4-1. táblázat: Az egyes fejlesztési projektjavaslatok és a városi célok kapcsolata

Középtávú városi célok	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Humán infrastruktúra fejlesztése	Közmű, közlekedés, energia	Akcióterületen kívüli fejlesztések
Munkahelyteremtés elsősorban vállalkozási övezetek és új iparterületek kialakításával	P6. Nyugati Iparterület vasúti rakodó iparvágány építése P8. Keleti iparterület infrastruktúrájának kialakítása	P12. Komposztáló telep és szociális gazdaság kialakításához teljes infrastruktúra kiépítése P18. Élelmiszer-feldolgozó üzem P22. Üvegház kialakítása			P1. Meggyeserdei ipar terület kialakítása
Idegenforgalom, turizmus fejlesztése, kerékpárút hálózat kiépítése		P14. Helyi piac fejlesztése	P19. Helytörténeti Múzeum		P4. Jézus ösvény
Az építészeti arculat, a még meglévő építészeti értékek megőrzése			P15. Deák tér 1. sz. alatti - Közös Önkormányzati Hivatal – teljes tetőfelújítása	P9. Önkormányzati intézményeknél a napenergia hasznosítása P16. Közvilágítás átalakítása energiatakarékossá	
A természeti környezet fejlesztése, a belterületi zöldfelületek igényes				P7. Déli városrész felszíni csapadékvíz elvezetésének felújítása	P2. Széki tó infrastrukturális fejlesztése

Középtávú városi célok	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Humán infrastruktúra fejlesztése	Közmű, közlekedés, energia	Akcióterületen kívüli fejlesztések
kialakítása					
Korszerű, a lakosság igényeinek megfelelő közlekedési fejlesztések megvalósítása	P5. Intermodális pályaudvar kialakítás			P20. Makovecz lakóparkból a temetőbe vezető gyalogos út kiépítése P23. Devecser belterületén 3 db gyalogos átkelőhely kialakítása	
Szakképzés fejlesztése	P1. Járási Szakképző Iskola építése				
A település megtartóerejének növelése	P2. Idősek Otthona P11. Bevásárlópark kialakításához terület előkészítés - teljes infrastruktúra kialakítása		P10. Szociális bérlakások építése P17. Petőfi tér 11. sz. alatti kisiskolában tornaszoba és melegítő konyha kialakítása P25. Vackor óvoda felújítása		
A települési szolgáltatások fejlesztési			P3. Tanuszoda P4. Rendezvénycsarnok P13. Járóbeteg-szakrendelő bővítése, felújítása P21. Művelődési Ház belső felújítása P24. Ravatalozó felújítása		P3. Meggyeserdei használtcikk piac infrastruktúra fejlesztése P5. Hulladékudvar létrehozása

2.5 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE ÉS ÜTEMEZÉSE

A munka jelenlegi fázisában csak arra nyílt lehetőség, hogy a tervezett beavatkozások, projektek forrásigényére reális nagyságrendi becslést adjunk, illetve időzítését legfeljebb fél éves pontossággal megbecsüljük. Ennek eredményeit egy-egy táblázat foglalja össze:

- **Ütemezés:** az ütemezést Gantt-diagram formájában mutatjuk be. Az egyes sorokban a projektek szerepelnek. A projektek kezdésének és befejezésének időpontja meglehetősen bizonytalan, ezért a megvalósítás időigényét jelentősen meghaladó idősávokat jelöltünk ki a megvalósítás időszakaként.
- **Forrásigény:** a táblázat soraiban az egyes projektek szerepelnek. Az oszlopok az egyes operatív programok. A forrásigény jelenleg a projektek teljes költségét tartalmazza, mivel az önrész mértékéről és összegéről jelenleg nem áll rendelkezésre információ.

2.5-1. táblázat: Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések tervezett ütemezése

Fejlesztések	Kezdés	Befejezés	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév
Akcióterület tervezett fejlesztései																		
1. Járási Szakképző Iskola építése	2016.07.01	2018.06.30																
2. Idősek Otthona	2017.01.01	2018.12.31																
3. Tanuszoda	2016.01.01	2022.12.31																
4. Rendezvénycsarnok	2016.07.01	2019.06.30																
5. Intermodális pályaudvar kialakítás	2016.01.01	2022.12.31																

Fejlesztések	Kezdés	Befejezés	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév
6. Nyugati Iparterület vasúti rakodó iparvágány építése	2016.07.01	2018.12.31																
7. Déli városrész felszíni csapadékvíz elvezetésének felújítása	2017.01.01	2018.06.30																
8. Keleti iparterület infrastruktúrájának kialakítása	2015.07.01	2018.06.30																
9. Önkormányzati intézményeknél a napenergia hasznosítása	2015.07.01	2017.04.30																
10. Szociális bérlakások építése	2016.07.01	2018.12.31																
11. Bevásárlópark kialakításához terület előkészítés - teljes infrastruktúra kialakítása	2017.01.01	2018.12.31																
12. Komposztáló telep és szociális gazdaság kialakításához teljes infrastruktúra kiépítése	2016.07.01	2017.06.30																
13. Járóbeteg-szakrendelő bővítése, felújítása	2016.07.01	2017.08.31																
14. Helyi piac fejlesztése	2015.07.01	2017.08.31																
15. Deák tér 1. sz. alatti - Közös Önkormányzati Hivatal – teljes tetőfelújítása	2015.07.01	2015.10.30																
16. Közvilágítás átalakítása energiatakarékossá	2015.07.01	2018.03.31																
17. Petőfi tér 11. sz. alatti kisiskolában tornaszoba és melegítő konyha kialakítása	2016.07.01	2018.03.31																
18. Élelmiszer feldolgozó üzem	2016.07.01	2017.06.30																
19. Helytörténeti Múzeum	2017.01.01	2018.06.30																
20. Makovecz lakóparkból a temetőbe vezető gyalogos út kiépítése	2017.01.01	2018.03.31																

Fejlesztések	Kezdés	Befejezés	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév
21. Művelődési Ház belső felújítása	2016.01.01	2017.06.30																
22. Üvegház kialakítása	2016.07.01	2018.12.31																
23. Devecser belterületén 3 db gyalogos átkelőhely kialakítása	2015.07.01	2015.12.31																
24. Ravatalozó felújítása	2016.07.01	2017.02.28																
25. Vackor óvoda felújítása	2016.07.01	2017.02.28																
Akcióterületen kívül tervezett fejlesztések																		
1. Meggyeserdei ipar terület kialakítása	2017.01.01	2019.06.30																
2. Széki tó infrastrukturális fejlesztése	2017.06.01	2022.12.31																
3. Meggyeserdei használtcikk piac infrastruktúra fejlesztése	2016.07.01	2018.05.31																
4. Jézus ösvény	2016.01.01	2022.12.31																
5. Hulladékudvar létrehozása	2016.07.01	2018.04.30																

2.5-2. táblázat: Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések indikatív forrásigénye (MFt)

Fejlesztések	TOP	EFOP	GINOP	IKOP	KEHOP	RSZTOP	VP	Egyéb	*Összesen*
Akcióterületi fejlesztések									
1. Járási szakképző iskola építése	1 600								***1 600***
2. Idősek otthona	1 100								***1 100***
3. Tanuszoda	460								***460***
4. Rendezvénycsarnok	360								***360***
5. Intermodális pályaudvar kialakítás				200					***200***
6. Nyugati Iparterület vasúti rakodó iparvágány építése	200								***200***
7. Déli városrész felszíni csapadékvíz elvezetésének felújítása					150				***150***
8. Keleti iparterület infrastruktúrájának kialakítása	150								***150***
9. Önkormányzati intézményeknél a napenergia hasznosítása	130								***130***
10. Szociális bérlakások építése	120								***120***
11. Bevásárlópark kialakításához terület előkészítés - teljes infrastruktúra kialakítása	100								***100***
12. Komposztáló telep és szociális gazdaság kialakításához teljes infrastruktúra kiépítése	100								***100***
13. Járóbeteg-szakrendelő bővítése, felújítása	70								***70***
14. Helyi piac fejlesztése	60								***60***
15. Deák tér 1. sz. alatti – Közös Önkormányzati Hivatal – teljes tetőfelújítása	40								***40***
16. Közvilágítás átalakítása energiatakarékossá	40								***40***
17. Petőfi tér 11. sz. alatti kisiskolában tornaszoba és melegítő konyha kialakítása	40								***40***
18. Élelmiszer feldolgozó üzem			36						***36***
19. Helytörténeti Múzeum	30								***30***
20. Makovecz lakóparkból a temetőbe vezető gyalogos út kiépítése	25								***25***
21. Művelődési Ház belső felújítása	25								***25***
22. Üvegház kialakítása			25						***25***

Fejlesztések	TOP	EFOP	GINOP	IKOP	KEHOP	RSZTOP	VP	Egyéb	*Összesen*
23. Devecser belterületén 3 db gyalogos átkelőhely kialakítása	10								***10***
24. Ravatalozó felújítása	5								***5***
25. Vackor óvoda felújítása	5								***5***
Összesen	***4 670***		***61***	***200***	***150***				***5 081***
Akcióterületen kívüli fejlesztések									
1. Meggyeserdei ipar terület kialakítása	300								**300**
2. Széki tó infrastrukturális fejlesztése	300								**300**
3. Meggyeserdei használtcikk piac infrastruktúra fejlesztése	60								**60**
4. Jézus ösvény	45								**45**
5. Hulladékudvar létrehozása	25								**25**
Összesen	***730***								***730***
Mindösszesen	***5 400***		***61***	***200***	***150***				***5 811***

A tervezési időszakban (2015-2023) rendelkezésre álló források becslését a település múltbeli forrásfelhasználása alapján végeztük el. A 3. számú mellékletben bemutatjuk a 2007-2013-as időszakban Devecser számára megítélt ÚMFT (ÚSZT) támogatások összegét, amely összesen 5830 millió forint. Az ITS keretében megvalósítani tervezett projektek forrásigénye mintegy 5 811 millió forint, ami nagyságrendileg megegyezik a 2007-2013-as időszakban megítélt támogatások összegével, ezért az elemzés szempontjából reálisan bevonható források mértékével. Meg kell említeni azonban, hogy a 2010. évi vörösiszap-katasztrófa utáni helyreállítás olyan speciális körülmény volt, amely jelentősen megnövelte a 2007-2013-as programozási időszakban felhasznált források mértékét. Emiatt nem lehet kizárni, hogy a 2015-2023-as tervezési időszakban a város számára elérhető források a tervezettnél kisebb mértékben fognak rendelkezésre állni. Kiemelendő még, hogy a tervezett projektek fő forrása a TOP amelyből 5400 millió forint a projektek költségigénye, ugyanakkor a rendelkezésre álló információk szerint a Devecseri járásra allokált TOP előirányzat nagyságrendileg 1000-1500 millió forintos tartományba esik, ami jelentősen alatta marad a költségigénynek.

3 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

3.1 A SZEGREGÁCIÓ MÉRSÉKLÉSÉT VAGY MEGSZÜNTETÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEK

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a KSH a belterületen három szegregátumot és egy szegregációval veszélyeztetett területet határolt le. A külterületen Székpusztát és Sándormajort szegregátumnak minősítette.

Az önkormányzat adatai alapján a KSH által készített térkép pontos, a város egyéb területein sem szegregációval veszélyeztetett terület, sem szegregátum nem található.

3.1-1. táblázat: Devecser szegregátumokat bemutató térképe (külterületek nélkül) (Forrás: 2011. évi népszámlálás, KSH)

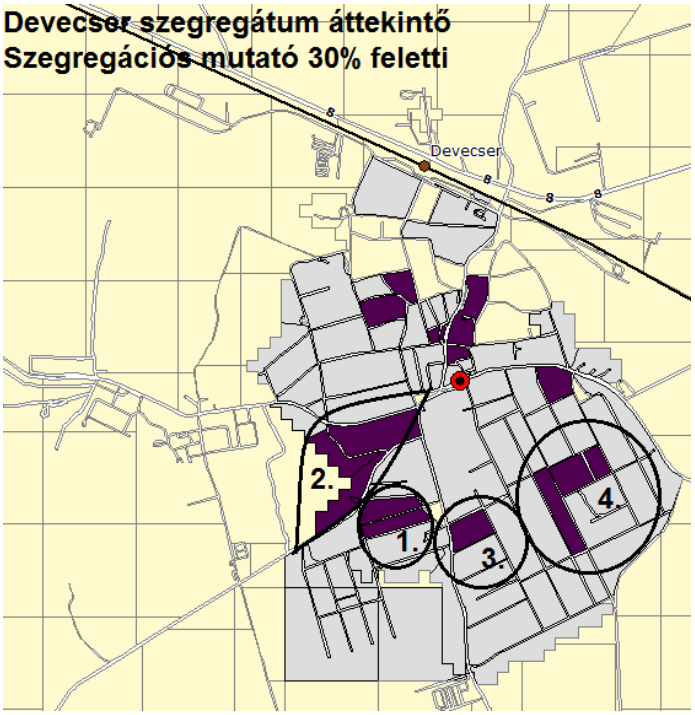

A legkedvezőtlenebb szociális, képzettségi, foglalkoztatási és lakhatási mutatókkal a külterületi szegregátumok rendelkeznek. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézsége (az azokhoz való távolság jelentős) még inkább nehezíti a Sándormajorban és Székpusztán élő családok helyzetét.

3.1-2. táblázat: A KSH által kijelölt és Devecser város által jóváhagyott szegregátumok fontosabb mutatói

	Társadalom 1. (Demográfia)	Társadalom 2. (Foglalkoztatás/ Segélyezés)	Lakáshelyzet	Szolgáltatásokhoz (közintézményi/piaci jellegű) való hozzáférés	Etnikai szegregáció	Eddigi beavatkozások nyomán bekövetkezett változások
1.sz. szegregátum	A lakónépesség száma 150 fő. A 0-14 évesek aránya 21%. A 60 év felettieké 15%	Az alacsony státuszú lakosok aránya közel 46%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 57%.	Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 21, az egyszobás lakásoké 29%.	A városközponttól mintegy 1 km-re fekszik.	A területen magas a roma lakosság aránya	Érdemi változás nem történt.
2.sz. szegregátum	A lakónépesség száma 260 fő. A 0-14 évesek aránya 18%. A 60 év felettieké 14%	Az alacsony státuszú lakosok aránya közel 44%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 59%.	Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 24, az egyszobás lakásoké 18%.	A városközponttól mintegy 1 km-re fekszik.	A területen magas a roma lakosság aránya	Érdemi változás nem történt.
3.sz. szegregátum	A lakónépesség száma 72 fő. A 0-14 évesek aránya 12%. A 60 év felettieké 28%	Az alacsony státuszú lakosok aránya közel 35%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 48%.	Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 7, az egyszobás lakásoké szintén 7%.	A városközponttól mintegy másfél km-re fekszik.	A területen magas a roma lakosság aránya	Érdemi változás nem történt.
4.sz. szegregátum	A lakónépesség száma 156 fő. A 0-14 évesek aránya 17%. A 60 év felettieké 31%	Az alacsony státuszú lakosok aránya közel 36%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 57%.	Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 9, az egyszobás lakásoké szintén 9%.	A városközponttól mintegy 1 km-re fekszik.	A területen magas a roma lakosság aránya	Érdemi változás nem történt.
Székpuszta	A lakónépesség száma 88 fő. A 0-14 évesek aránya 36%. A 60 év felettieké 6%	Az alacsony státuszú lakosok aránya közel 80%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 85%.	Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 32, az egyszobás lakásoké 20%.	A városközponttól mintegy 5 km-re fekszik.	A területen rendkívül magas a roma lakosság aránya	Érdemi változás nem történt.
Sándormajor	A lakónépesség száma 53 fő. A 0-14 évesek aránya 49%. A 60 év felettieké 2%	Az alacsony státuszú lakosok aránya közel 77%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 60%.	Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 82, az egyszobás lakásoké 40%.	A városközponttól mintegy 3 km-re fekszik.	A területen rendkívül magas a roma lakosság aránya	Érdemi változás nem történt.

3.2 A FEJLESZTÉSEK SZEGREGÁCIÓS HATÁSÁNAK KIVÉDÉSÉRE HOZOTT INTÉZKEDÉSEK

A 2012-ben elkészített Integrált Városfejlesztési Stratégia nem foglalkozott az alacsony státuszú lakosság helyzetével. Beavatkozásokat sem tartalmazott integrációjuk elősegítése érdekében. Az elmúlt években a Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatás elindítása érintette a szegregátumokban élő családokat.

3.3 A SZEGREGÁCIÓT OKOZÓ FOLYAMATOK MEGVÁLTOZTATÁSÁRA, HATÁSUK MÉRSÉKLÉSÉRE TEENDŐ INTÉZKEDÉSEK

3.3.1 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések

3.3.1.1 Anti-szegregációs célok

Devecser elemi érdeke és célja, hogy az egyenlő hozzáférés, az esélyegyenlőség és az integráció biztosításának elve az élet minden területén megvalósuljon a városban. Ehhez a lakhatási feltételek biztosítása mellett – széleskörű együttműködésen alapuló – többféle: szociális, képzési, foglalkoztatási, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést javító intézkedések együttesével kívánunk hozzájárulni. Az alacsony státuszú lakosok integrációja előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik munkaerő-piaci hátrányaikat, javítják foglalkoztatási esélyeiket, hozzájárulva ezzel az alacsony státusz megváltozásához.

3.3-1. táblázat: Az anti-szegregációs terv horizontális céljai és alcéljai

Horizontális célok	Alcélok
1. Oktatási integráció biztosítása	Az iskolai sikeresség feltételeinek megteremtése A lemorzsolódás csökkentése
2. Az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása	A rendszeres munkajövedelemmel rendelkezők számának emelkedése Az elsődleges munkaerő-piacon megjelenők számának növekedése
3. A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	A szociális szolgáltatások színvonalának emelkedése Új szociális szolgáltatások biztosítása

A belterületi szegregátumok – kiterjedésük és magas népességszámuk miatt – megszüntetése rövid-közép távon nem lehetséges, ezért legfőbb célunk, hogy a nevelési és oktatási munka fejlesztésével, a foglalkoztatottság növelésével az alacsony státuszú lakosság számát csökkentsük, így a szegregátumok oldása is elősegíthető. A külterületi szegregátumok népessége alacsony. A hiányzó infrastruktúra

kiépítése nem lenne gazdaságos, illetve az tovább konzerválná a szegregátumokat. Mind Sándormajor, mind Székpuszta esetében a lakhatási mobilizáció elősegítésével, belterületen, integrált lakókörnyezetben, bérlakások kialakításával a szegregátumok megszüntetése javasolt.

3.3-2. táblázat: Az anti-szegregációs terv terület specifikus céljai

Területspecifikus célok
A szegregáció oldása
A területen élők lakhatási mobilizációjának elősegítése
Külterületi szegregátumok megszüntetése

3.3.1.2 Általános – horizontális anti-szegregációs intézkedések

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése és ezen belül a területi vagy más típusú szegregáció feloldása, Devecser számára a fenntartható városfejlődés egyik záloga. Ennek tudatában a város messzemenőkig figyelembe veszi a jövőben megvalósuló fejlesztéseinél, hogy azok nem okozhatják sem horizontálisan, sem területileg a szegregáció kialakulását, vagy erősödését.

A szegregált területek lakói részére új szolgáltatások bevezetését tervezik. Ezek részben szociális, részben köznevelési, részben közösségfejlesztő beavatkozásokat tartalmaznak. Ennek előfeltétele, hogy legyen a szolgáltatások biztosítására alkalmas épület. Közösségi házat alakítunk ki a városban, amely tanodának és ifjúságsegítő klubnak ad helyet.

A Biztos Kezdet Gyerekház működésének folytatására van szükség. Az óvodai nevelést jelentősen segítené, ha rendelkezne saját fejlesztő pedagógussal. Pedagógiai asszisztens alkalmazására van szükség. Az óvoda udvari átjárójának befedése szükséges. Emellett tervezik a belső lépcsők felújítását. Az óvodában hetente Alapozó terápiát kívánnak biztosítani az 5. életévet betöltött gyermekek részére. A terápia rendkívül alkalmas a képességek sokirányú fejlesztésére, esetleges képességbeli hiányosságok pótlására, illetve a megkésett beszédfejlődésű, valamint a különböző részfunkció zavaros (térirány zavaros, dyslexia, dysgráfia veszélyeztetett) gyermekek fejlesztésére. Nagyon jól alkalmazható továbbá figyelem- és magatartás zavaros gyermekek kezelésére is.

A devianciák kiszűrése, a megfelelő fejlődés és a sikeres felnőtté válás érdekében létre kell hozni egy szakmaközi hálózatot, amely a rendszeresen megtartott szakmai műhelyek keretében összehangoltabb, eredményesebb és hatékonyabb szolgáltatásokat tud biztosítani, a szükséges jelzőrendszer kialakításával. A hálózatban az alábbi szakterületek képviselői kerülnek meghívásra: közoktatási intézmények munkatársai, egészségügyi intézmények, szociális és családsegítő munkatársak, igazgatási és foglalkoztatási intézmények munkatársai.

A hátrányos helyzetű gyermekek lemorzsolódásának megelőzése, az utcai devianciák, a fiatalkori bűnözővé válás elkerülése és a BTM nehézségekkel küzdő gyermekek problémáiban való segítségnyújtás biztosítása érdekében Kortárs-segítők képzését támogatják. A KLIK helyi tankerületével együttműködve segítik az iskolai drogprevenció, a stressz prevenciós és a családi életre nevelés témakörökből rendhagyó órák rendezését. A kortárscsoport fontos helyszín a serdülők

számára, hogy elsajátítsák a személyiségfejlődésükhöz szükséges készségeket, a társas viselkedési formákat.

A szociális intézményben dolgozó segítő szakemberek számára támogatást kívánnak nyújtani a munka során jelentkező testi, szellemi, érzelmi kimerülés megelőzése érdekében, a családsegítő munka fejlesztésében. Szupervíziót biztosítunk. A házi segítségnyújtás szolgáltatás megerősítése, fejlesztése szükséges.

A fiatal szülők részére – a védőnők és a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó kollégák aktív közreműködésével rendezvénysorozatot szerveznek a gyermeknevelléssel kapcsolatos kompetenciák erősítése érdekében.

Az alacsony státuszú lakosok foglalkoztatásának elősegítése érdekében az önkormányzat előnyben részesíti a beruházások során azon vállalkozásokat, akik alacsony státuszú lakosságból választanak munkavállalókat.

A városban még mindig gondot okoz az aktív korú lakosság körében az általános iskolai végzettség hiánya. Támogatni kívánják a 7-8. osztály megszerzését körükben.

Szociális szövetkezetet hoznak létre a foglalkoztatottság elősegítése érdekében.

3.3-3. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett, horizontális intézkedései

Horizontális cél	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
1. Oktatási integráció biztosítása	Alapozó terápia biztosítása szűrést követően az 5. életévét betöltött óvodások részére	Óvodavezető	Saját forrás	2016-
	Tanoda-program megvalósítása	Polgármester	EFOP	2016-
	Kortárs-segítők képzése	szociális intézmény vezetője	Saját forrás	2016-
	Óvodapedagógusok továbbképzése	Polgármester	EFOP	2016-
	Vackor óvoda udvari fedett átjáró építése, belső lépcsők felújítása	Polgármester	Saját forrás	2015
3. Az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása	Alacsony státuszú lakosokat foglalkoztató vállalkozások előnyben részesítése az önkormányzati beruházások alkalmával	Polgármester	Saját forrás	2015-
	Önkormányzati beruházások esetében a helyi alacsony státuszú lakosokat foglalkoztató cégek előnyben részesítése a kiválasztás folyamatában	Polgármester	nem releváns	2015-
	7-8 osztály megszerzése, felnőttképzés	Polgármester	Saját forrás	2016-
	Szociális szövetkezet létrehozása	Polgármester	GINOP vagy EFOP	2017
4. A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	Komplex közösségi ház építése és kialakítása	polgármester	saját forrás	2017-
	Biztos Kezdet Gyerekház további működtetése	polgármester	EMMI	2016-
	Szakmaközi hálózat működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikeresebb működése érdekében	Jegyző	Nem releváns	2015-
	házi segítségnyújtás fejlesztése	Polgármester	Saját forrás	2016-
	szupervízió folyamatos biztosítása a szociális intézmény segítő munkatársai részére	polgármester	saját forrás és EFOP	2015-
	A fiatal szülők részére gyermeknevelési kompetenciák megerősítése	szociális intézmény vezetője	saját forrás és EFOP	2016-

3.3.1.3 Terület (szegregátum) specifikus anti-szegregációs intézkedések

Mobilizációs programot dolgoznak ki az alacsony státuszú lakosság koncentrációjának csökkentése érdekében. A leromlott, életveszélyes állagú ingatlanok elbontásával, szociális bérlakások kialakításával, a családok integrált környezetben történő elhelyezésével kívánnak a lakhatási körülményeken javítani, egyúttal a lakosságszámot csökkenteni és ezzel a szegregációt oldani a belterületi szegregátumok esetében. A költöző családok részére a költözést megelőzően, majd azt követően minimálisan két éven keresztül szociális támogatást, mentorálást biztosítanak. A külterületi szegregátumok felszámolását tervezik.

Nem ismert a díjhátralék miatt közművekről lekapcsolt lakások száma, de a közműszolgáltatókkal együttműködve a kártyás, előrefizetős mérőórák kihelyezését szükséges továbbra is kezdeményezni azon családok esetében, ahol a közművek díjhátralék miatt lekötésre kerültek az ingatlanokról.

3.3-4. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett, szegregátum specifikus intézkedései

Konkrét intézkedés/ beavatkozás	Érintett terület specifikus cél	Felelős partner	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
Mobilizációs program kidolgozása az alacsony státuszú lakosság koncentrációjának csökkentése érdekében	A szegregáció oldása	Polgármester	Saját forrás	2015
Rossz állagú házak elbontása	A szegregáció oldása	Polgármester	TOP és saját forrás	2017-
Külterületi szegregátumok felszámolása	Szegregáció megszüntetése	Polgármester	TOP és saját forrás	2017-
Bérlakások kialakítása integrált lakókörnyezetben	A szegregáció oldása	Polgármester	TOP és saját forrás	2017-
Bérlakásokba költöző családok szociális támogatása, mentorálása	A szegregáció oldása	Polgármester	TOP és saját forrás	2017-
Kártyás mérőórák elhelyezése	Az elvárható életminőséghez szükséges feltételek elősegítése	szociális intézmény vezetője	Nem releváns	2015-

3.3.1.4 Az anti-szegregációs beavatkozások ütemezése

3.3-5. táblázat: Az anti-szegregációs terv intézkedéseinek ütemezése

Intézkedés	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Alapozó terápia biztosítása szűrést követően az 5. életévét betöltött óvodások részére		X	X	X	X	X	X	X	X
Tanoda-program megvalósítása		X	X	X	X	X	X	X	X
Kortárs-segítők képzése		X	X	X	X	X	X	X	X
Óvodapedagógusok továbbképzése		X							
Vackor óvoda udvari fedett átjáró építése, belső lépcsők felújítása	X								
Alacsony státuszú lakosokat foglalkoztató vállalkozások előnyben részesítése az önkormányzati beruházások alkalmával	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Önkormányzati beruházások esetében a helyi alacsony státuszú lakosokat foglalkoztató cégek előnyben részesítése a kiválasztás folyamatában	X	X	X	X	X	X	X	X	X
7-8 osztály megszerzése, felnőttképzés		X	X	X	X	X	X	X	X
Szociális szövetkezet létrehozása			X						
Komplex közösségi ház építése és kialakítása			X						
Biztos Kezdet Gyerekház további működtetése		X	X	X	X	X	X	X	X

Intézkedés	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Szakmaközi hálózat működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikeresebb működése érdekében	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Házi segítségnyújtás fejlesztése		X							
Szupervízió folyamatos biztosítása a szociális intézmény segítő munkatársai részére	X	X	X	X	X	X	X	X	X
A fiatal szülők részére gyermekneveléssel kapcsolatos kompetenciák megerősítése		X	X	X	X	X	X	X	X
Mobilizációs program kidolgozása az alacsony státuszú lakosság koncentrációjának csökkentése érdekében	X								
Rossz állagú házak elbontása			X	X	X	X	X	X	X
Külterületi szegregátumok felszámolása			X	X	X	X	X	X	X
Bérlakások kialakítása integrált lakókörnyezetben			X	X	X	X	X	X	X
Bérlakásokba költöző családok szociális támogatása, mentorálása			X	X	X	X	X	X	X
Kártyás mérőórák elhelyezése			X	X	X	X	X	X	X
Mobilizációs program kidolgozása az alacsony státuszú lakosság koncentrációjának csökkentése érdekében	X	X	X	X	X	X	X	X	X

3.3.2 A tervezett fejlesztések szegregációs hatásainak kivédésére hozott intézkedések

A projektfejlesztés során általánosan tartózkodni kell attól, hogy bárminemű beavatkozás esélyegyenlőtlenséghez, diszkriminációhoz, szegregációhoz, vagy ezek konzerválódásához járuljon hozzá. A projektfejlesztés dokumentumainak, a település stratégiai dokumentumainak és a település helyi rendeleteinek elkészítésekor ugyanezen elvek kell, hogy érvényre jussanak.

A projektfejlesztés során elemi érdek a tervezett tevékenységek társadalmi elfogadottsága. Mind az előkészítés, mind a megvalósítás során biztosítják a társadalmi párbeszéd lehetséges formáit. Devecser Roma Nemzetiségi Önkormányzatát bevonják ezen folyamatokba.

Célirányos kampányt terveznek minden fejlesztés, program, a település életét befolyásoló esemény, illetve a településen megjelenő szolgáltatás, esemény széles körű megismertetésére, a hátrányos helyzetű csoportok tájékoztatására.

3.3-6. táblázat: A potenciálisan szegregációs hatást gerjesztő fejlesztések és a hatások kivédésére teendő intézkedések

Potenciálisan szegregációs hatást gerjesztő fejlesztések	Tervezett intézkedések ezek kivédésére	Felelős
A Bocskai utcában 12 szociális bérlakás építése	Az önkormányzat vállalja, hogy a beköltözők kiválasztásánál körültekintően jár el, az alacsony státuszú családok száma nem haladja meg a szegregációs határértéket, a területen nem jön létre újabb szegregátum.	Polgármester

3.3.3 A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések

A szegregátumok létrejötte részben spontán folyamat eredménye. A jelenlegi városfejlesztési elképzelések szerint nem ismert olyan beavatkozás, amely a területeken az ingatlanok nagyszámú bontását követelné meg, ezzel esetlegesen hozzájárulva újabb szegregátumok létrejöttéhez. A fiatal családok lakhatáshoz jutásának elősegítése érdekében bérlakásokat alakítanak ki. A beóvodázáskor az óvodai feladatellátási helyek között a HH és HHH gyermekek egyenletes elosztását biztosítják. A településen más ágazatot érintő szegregációs mechanizmusok nem ismertek. Az 1.3.1.2 fejezetben leírt komplex beavatkozásokkal mérséklik a szegregáció hatásait.

3.3.4 Az Anti-szegregációs Program megvalósításának nyomon követése – monitoring

Az önkormányzat Integrációs kerekasztalt hoz létre. A Kerekasztal tagjai közé meghívja Devecser Roma Nemzetiségi Önkormányzatát, a program megvalósításába bevont (szociális, köznevelési) intézmények vezetőit, illetve a releváns civil szervezeteket. A Kerekasztal látja el a Programban leírt tervezett intézkedések monitoringját is.

A Kerekasztal folyamatosan nyomon követi a projektek megvalósítását, gondoskodik az érintettek véleményének kikéréséről, alternatív javaslatok felvetéséről, a megvalósult intézkedésekkel kapcsolatos elégedettség méréséről. A feladatok teljesítéséről, a fejlesztések állásáról az egyes intézkedések felelősei félévente beszámolnak a képviselő-testületnek. A Kerekasztal monitoring munkája kiterjed az egyes intézkedések relevanciájának vizsgálatára is.

Devecser Város Önkormányzata a fennhatósága alatt álló valamennyi terület egészére nézve kötelezettséget vállal az Anti-szegregációs Intézkedési Tervben foglaltak érvényesítésére. A fennhatósága, felügyelete alá tartozó szervek és intézmények tekintetében kötelezővé teszi, hogy döntéseik, tevékenységük során a kialakult területi és/vagy etnikai szegregációs folyamatok megfordítására kell törekedjenek, azok a szegregációt semmilyen formában nem segíthetik elő.

4 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

4.1 KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

A fejezet célja annak bemutatása, hogy a stratégia (a stratégiai célok) hogyan illeszkedik a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákhoz, az önkormányzat gazdasági programjához, a települési környezetvédelmi programhoz, a területfejlesztési tervdokumentumokhoz. Tételesen összevetettük a stratégiát, annak céljait a tervezési dokumentumokkal, és a vizsgálat eredményeit az alábbiakban foglaljuk össze.

4.1.1 EU 2020 stratégia 11 tematikus célja

❒ EU TEMATIKUS CÉL 1: A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése

Devecser esetében a stratégia nem tartalmaz ehhez a tematikus célhoz kapcsolódó városi célt. Ugyanakkor említést érdemel, hogy a város stratégiai célkitűzése az ipari területek értékesítése befektetők számára. Az ipari befektetők saját döntésük alapján végezhetnek kutatási, technológiai fejlesztési tevékenységet a 2014-2020-as programozási időszakban.

❒ EU TEMATIKUS CÉL 2: Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, azok használatának és minőségének javítása

Devecser esetében a stratégia nem tartalmaz ehhez a tematikus célhoz kapcsolódó városi célt.

❒ EU TEMATIKUS CÉL 3: A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági (az EMVA keretében), a halászati és akvakultúra-ágazat (az ETHA keretében) versenyképességének javítása

Devecserben a 2014-2020-as programozási időszak egyik kiemelt stratégiai célja a helyi gazdasági potenciál megerősítése, fejlesztése elsősorban az ipari területeken és a turisztika-idegenforgalom területén. A helyi vállalkozások versenyképességének javításához hozzájárul, hogy a Devecseri járás Észak-Dunántúlon egyedüliként kapta meg a Szabad Vállalkozási Zóna besorolást, amely a munkahelyet teremtő beruházóknak számtalan előnyt kínál.

❒ EU TEMATIKUS CÉL 4: Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban

Devecser város stratégiájában megfogalmazódott a megújuló energiaforrások irányába történő elmozdulás: az önkormányzati épületek esetében napenergia felhasználását kívánják megvalósítani napelemek és napkollektorok segítségével.

❒ EU TEMATIKUS CÉL 5: Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása

Devecser esetében ez a célkitűzés elsősorban a vörösiszap-katasztrófa utáni kialakított katasztrófavédelmi kockázatfelmérés és a megtett intézkedések kapcsán vált hangsúlyossá. A jelenlegi programozási időszakban a város újabb fejlesztéseket nem tervez ezen a téren, azonban a monitoring-rendszer fenntartása és működtetése fontos feladat.

❒ EU TEMATIKUS CÉL 6: A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása

Devecserben több önkormányzati intézmény esetében működik faaprítékos kazán, amelynek a fűtőanyagát a telepített energiaerdők biztosítják. Az elkövetkező években tervezik újabb épületek fűtését átállítani erre a rendszerre. Ezzel a lépéssel a város a költségcsökkentés és a megújuló energiaforrások felhasználása felé mozdul el.

❒ EU TEMATIKUS CÉL 7: A fenntartható közlekedés előmozdítása és a szűk keresztmetszetek megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban

Devecser esetében ezt a tematikus célt leginkább az intermodális pályaudvar kialakításának terve szolgálja. Emellett kisebb városi fejlesztési elképzelések kapcsolódnak a témához: gyalogátkelők, járdaépítés szerepel a tervekben.

❒ EU TEMATIKUS CÉL 8: A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása

Devecser városvezetésének elképzelései szerint a meglévő és jelenleg kialakítás alatt álló ipari területeken megtelepedő befektetők jelentik a jövőben azt a fenntartható és minőségi foglalkoztatást, ami a helyi szakképzett munkaerő számára munkalehetőséget és megélhetést fog biztosítani.

❒ EU TEMATIKUS CÉL 9: A társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem

Devecser városvezetése fontos feladatnak tartja a munkanélküliek, betegek, időskorúak és nagycsaládosok szociális helyzetének javítását. Ennek érdekében szociális bérlakások építését és Idősek Otthonának kialakítását tervezik a 2014-2020-as programozási időszakban.

❒ EU TEMATIKUS CÉL 10: Az oktatásba és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében

Devecserben a 2014-2020-as programozási időszak legfontosabb stratégiai célkitűzése a szakképzés fejlesztése, az új járási szakképző iskola felépítése. A szakképzett munkaerő a tervek szerint főként az ipari területeken létesülő gyárakban, üzemekben tud elhelyezkedni.

❒ EU TEMATIKUS CÉL 11: A hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és a hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulása

Devecser esetében a stratégia nem tartalmaz ehhez a tematikus célhoz kapcsolódó városi célt.

4.1.2 Országos Területrendezési Terv és Veszprém Megye Területrendezési Terve

A Pápai Építész Stúdió Kft. által készített Devecser településrendezési tervének részleges felülvizsgálata 2011 című dokumentum alátámasztó munkarészei részletesen vizsgálják a kijelölt tervezési terület és a területrendezési tervek viszonyát, a terveknek való megfelelőséget. A 2011-ben kijelölt tervezési terület megegyezik a jelenlegi stratégiában szereplő városi akcióterülettel, így a 2011-ben elkészített felülvizsgálat eredményei érvényesek a 2014-2020-as programozási időszakra is.

4.1.3 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

Az elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció négy átfogó célt tartalmaz.

1. Értékteremtő foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés

Devecser egyik fő célja a gazdaság fejlesztése és a versenyképesség növelése a szakképzés fejlesztésével, a helyi gazdaság támogatásával, beleértve a mezőgazdasági termelést is.

2. Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom

Devecser egyik alapvető problémája az elvándorlás és az elöregedés, ezért központi szerepet kap a város megtartó erejének növelése, a szolgáltatások fejlesztése (pl. orvosi rendelő felújítása, Vackor óvoda felújítása, idősek otthonának fejlesztése), a szakképzés megerősítése. Ily módon ehhez a célhoz is erős kapcsolódás mutatható ki.

3. Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme

A város céljai között szerepel a megújuló energiák használata, valamint a természeti adottságok kihasználására épülő, de a természeti értékeket megőrző idegenforgalmi fejlesztések, így ehhez az országos célhoz is szorosan kapcsolódik a városi stratégia.

4. Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet

A vörösiszap-katasztrófa következtében Devecser városszerkezete jelentősen átalakult, és ez a folyamat a mai napig nem zárult le. A 2014-2020-as programozási időszak tervezett fejlesztései során a város kiemelt figyelmet fordít a térszerkezet tudatos alakítására és a versenyképességet segítő szerkezetfejlesztésre.

4.1.4 Veszprém Megye Területfejlesztési Koncepciója

Az elfogadott területfejlesztési koncepcióban három átfogó célt fogalmaztak meg.

1. Gazdasági növekedés, a térségi potenciálokra építő, a versenyképességet fokozó gazdaságfejlesztés.

Devecser esetében a városi stratégia jelentős mértékben kapcsolódik ehhez a célkitűzéshez (ipari területek infrastruktúrájának kialakítása, turisztika-idegenforgalom fejlesztése, helyi piac kialakítása stb.).

2. A lakosság életminősége javítása, „jól léte” biztosítása, a társadalom fejlesztése.

Devecser egyik alapvető problémája az elvándorlás és az elöregedés, ezért központi szerepet kap a város megtartó erejének növelése, a szolgáltatások fejlesztése, a szakképzés megerősítése. Ily módon ehhez az átfogó célhoz is erős kapcsolódás mutatható ki.

3. A térszerkezet tudatos alakítása, versenyképességet segítő szerkezetfejlesztés, a várostérségek összehangolt fejlesztése.

A vörösiszap-katasztrófa következtében Devecser városszerkezete jelentősen átalakult, és ez a folyamat a mai napig nem zárult le. A 2014-2020-as programozási időszak tervezett fejlesztései során a város kiemelt figyelmet fordít a térszerkezet tudatos alakítására és a versenyképességet segítő szerkezetfejlesztésre.

4.1.5 Veszprém Megye Területfejlesztési Programja I. Kötet Stratégiai Program

A Devecseri Járás fejlesztésének megfogalmazott célkitűzése a munkahelyteremtést elősegítő és a térség specifikumaira építő gazdaságfejlesztés, valamint az életminőség javításával összefüggő térségfejlesztés. A célkitűzések elérését segítő négy fő stratégiai cél:

1. A térségi és a helyi gazdaság fejlesztése, foglalkoztatás bővítése Devecseren illetve a járási településeken.

Devecser esetében a városi stratégia jelentős mértékben kapcsolódik ehhez a célkitűzéshez (ipari területek infrastruktúrájának kialakítása, turisztika-idegenforgalom fejlesztése, helyi piac kialakítása stb.).

2. A sajátos területi – természeti erőforrás, agroökológiai és turisztikai – potenciálok kiaknázása, fenntartható erőforrás gazdálkodás.

Számos olyan projektterv szerepel Devecser város stratégiájában, amely a – természeti adottságok kihasználására épülve – az idegenforgalom fejlesztését tűzi ki célul (pl. Széki-tó fejlesztése, Jézus-ösvény, stb.)

3. A mobilitás támogatás, az elérhetőség javítása, a helyi és térségi közlekedési infrastruktúra fejlesztése

Devecser egyik központi problémája a helyi és helyközi utak rossz állapota, a város rossz megközelíthetősége, valamint a vonat- és buszpályaudvar előnytelen elhelyezkedése. Mind az utak javítását, mind az intermodális pályaudvar kialakítását célzó fejlesztési igények a fenti cél elérését segítik.

4. A lakosság életminőségének javítása, a helyi közösségek fejlesztése

Devecser egyik alapvető problémája az elvándorlás és az elöregedés, ezért központi szerepet kap a város megtartó erejének növelése, a szolgáltatások fejlesztése, a szakképzés megerősítése. Ily módon ehhez az átfogó célhoz is erős kapcsolódás mutatható ki (pl. szakképző iskola, Vackor Óvoda felújítása, ravatalozó felújítás, stb.).

4.1.6 Devecser város gazdasági programja

2015 áprilisában készült el Devecser Város Önkormányzata képviselő-testületének gazdasági programja 2015 - 2019. évekre. Ez a legfrissebb és a jelenlegi városvezetés aktuális elképzeléseit tartalmazó tervdokumentum. Emiatt a város stratégiai céljainak kialakítása során elsősorban a gazdasági programban megfogalmazott célkitűzéseket tekintettük mértékadónak.

A gazdasági program és a 2014-2020-as programozási időszakra vonatkozó városi stratégia alapvető célkitűzései egybeesnek, és tükrözik a városvezetés fejlesztési elképzeléseit.

A stratégia külső összefüggéseit a következő oldalon látható ábrán szemléltetjük.

4.1-1. táblázat: A stratégia külső összefüggései

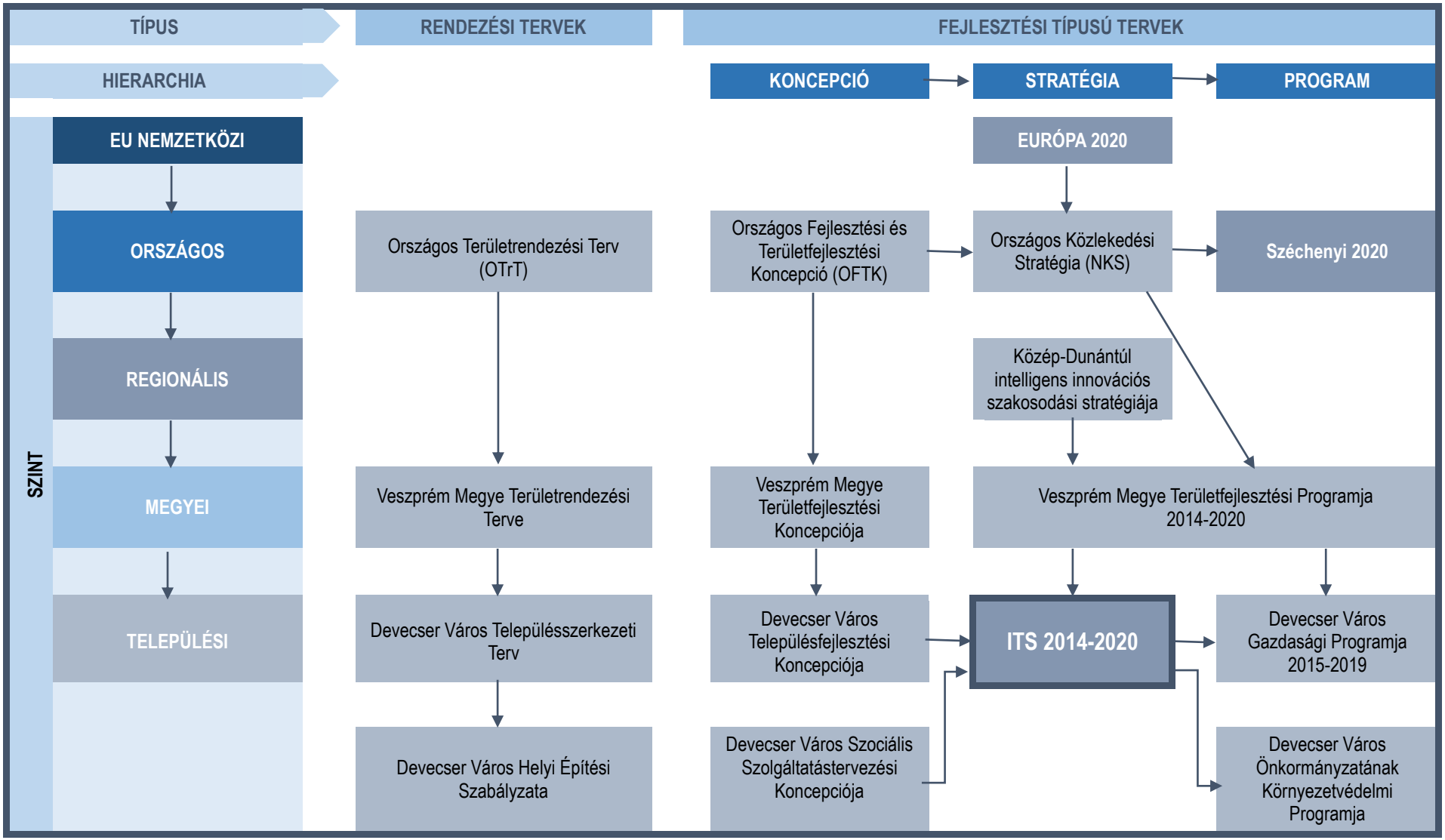

4.2 BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

4.2.1. A célok logikai összefüggései

Ebben a fejezetben bemutatjuk, hogy a kitűzött célok a helyzetértékelésben azonosított problémák megoldására illetve lehetőségek kihasználására épülnek-e. A táblázat cellái a kapcsolat erősségét mutatják 3 fokozatú skálán (0: a kapcsolat hiányát jelzi, 1: gyenge kapcsolat, 2: közepes kapcsolat, 3: erős kapcsolat). A problémákat és az adottságokat a helyzetelemzés alapján azonosítottuk be. Az egyes oszlopokban Devecser város tematikus céljait szerepeltettük.

4.2-1. táblázat: A célok logikai összefüggései

Devecser Város tematikus céljai	Munkahelyteremtés elsősorban vállalkozási övezetek és új iparterületek kialakításával	Idegenforgalom, turizmus fejlesztése, kerékpárút hálózat kiépítése	Az építészeti arculat, a még meglévő építészeti értékek megőrzése	A természeti környezet fejlesztése, a belterületi zöldfelületek igényes kialakítása	Korszerű, a lakosság igényeinek megfelelő közlekedési fejlesztések megvalósítása	Szakképzés fejlesztése	A település megtartóerejének növelése	A települési szolgáltatások fejlesztése
Problémák								
Magas az elvándorlási arány	3	1	1	1	3	3	3	3
Jelentős munkanélküliség	3	1	0	1	1	3	2	1
Alacsony iskolázottság	2	0	0	0	0	3	0	0
Csekély helyi gazdasági potenciál	3	2	0	0	2	3	2	2
A városnak gyakorlatilag nincs turisztikai bevétele	0	3	2	2	2	0	1	3
Járási központhoz képest hiányos szolgáltatási paletta	2	2	0	0	2	0	3	3
A városközponton áthaladó jelentős teherforgalom	0	0	2	2	3	0	1	1
Vasútállomás előnytelen fekvése	1	2	1	0	3	1	2	2
A vörösiszap-katasztrófa miatt negatív városimázs	3	3	0	2	0	1	1	2
Elavult közvilágítás	0	0	1	0	1	0	1	2

Devecser Város tematikus céljai	Munkahelyteremtés elsősorban vállalkozási övezetek és új iparterületek kialakításával	Idegenforgalom, turizmus fejlesztése, kerékpárút hálózat kiépítése	Az építészeti arculat, a még meglévő építészeti értékek megőrzése	A természeti környezet fejlesztése, a belterületi zöldfelületek igényes kialakítása	Korszerű, a lakosság igényeinek megfelelő közlekedési fejlesztések megvalósítása	Szakképzés fejlesztése	A település megtartóerejének növelése	A települési szolgáltatások fejlesztése
Felújításra szoruló középületek (pl. Deák tér 1. sz., Vackor óvoda, ravatalozó)	0	1	3	1	0	0	1	1
Az egykori kórház épületének rendezetlen tulajdonjogi helyzete	0	0	0	0	0	0	1	3
Hiányzó funkciók, intézmények	1	2	1	1	2	0	2	3
Adottságok								
Szabad Vállalkozási Zóna	3	0	0	0	2	1	2	1
Értékesíthető ipari területek	3	0	0	0	2	1	2	1
Esterházy-kastély és Kastélypark	0	3	3	3	1	0	1	2
Somló-hegy és a borászat	1	3	0	3	1	0	1	1
Barokk plébániatemplom	0	3	3	0	0	0	0	0
Széki-tó mint horgászparadicsom	1	3	0	3	1	0	2	2

A fenti táblázatban szereplő számértékek elemzése során megállapíthatjuk, hogy Devecser város középtávú célkitűzései megfelelően reagálnak a problémákra. Mindegyik problémakör erős kapcsolatban áll egy vagy több városi céllal. A városi célok építenek a meglévő adottságokra is, a kapcsolaterősség itt is több esetben erős.

4.2.2. A stratégia megvalósíthatósága

Ebben a fejezetben az alábbi kérdésekre kívánunk választ adni:

- ❒ A stratégiában azonosított erőforrások elegendőek-e a célok megvalósítására, az érdemi előrelépéshez?

  Devecserben – csakúgy, mint számos hazai kisváros esetében – a fejlesztések megvalósíthatóságának alapvető kérdése a finanszírozás forrása. Tekintettel arra, hogy Devecser az ország leghátrányosabb helyzetű térségei közé tartozik, valamint az Önkormányzat saját bevételei erősen korlátosak, kijelenthető, hogy a stratégiában szereplő célok eléréséhez külső forrásokra, elsősorban a Széchenyi 2020 program támogatásaira van szükség. A tervezés jelenlegi

fázisában nagyon sok a bizonytalanság a Devecser számára elérhető Európai Uniós források összegéről, a felhasználás lehetőségeiről, valamint a szükséges önrész arányáról és összegéről.
További problémát jelent, hogy a város által megfogalmazott projektjavaslatok szinte mindegyike kezdeti fázisban, projektötletként jelenik meg, részletes kidolgozás, konkrét tervek, megvalósíthatósági tanulmányok egy-két kivételtől eltekintve nem készültek.
Bizakodásra adhat okot ugyanakkor az ipari területek értékesítése, ezáltal a városban megjelenő új gazdasági potenciál, ami munkalehetőséget és a helyi adók formájában többletbevételt biztosíthat Devecser Város Önkormányzata számára. A középtávon realizálható adóbevételek biztosíthatják a fejlesztések önerejéhez szükséges forrást, azonban ez a hatás a programozási időszak második felében érvényesülhet.

- ❒ Reálisak-e a célok a bevonható erőforrások tükrében?
  A projektgyűjtés során számos projektjavaslat készült, amelyek a szükséges szelekció után bekerültek a város fejlesztési stratégiájába. A projektek forrásigénye és a megvalósulás fontossága, szerepe nagy szórást mutat: a legnagyobb projektek milliárdos, a legkisebbek néhány millió forintos nagyságrendűek, vannak a listán kulcsprojektek és vannak kisebb helyi fejlesztések. A célok megvalósítása abban az esetben reális, ha a város fókuszálni tud a kulcsprojektek megvalósítására, és ezekhez a szükséges Európai Uniós támogatást el tudja nyerni. A források elnyeréséhez vezető út fontos állomása a megyei tervezésben való részvétel, Devecser fejlesztési szándékainak és igényének egyértelmű kommunikációja.

4.2.3. A célok érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatásai

Megvizsgáltuk, hogy a város által tervezett projektek milyen módon hatnak egymásra, mennyire erősítik vagy gyengítik egymás hatását. Általánosságban megállapítottuk, hogy a projektek közvetlenül csekély hatást gyakorolnak egymásra, nem jellemző a javaslatok kapcsolódása, egymásra épülése. Mindemellett a projekteket csoportokba tudtuk rendezni azonos vagy egymáshoz közeli megvalósítási helyszín, vagy éppen azonos elérendő cél alapján. Az egyes csoportokon belül vizsgáltuk a projektek egymáshoz való viszonyát.

1. Az Emlékpark területén megvalósuló projektek

Ehhez a csoporthoz az alábbi projekteket soroltuk be:

P1. Járási Szakképző Iskola építése (amennyiben nem a kórház területén alakítják ki)

P3. Tanuszoda

P4. Rendezvénycsarnok

P11. Bevásárlópark kialakításához terület előkészítés – teljes infrastruktúra kialakítása

A projektek közötti kapcsolat vizsgálata: bár a négy projekt látszólag egymástól független, mégis van köztük kapcsolat, mert mindegyiket a vörösiszap által elöntött lakóterületen lebontott 262 lakóépület helyén létrehozott közpark-emlékpark területén tervezik megvalósítani, ezáltal hozzájárulnak a terület hasznosításához. Ezáltal a katasztrófa sújtotta terület új funkciókat kap, amelyek hozzájárulnak a Belvároshoz történő szorosabb integrációhoz, valamint bővítik a városi szolgáltatások körét.

2. Az egykori kórház területén tervezett fejlesztések

Ehhez a csoporthoz az alábbi projekteket soroltuk be:

P1. Járási Szakképző Iskola **vagy**

P2. Idősek otthona (ha a szakképző iskolát az Emlékpark területén hozzák létre)

P13. Járóbeteg-szakrendelő bővítése, felújítása

A projektek közötti kapcsolat vizsgálata: A két projekt helyszíne egyaránt a Miskei u. 47. szám, ugyanis itt található a járóbeteg-szakrendelő és az egykori Berta Kórház, amelyet Idősek Otthonává kívánnak átalakítani. A megegyező helyszín és a tervezett funkciók kapcsolata (pl. az idős emberek orvosi felügyelete) indokolttá teszi a két projekt együttes kidolgozását és megvalósítását, annak érdekében, hogy a kitűzött célokat minél hatékonyabban el tudják érni. Fontos megemlíteni, hogy az Idősek Otthona/Járási Szakképző Iskola projekt megvalósításának jelenleg komoly akadályát képezi az egykori kórház épületének rendezetlen tulajdonviszonya.

3. Közlekedés területén megvalósuló projektek:

Ehhez a csoporthoz az alábbi projekteket soroltuk be:

P5. Intermodális pályaudvar kialakítása

P20. Makovecz lakóparkból a temetőbe vezető gyalogos út kiépítése

P23. Devecser belterületén 3 db gyalogos átkelőhely kialakítása

A projektek közötti kapcsolat vizsgálata: Ahogy az 1.1. pontban is említettük, Devecser város közlekedése komoly hiányosságokkal küzd. A fenti projektek megvalósításával a helyi közlekedési helyzet jelentősen javítható, megkönnyítve ezzel a devecseri lakosok életét, illetve az intermodális pályaudvar kialakításával a város vonzáskörzetében élők is könnyebben érik el devecseri úti céljukat.

4. Ipari területek fejlesztése

Ehhez a csoporthoz az alábbi projekteket soroltuk be:

P6. Nyugati Iparterület vasúti rakodó iparvágány építése

P8. Keleti iparterület infrastruktúrájának kialakítása

P1. Meggyeserdei iparterület kialakítása – nem akcióterület

A projektek közötti kapcsolat vizsgálata: Devecser város kiemelt célja a foglalkoztatás bővítése, új munkahelyek kialakítása a város iparterületein, kihasználva a Szabad Vállalkozási Zóna nyújtotta előnyöket. A felsorolt három projekt különböző helyszíneken valósul meg, de azonos célt szolgál. Ezeknek a projekteknek azért is van kiemelt jelentőségük, mert középtávon hozzá tudnak járulni a város és a lakosság jövedelmének növeléséhez, ezáltal elősegíthetik további projektek megvalósulását. Ennek megfelelően ezeket a projekteket a **meghatározó típusú csoportba** soroltuk, mivel nagy hatást gyakorolnak más tevékenységekre, de a rájuk gyakorolt hatás kicsi. Mint

meghatározó tevékenységek jelenlétük kiemelten fontos a rendszerben, hiszen a tovagyűrűző hatások kiindulópontjai.

5. Energiatakarékosság és –hatékonyság területén megvalósuló projektek

Ehhez a csoporthoz az alábbi projekteket soroltuk be:

P9. Önkormányzati intézményeknél a napenergia hasznosítása

P15. Deák tér 1. sz. alatti - Közös Önkormányzati Hivatal – teljes tetőfelújítása

P16. Közvilágítás átalakítása energiatakarékossá

A projektek közötti kapcsolat vizsgálata: Devecserben az energiatakarékos fűtési megoldás mindeddig elsősorban a faaprítékkal működő kazánok bevezetésével volt tetten érhető. Ezt a jól működő megoldást kívánják bevezetni az újonnan épülő létesítményeknél is. Az itt felsorolt projektek azonban túlmutatnak ezen a megoldáson. A napenergia hasznosítását célszerű városi szinten átgondolni, mert pl. a Közös Önkormányzati Hivatal tetőtér felújítása során elhelyezhetők a tetőn a napkollektorok, napelemek, illetve a közvilágítás áramigénye is biztosítható lehet napelemekkel termelt elektromos áram révén. Emiatt a **napenergia hasznosítása meghatározó projekt** lehet, amennyiben a városi energiastratégiában széleskörű szerepet kap a napelemes energiatermelés.

6. Élelmiszertermelés, -feldolgozás és -értékesítés területén megvalósuló projektek

Ehhez a csoporthoz az alábbi projekteket soroltuk be:

P12. Komposztáló telep és szociális gazdaság kialakításához teljes infrastruktúra kiépítése

P14. Helyi piac fejlesztése

P18. Élelmiszer-feldolgozó üzem

P22. Üvegház kialakítása

A projektek közötti kapcsolat vizsgálata: A fenti projektek között figyelhető meg a legszorosabb kapcsolat. A komposztáló telep közvetlenül összekapcsolható az üvegházzal, az ott termelt zöldségeket pedig az élelmiszer-feldolgozó üzembe szállíthatják. A helyi piac tökéletes helyszín az üvegházban és az élelmiszer-feldolgozó üzemben előállított termékek forgalmazására. A Helytörténeti Múzeum helyszíneként – a piaccal megegyező helyszínként – a Jókai út 1. szám alatti területet jelölte ki a városvezetés. A projektek közötti szoros kapcsolat miatt célszerű ezeket a fejlesztéseket összehangoltan megvalósítani.

7. Felújítási, bővítési projektek

Ehhez a csoporthoz az alábbi projekteket soroltuk be:

P17. Petőfi tér 11. sz. alatti kisiskolában tornaszoba és melegítő konyha kialakítása

P21. Művelődési Ház belső felújítása

P24. Ravatalozó felújítása

P25. Vackor óvoda felújítása

A projektek közötti kapcsolat vizsgálata: ezek azok a projektek, amelyek meglévő funkciók minőségének javítását tűzték ki célul. A közoktatási, a kulturális-művelődési és a kegyeleti szolgáltatások terén is szükséges az infrastruktúra felújítása, esetenként igény szerinti bővítése.

A fentiekben fel nem sorolt projektek között nem tudtunk azonosítani olyan kapcsolatot, amely alapján azonos csoportba tudtuk volna sorolni. Ezeket a projekteket pontszerű, helyi fejlesztéseknek tekintjük, amelyek lazán kapcsolódnak egymáshoz, de egyúttal hozzájárulnak a városi célok eléréséhez.

5 A MEGVALÓSÍTHATÓSÁG KOCKÁZATAI

A kockázatok olyan – a menedzsment által nem befolyásolható – külső tényezők, amelyek a stratégia megvalósítását akadályozzák. A kockázatokat a stratégia egészére átfogóan vizsgáltuk. Az egyes konkrét beavatkozások, projektek megvalósítását veszélyeztető kockázatokat az adott fejlesztések kapcsán kell meghatározni és kezelni.

A stratégiaalkotás és -megvalósítás fázisait tekintve három típusú kockázat különböztethető meg:

- **tervezéshez kapcsolódó kockázatok:** a legfontosabb kockázatot a stratégiaalkotás szempontjából a tervezési környezet folyamatos változása jelenti; a kockázat kiküszöbölése érdekében folyamatos egyeztetések, szakértői konzultációk valósultak meg, a városi projektportfólió a helyi igények és szükségletek, valamint az EU-célkitűzések és a hazai operatív programok által kijelölt lehetőségek figyelembevételével került kialakításra;
- **megvalósításhoz kapcsolódó kockázatok:** a legfőbb nehézséget a tervezett projektek végrehajtásával kapcsolatos műszaki és pénzügyi problémák okozhatják, amelyek megfelelő előkészítési tevékenységgel jelentősen csökkenthetőek;
- **fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok:** a tervezés és megvalósítás mellett kiemelt figyelmet kell fordítani az elért eredmények fenntartásának módjára és szervezeti hátterére.

A kockázatelemzést az alábbi lépéseken keresztül hajtottuk végre:

- A kockázati tényezők azonosítása
- A tényezők csoportosítása az alábbi szempontok szerint: pénzügyi, gazdasági; jogi, intézményi; társadalmi és műszaki jellegű kockázatok
- a bekövetkezés valószínűségének becslése (alacsony – közepes – magas)
- bekövetkezés esetén a hatás becslése (alacsony – közepes – jelentős)
- tervezett intézkedések a megelőzésre (prevenció) – a legnagyobb kockázati indexű tényezőknél megelőzésen van a hangsúly
- tervezett intézkedések a bekövetkezés esetén (korrekció) – kockázatkezelésre vonatkozó intézkedések meghatározása

Devecser 2014-2020-as programozási időszakának városfejlesztési stratégiájának végrehajtásához kapcsolódó főbb kockázatokat az alábbi táblázatban foglaltuk össze.

5.1-1. táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

Kockázat megnevezése	Várható hatása, következménye	Valószínűség	Hatás	Megelőző / korrekciós intézkedés
Pénzügyi, gazdasági jellegű kockázatok				
G1 - Kedvezőtlen makrogazdasági folyamatok	Kevesebb magánberuházás, csökkenő mértékű adóbevételek, növekvő munkanélküliség	közepes	jelentős	Alternatív megoldások és eszközök alkalmazása a város fejlődése érdekében Intenzív befektetés-ösztönzés
G2 - Saját forrás előteremtésének nehézségei	Projektek meghiúsulása, fejlesztések elmaradása	közepes	jelentős	Alternatív forráslehetőségek felkutatása
G3 - Hazai és európai uniós fejlesztési források elmaradása	Projektek meghiúsulása, fejlesztések elmaradása	alacsony	jelentős	A forrás lehívás késedelmére való felkészülés Folyamatos egyeztetés a forrást biztosító szervezetekkel
G4 - A fejlesztések megvalósítási költsége jóval meghaladja a tervezett mértéket	Projekten kívüli források bevonása, el nem számolható költségek keletkezése	közepes	közepes	Részletes projekttervek, átgondolt műszaki tervek, költségvetések készítése Tartalékkeret meghatározása
G5 - A fejlesztési programokhoz szükséges befektetők, partnerek hiánya	Projektek meghiúsulása, fejlesztések elmaradása	közepes	közepes	Megfelelő marketing és promóciós tevékenységek, a befektetési lehetőségek kapcsán
G6 - Az érintett létesítmények fenntartási költségei emelkedése	Költségemelkedés, finanszírozási problémák	közepes	közepes	Korszerű, hatékony technológiák alkalmazása Költség-haszon elemzés előzetes elvégzése
Jogi, intézményi jellegű kockázatok				
J1 - A jogszabályi környezet kedvezőtlen irányú változása	Késedelem a projekt végrehajtásában, többletköltségek megjelenése, szélsőséges esetben projekt ellehetetlenülése	magas	jelentős	A jogszabályi változások folyamatos figyelemmel kísérése Rugalmas, gyors reagálás a megváltozó jogszabályi körülményekhez
J2 - Közbeszerzési eljárások elhúzódása, sikertelensége	Késedelem a projekt végrehajtásában, többletköltségek felmerülése	magas	közepes	Az eljárásrend szigorú betartása minden érintett részéről A közbeszerzési dokumentumok megfelelő szakmai előkészítettségének biztosítása Közbeszerzési szakértő alkalmazása
J3 - Hatósági dokumentumok hiánya, késése	Késedelem a projekt végrehajtásában, többletköltségek felmerülése	közepes	közepes	A hatósági dokumentumok ügyintézési időkereteinek figyelembe vétele
Társadalmi jellegű kockázatok				
T1 - A megvalósításhoz szükséges szakemberek hiánya	Költségnövekedés, késedelem a projekt végrehajtásában	alacsony	közepes	Megfelelő szakmai háttér biztosítása
T2 - Lakossági ellenállás, negatív közvélemény	Késedelem a projekt végrehajtásában, projektek meghiúsulása	közepes	közepes	Magas szintű partnerség biztosítása a tervezés, a megvalósítás és a fenntartás során egyaránt Folyamatos kommunikáció a lakossággal, helyi fórumok szervezése

Kockázat megnevezése	Várható hatása, következménye	Valószínűség	Hatás	Megelőző / korrekciós intézkedés
Műszaki jellegű kockázatok				
M1 - Előre nem látható műszaki problémák	Költségnövekedés, késedelem a projekt végrehajtásában	magas	jelentős	Részletes tanulmánytervek készítése, alapos helyzetfelmérés
M2 - Nem megfelelő műszaki tervek vagy kivitelezés	Költségnövekedés, késedelem a projekt végrehajtásában	alacsony	közepes	A tervezők és kivitelezők kiválasztása során kiemelt figyelem fordítása a szakmai alkalmasság, megfelelő referenciák meglétére
M3 – Többletmunka, pótmunka	Költségnövekedés, késedelem a projekt végrehajtásában	közepes	közepes	Esetleges többletmunkára felkészülés már az előkészítés során
M4 – Kivitelezés csúszása	Késedelem a projekt végrehajtásában	közepes	közepes	Reális ütemterv összeállítása Kötbér alkalmazása
M5 - A tervezett fejlesztés a projektterület kialakult ökológiai egyensúlyát megbontja, felborítja	Környezeti károk	magas	alacsony	Megfelelő előkészítés, beavatkozások környezeti szempontú tervezése, őshonos fajok és védendő élőhelyek előnyben részesítése.

A fenti táblázatban szereplő kockázatokat a bekövetkezés valószínűsége és hatása szerint ábrázoltuk az alábbi diagramon.

5.1-1. ábra: A kockázatok besorolása a kockázat mértéke szerint

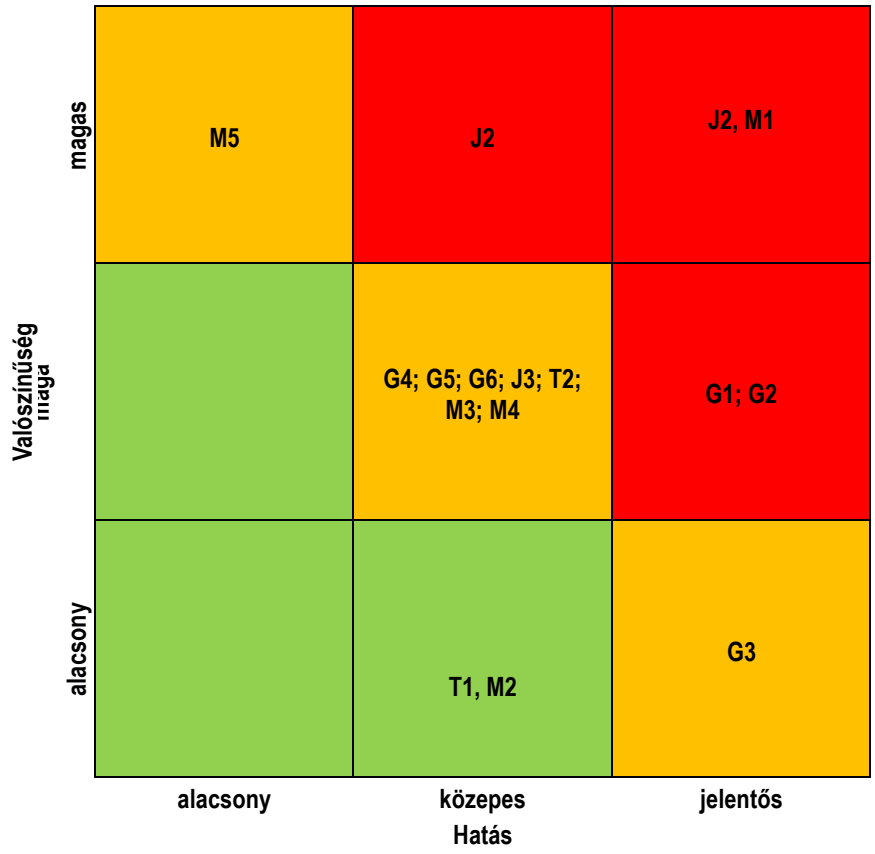

Kritikus kockázat, cél a megelőzés
Közepes kockázat; figyelemmel kísérendő
Alacsony kockázat, nem igényel jelentősebb erőforrásokat

6 A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1 A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

6.1.1 Kiszámítható és transzparens szabályozási környezet

A stratégia céljainak elérését biztosító fejlesztéseket alapvetően meghatározza azok környezete, amelyek esetében a természeti és infrastrukturális környezet mellett meghatározó szerepet tölt be a helyi önkormányzat és annak szabályozási gyakorlata. A pénzügyi erőforrások tudatos felhasználásából származó vélelmezett hatásokat sokszorosan felülmúlhatja az önkormányzat a hatáskörébe rendelt szabályozási eszközök tudatos alkalmazásával, ám ennek ellenkezője is igaz: a megfelelő és támogató szabályozás hiánya ellehetetleníti, meghiúsíthatja a pénzügyi eszközökre alapozott fejlesztéseket.

Ezért a stratégia sikeres megvalósításához elengedhetetlen az önkormányzat konzisztens és kiszámítható jogalkotói és jogalkalmazói magatartása, az átlátható, támogató adminisztratív és szabályozási környezet biztosítása és fenntartása, legyen szó akár milliárdos befektetésekről, akár a szociális segély igénybevételéről. A helyi gazdaságpolitika céljait világosan meg kell fogalmazni, meg kell határozni a célok megvalósításához szükséges támogató jogi, szabályozási lépéseket, és tudatosan végre is kell hajtani azokat.

Az önkormányzatnak a helyi gazdaság szabályozásában, valamint a gazdasági tevékenységekhez kötött adminisztratív és engedélyezési eljárások során tanúsított kiszámítható és átlátható magatartása **csökkenti a gazdasági bizonytalanságot és a befektetések kockázatát**.

Különösen fontos továbbá **az építési szabályok meghatározása és a területhasználat korlátainak felállítása** úgy, hogy az megfelelő rugalmassággal módosítható lehessen, amennyiben befektetői igény jelentkezik – természetesen a helyi lakosok érdekeinek maximális érvényesítése mellett. A befektetői folyamatot szükség esetén **adó- és illetékkedvezmények**kel is ösztönözni, gyorsítani lehet.

6.1.2 Tudatos ingatlan- és kapacitásgazdálkodás

Felesleges, kihasználatlan kapacitásaival, illetve a tevékenység-racionalizálás során felszabaduló kapacitásokkal gazdálkodnia kell az önkormányzatnak. Ilyen felszabaduló kapacitás lehet többek között egy funkcióváltás alatt álló, időlegesen használaton kívüli ingatlan, amelyben teret lehet engedni annak közösségi vagy civil szervezetek által történő időleges hasznosítására (pl. az eladás vagy felújítás megkezdésének időpontjáig). Ugyanilyen módon célszerű a folyamatosan használaton kívüli, az önkormányzat tevékenysége szempontjából **funkcióval nem rendelkező ingatlanok hasznosítása**. Hasonló módon lehet eljárni más olyan eszközök, erőforrások esetében (pl. gépkocsi, hangtechnikai és informatikai eszközök stb.), amelyek időszakosan hasznosíthatóak, és azokkal úgy termelhető mások számára érték, hogy az önkormányzat számára nem jelentkezik közvetlen költség.

Ezzel a jólét puszta javításán felül többek között támogathatók a stratégia megvalósítását is segítő, de önmagukban is jelentőséggel bíró kulturális vagy közösségi értékek létrejötte.

Az önkormányzatnak a tulajdonában álló ingatlanokat céljai és feladatai megvalósításához alkalmazható eszközöknek kell tekintenie. Ennek tükrében lehetősége van eladói és szabályozói pozíciójával élve – de nem visszaélve – **bizonyos ingatlanok eladását vagy hasznosításba adását olyan feltételekhez kötni, amelyek az önkormányzat által ellátandó feladatok megvalósítását garantálják** (pl. játszótér építése a beruházó által használatba vett területen vagy más közterületen).

6.1.3 Lakásellátás, lakásgazdálkodás

Stratégiai célként kell kezelni a jobb lakásellátás feltételeinek, a lakókörnyezet általános minőségének javítását, illetve a választék bővítését.

Legfőbb célok:

- a dezurbanizációs folyamatok visszaszorítása, a fiatal, illetve a magasabb státuszú népesség megtartása a városban,
- a szegényebb rétegek lakáskörülményeinek fokozatos javítása, lehetőség szerint az új vállalkozások menedzser rétegének letelepítése városban.

Legfőbb eszközök:

- az örökölt mennyiségi és minőségi lakáshiány kiküszöbölésére a lakókörnyezet és beépítési jelleg széleskörű választékának biztosítása, az új igények beépítése a rendezési tervbe (családi lakóházak építésének, esetleges lakópark kialakításának területbiztosítása)
- lakásépítési tevékenység segítése, a terület-előkészítés (rendezési tervek készíttetése, tulajdonviszonyok rendezése, koordináció, előközművesítés) felgyorsításával
- lakás-mobilitás növelése, speciális lakásprogramok (nyugdíjasház, fiatalok otthonháza, bérlakásépítés) támogatása
- bérlakás-építési program (külön döntés szerint szociális bérlakás-építési program) kidolgozása,
- lakóterületi rehabilitáció támogatása, az ingatlanok felértékelődési folyamatának megindítása, ezáltal a területen élő, szociálisan elesett réteg közvetett támogatása, saját lakást építő fiatalok ingatlanhoz juttatása
- a helyi építési szabályzat megalkotása során törekedni kell a szakhatóságok egyedi elbírálási lehetőségeinek visszaszorítására.

A városban ki kell dolgozni a célok megvalósításának eszközrendszerét, a finanszírozási, szervezeti háttér megteremtésének koncepcióját, elsősorban

- a terület-előkészítés,
- a területi rehabilitáció,
- a lakásfelújítások (soklakásos lakóépületek),
- a bérlakásépítés,
- az „egyéb lakásmegoldások” (idősek otthonháza, fiatalok átmeneti lakása, stb.),
- s mindezek beruházási hátterének koordinációja terén.

Területi elvek

- A történeti értékű városrész - belváros és közvetlen környezete (Petőfi tér, Kossuth utca, Szabadság tér, Deák tér, Miskei utca első szakasza) településszerkezeti, beépítési és építészeti értékeinek megőrzése, a területek túlzott terhelésének megakadályozása, egyidejűleg az idegenforgalomba történő becsatolása, a közterületek magas színvonalú rendezése, területi rehabilitáció igénye.
- A kialakult kertvárosias, önálló lakótelkes területeken a beépítés és természetes környezet egyensúlyának megőrzése, az átépítési, bővítési igények értékelése nyomán a terület értékeinek megőrzését, és az igények kielégítését egyaránt szolgáló szabályozás megalkotása.

Feladatok

- A kialakult sorházas (Lékai utca, Akácfa utca első szakasza) területeken a bővítési igényeknek az egységes építészeti jelleg megőrzése melletti kielégítése.
- A kialakult, telepszerű többszintes (Park utca. Lékai utca, Széchenyi utca) lakóterületek környezeti minőségének javítása, parkolási gondok enyhítése, zöldterületek rendezése.
- Volt „üzemi lakótelepek” (Székpuszta, Téglagyári lakások, Sándormajor) esetében az infrastruktúra továbbfejlesztése, szilárd burkolatú utakkal, egészséges ivóvízzel való ellátása, közterületek, rendezése. A szomszédos üzemi területek környezetszennyező hatásának mérséklése, a beépítés ligetes, természetközeli jellegének megőrzése.
- Az új lakóterületek esetében a kialakult táji és épített környezethez való igazodás és a minél szélesebb lakókörnyezeti kínálat megteremtésének szempontját, a terület jellegétől függően differenciáltan kell kezelni.
- A táji környezet meghatározó jelentőségű – például a Nagy László utca mögötti terület, Kodály Zoltán utca mögötti terület – térségében, az épített környezethez való igazodás. Fel kell tárni a város táji, környezeti, egyedi értékeit hordozó magas színvonalú lakásépítési lehetőség területi tartalékait. Egyidejűleg törekedni kell a környezet értékeinek megtartására, kiteljesítésére.

6.1.4 A használtcikk-kereskedelem legalizálása

A kistérség arculatának meghatározó tevékenysége a „lomizás”, ami a legképzetlenebb, leginkább a roma népesség számára jelent kereseti lehetőséget. A lomizás osztrák lomtalanításokon való hulladékok: műszaki cikkek, bútorok, biciklik, és egyéb használati tárgyak gyűjtése, majd fekete-kereskedelem keretében való értékesítése. Becslések szerint kb. 200 család él fekete-kereskedelemből Devecserben, a teljes kistérségben kb. 500 család. A hulladékgyűjtés legális keretek közé terelését célzó TransWaste projektet bonyolító Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közalapítvány becsült adatai szerint Magyarországon mintegy ötvenezer ember él hulladékgyűjtésből. A devecseri városvezetés használtcikk piacot hozott létre, mellyel legális kereteket próbáltak teremteni a több évtizede működő használtcikk-iparnak.

A lomizás Magyarországon a mai napig jogilag rendezetlen hátterű, de megtűrt tevékenység. Néhány kereskedő már jelenleg is legális, Kft. formájában működik és online kereskedik (pl: a Lomi.hu Kft.).

A városvezetés célja a tevékenység teljes legalizálása és adókötelessé tétele. A használtcikk-kereskedelemmel foglalkozó réteg célja OKJ-s kereskedő tanfolyam elvégzése, ami után legális

tevékenységgé válhatna a lomizás. Fontos továbbá számítógépes tanfolyamok elvégzése, melyek a használtcikk-kereskedelemben forgó termékek legális, internetes értékesítésének irányába vinnék a családi vállalkozásokat.

6.1.5 Adópolitika

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozások anyagi terheire.

A helyi adók esetében az önkormányzat képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az állandósága mellett az önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adóbevételek növelése érdekében figyelmet kell fordítani arra, hogy

a) az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kell kísérni az adóalanyi kör adó bejelentési kötelezettségének teljesítését,
b) kezdeményezni kell az elmaradt adóhátralékok mielőbbi beszedését,
c) figyelemmel kell kísérni a nem helyi vállalkozók Devecserben végzett bejelentési kötelezettség utáni iparűzési adó beszedését,
d) meg kell vizsgálni új adónemek bevezetésének lehetőségét.

6.1.6 Hatékony és következetes városmarketing tevékenység, pozitív arculat és identitás erősítése

A vörösiszap-katasztrófa kapcsán Devecserről leginkább negatív felhangú városimázs alakult ki az emberekben. A tudatos, célzott és differenciált városmarketing tevékenység ugyanakkor nagyban támogathatja a városfejlesztési stratégia céljainak megvalósítását többek között az egyes projektek végrehajtásának elősegítésén, de akár az egész stratégia városi lakosság körében való elfogadottságának növelésén keresztül is.

A városfejlesztési stratégia céljainak kijelölésével párhuzamosan be kell **azonosítani a fejlesztések potenciális érintettjeit**, megkülönböztetve a haszonélvezőket és potenciális kárvallottakat. Az érintettek közül az alábbi célcsoportokra kell intenzív városmarketing-akciókat irányozni:

- a városban befektetni szándékozó vállalatok és személyek (befektetés-ösztönzés),
- a városban gazdasági tevékenységet folytató szervezetek (intenzív partnerség),
- turistaként a városba látogatók (turisztikai PR és marketing),
- a város és a környező települések lakossága (identitásképző és -erősítő akciók).

A város, illetve a városban zajló bizonyos tevékenységek, környezeti és/vagy társadalmi értékek, gazdasági folyamatok szélesebb körben való megismertetése biztosíthatja Devecser (el)ismertségét, vagyis ezen információkat minél szélesebb társadalmi és szakmai kör számára kommunikálni kell.

Tudatos és jól felépített **marketing-kommunikációs stratégia** mentén, megfelelő szervezeti háttér kialakításával kell a város speciális értékeit, adottságait és lehetőségeit szakmai fórumokon, befektetői körökben bevezetni és elterjeszteni. A gazdasági jellegű célokhoz elsődlegesen speciális ismertetőket érdemes készíteni, egységes adatbázist létrehozni, amelyből bármilyen időpontban előállítható

aktuális adatszolgáltatás a befektetők, betelepülők felé, míg a városi életminőséghez kötődő programok esetén a civil szervezeteken és a városi médián keresztül történő népszerűsítés a célszerű.

A sikeres marketing nem kizárólag egy-egy befektetés megvalósulásához járul hozzá, de a városban működő gazdasági társaságok tevékenységét, ismertségét és az irántuk táplált bizalmat is erősítheti aktuális és potenciális üzleti partnereik körében, ezzel közvetett módon hozzájárulva a helyi gazdaság fejlődéséhez is.

Devecser pozitív arculatának kialakítása és megerősítése, továbbá a városmarketing eszközeinek a különböző városi célcsoportok felé történő alkalmazása elősegítheti a **város iránti lojalitás** kialakulását, és csökkentheti az elvándorlási tendenciát.

A marketing alapvető feladat a turizmus területén is. Természeti és kulturális értékeivel, hangulati elemek kialakításával a várost el kell adni a potenciális odalátogatók körében. A rendezvények növelik a turisztikai vonzerőt, egyben a sok résztvevő potenciális terepe lehet az arculat további fejlesztésének és kommunikálásának – e rendezvényeket tudatosan használni is kell a városmarketing céljaihoz. Az idegenforgalom fejlődése a vendéglátásból származó bevételeken felül azért is fontos a városnak, mert a turisztikai attrakciók és a kiegészítő szolgáltatások és kulturális események a város lakóinak életminőségét is javítja.

Az ITS-hez kötődő **marketing akciók jellemzője** a stratégia filozófiájának megfelelően az **ágazat- és területspecifikus szemléletmód** párhuzamos alkalmazása, valamint a **rendszerszemlélet** és a **mérhetőség**. Mindennek eléréséhez fontos egy, a város képéhez és fejlődési elképzeléseihez illő szlogen és jelkép-rendszer kialakítása, továbbá az egységes arculat alkalmazása.

6.1.7 Foglalkoztatáspolitikai eszközök

Az önkormányzat több olyan projekt megvalósítását is tervezi, amelyek átfogó célja a helyi munkaerő-piaci stabilitás biztosítása. Ilyenek például a szakképzés fejlesztése (járási szakképző iskola építése), az ipari területek infrastruktúrájának kialakításával új munkahelyek teremtése, folyamatos részvétel a Startmunka-programban.

Az Önkormányzat célja a helyi a munkanélküliség megszüntetése.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az önkormányzat

a) aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében,
b) rendszeresen együttműködik az illetékes foglalkoztatási osztállyal,
c) munkahelyeket teremt,
d) adópolitikájával ösztönzi a munkahelyek teremtését,
e) a befektetők számára kedvező feltételeket biztosít.

6.2 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI

Devecser városának városfejlesztési szervezeti struktúrája hármas tagolású:

- A **stratégiai menedzsmentet** a város képviselőtestülete, jegyzője és polgármestere alkotják. Ők felelősek a döntéshozatal során a városfejlesztési célok elérése érdekében érdemi előrelépéseket tenni, valamint a stratégia megvalósulását, illetve ennek társadalmi-gazdasági hatásait nyomon követni, értékelni. A stratégiai menedzsment fő feladatai az alábbiak:
  - Az ITS megvalósulásának folyamatos nyomon követése, értékelése. Ennek keretében az elhatározott fejlesztések megvalósulásának nyomon követése, azok elvárt eredményeinek és hatásainak értékelése, az ITS által kitűzött célok teljesülésének figyelemmel kísérése.
  - A városfejlesztés társadalmi, gazdasági és szabályozási környezete változásának figyelemmel kísérése, a külső feltételrendszer változásainak a stratégiai célokra és eszközökre gyakorolt hatásainak elemzése, értékelése.
  - A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS cél- és eszközrendszerébe.
- Az **operatív menedzsmentet** a Devecseri Közös Önkormányzati Hivatal fejlesztések megvalósításában közreműködő szervezeti egységei (leginkább Építésügyi és Városfejlesztési Iroda), valamint az érintett intézmények vezetői alkotják. Ezek a szakemberek saját területükön végzik a stratégiai célok végrehajtásával kapcsolatos feladatokat. Az operatív menedzsment alapvető feladatai az alábbiak:
  - önkormányzati fejlesztési elképzelések kidolgozása,
  - javaslattétel pályázati célok meghatározására, koncepciók kidolgozására,
  - a pályázati lehetőségek felkutatásának, a pályázatok előkészítésének, benyújtásának, nyilvántartásának, megvalósításának és elszámolásának szervezése, koordinálása,
  - részvétel a közbeszerzési eljárások kiírásában és lebonyolításában,
  - önkormányzati közreműködéssel és forrás felhasználásával megvalósuló beruházások kooperációján a megrendelő képviselete, a műszaki ellenőrrel a kapcsolat tartása, részvétel a beruházások lebonyolítási feladatainak ellátásában,
  - kapcsolattartás a térségi, megyei, regionális szervekkel a pályázatok és fejlesztési feladatok szervezése, lebonyolítása érdekében
  - önkormányzati vagyon- és lakásgazdálkodási feladatok.

  A projektek megvalósítása során a város a korábbi fejlesztések során kialakult gyakorlatnak megfelelően **projektmenedzsment céget** kíván bevonni. A menedzsment feladatokat ellátó céggel az önkormányzat megbízási szerződést köt, a melynek megkötése, jóváhagyása az SZMSZ alapján fennálló döntési rend szerint történik.

A menedzsment a szerződésének megfelelően látja el a feladatát, amelyet az önkormányzat szintén a megbízási szerződés keretein belül jogosult befolyásolni (utasítani, ellenőrizni).
A szervezet a stratégiai, vagy pénzügyi vonzattal járó döntést igénylő kérdéseket a konzorciumban pályázó önkormányzatok kijelölt kapcsolattartója elé, vagy rajta keresztül a polgármesterek, ill. a képviselő-testületek elé terjeszti. Ilyen kérdés pl. az egyes szállítókkal megkötött szerződés módosítási igénye, Támogatási Szerződés módosítási igénye, időszaki, vagy záró projekt előrehaladási jelentés jóváhagyása stb.

- A **fenntartásban közreműködő személyek** a Devecseri Városüzemeltetési Nonprofit Kft. ügyvezetője és alkalmazottai, valamint a település, az önkormányzati intézmények munkavállalói, illetve mindazon személyek és szervezetek, akik valamilyen módon kapcsolódnak a városfejlesztés eredményeként létrehozott, megújított létesítményekhez.

6.3 TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

A Devecseri járás 28 település alkotta területi formáció, amelynek tagjai közül csak a járási székhelynek van városi rangja, és rajta kívül csupán Somlóvásárhely népessége éri el az ezer főt. A járás tagjai: Adorjánháza, Apácatorna, Borszörcsök, Csögle, Dabrony, Devecser, Doba, Egeralja, Iszkáz, Kamond, Karakószörcsök, Kerta, Kisberzseny, Kiscsősz, Kispirit, Kisszőlős, Kolontár, Nagyalásony, Nagypirit, Noszlop, Oroszi, Pusztamiske, Somlójenő, Somlószőlős, Somlóvásárhely, Somlóvecse, Tüskevár, Vid. A járás települései alkotják Devecser vonzáskörzetét.

A 2010. évi CXLIX. törvény alapján 2011. január 10-ével jött létre a Veszprém megyében található Devecseri kistérség, melynek 27 települése létrehozta a **Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulást** (a továbbiakban: Társulás). 2014. január 1-jétől Noszlop település csatlakozásával a társulás 28 tagtelepülésből áll.

A Társulás tagjai a Társulást egyes oktatási és nevelési, szociális ellátási, egészségügyi ellátási, művelődési, belső ellenőrzési, társulás ügyintézés korszerűsítési és területfejlesztési feladatok végrehajtására, a kistérség területének összehangolt fejlesztésére (különösen: fejlesztési tervek, programok, pályázatok készítésére, megvalósítására), térségi közszolgáltatások biztosítására, fejlesztésére, szervezésére, intézmények fenntartására, valamint a településfejlesztés összehangolására hozták létre. A Társulás jelen feladat-ellátási tevékenysége során szakmai és komplex program-előkészítő, javaslattevő, programmenedzselő, koordináló, döntést hozó, végrehajtást figyelemmel kísérő és végrehajtó feladatokat lát el.

A Társulási Megállapodás az alábbi ellátandó feladatokat fogalmazza meg:

1. Területfejlesztési feladatellátás (jogszabályváltozás miatt nem releváns)
2. Közszolgáltatási feladatellátás

2.1. **Közoktatási ellátás:**

a) A kistérség területén pedagógiai szakszolgálati feladatok közül **logopédia** és **gyógytestnevelés** 2011. július 1. napjától történő ellátása a kistérséghez tartozó valamennyi önkormányzat vonatkozásában.

b) A közoktatási törvény 20 § (1) bekezdése a) és b) pontjaiban meghatározott (óvoda és általános iskola) – intézményfenntartó társulások által fenntartott – **intézmények működését** megállapodás alapján a Társulás **szervezi, koordinálja**.

2.2. **Szociális ellátás:**

a) **Szociális alapellátások**: házi segítségnyújtás, családsegítés, nappali ellátás, szociális étkeztetés (Devecser Város Önkormányzata vonatkozásában) biztosítása.

b) **Gyermekjóléti alapellátások** (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 15. § (2) bek.): a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása.

2.3. **Egészségügyi ellátás:** Az egészségügyi alapellátás körében: az alapellátáshoz kapcsolódó Háziorvosi ügyeleti ellátás koordinálása – a hatályos ágazati jogszabályok figyelembe vételével – a **Háziorvosi ügyeleti feladat** biztosítása.

2.4. **Közművelődési feladatellátás, könyvtári szolgáltatás:** Végzi a kulturális javak védelméről és muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 64. §. (2) bekezdésében előírt nyilvános könyvtári feladatok közül a könyvtári szolgáltatás működtetését azon a településen, ahol még nincs, valamint a könyvtár-ellátási szolgáltató rendszer kiépítését és működtetését a kistérség egész területén.

2.5. **Belső ellenőrzési feladat:** Ellátja a kistérséghez tartozó valamennyi önkormányzat vonatkozásában a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 121/A. §. (3) bekezdés, valamint a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet alapján a belső ellenőrzési feladatokat.

2.6. **Együttműködés egyéb területei:**

a) A Társulás vállalhatja a **kistérségi ügyintézés korszerűsítése** körében a hatékonyabb szervezést és magasabb színvonalon történő feladatellátást.

b) A Társulás a kistérségi **közfoglalkoztatási programok** lebonyolításában **foglalkoztatóként, illetve együttműködő szervezetként** is részt vehet.

c) A Társulás vállalhatja **települési és kistérségi esélyegyenlőségi tervek elkészítését**, esélyegyenlőségi program megvalósítását, az esélyegyenlőség megvalósulásának elősegítését.

Vállalt feladatainak elvégzése, döntéseinek végrehajtása érdekében a Társulás létrehozta a Kistérségi Munkaszervezetet, mely 2013. június 30-ával megszűnt. Jogutódja a többek között szociális feladatokat is végző Somló-környéki Feladatellátó Intézmény.

6.4 A PARTNERSÉG BIZTOSÍTÁSA AZ ITS KÉSZÍTÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN

Devecser Város Önkormányzata 2015 januárjában elkészítette a város városfejlesztési programjának társadalmasításához kapcsolódó partnerségi rendjét.

A partnerségi rend az alábbi jogszabály és útmutatók figyelembe vételével került kidolgozásra:

- 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről,
- Útmutató a kis- és középvárosok számára az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014 – 2020 elkészítéséhez (Munkaanyag) (Belügyminisztérium, 2014. december 11.),
- Városfejlesztési Kézikönyv (Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium, Területfejlesztésért és Építésügyért Felelős Szakállamtitkárság, második, javított kiadás, 2009. január 28.).

A partnerség megvalósításának a jogszabályi kötelezettségen túl is fontos szerepe van a tervezési folyamatban: egyrészt lehetőséget ad a partnerek fejlesztési elképzeléseinek megismerésérére, másrészt lényeges szerepe van az ITS társadalmi elfogadtatásában annak, hogy a partnerek már a tervezés során széles körben bevonásra kerülnek, véleményt nyilváníthatnak.

A partnerségi együttműködés folyamata a fenntartható településfejlesztés tervezési, megvalósítási és fenntartási szakaszaira is kiterjed.

A településfejlesztési dokumentumok egyeztetésének folyamatába az alábbi **partneri csoportok** kerülnek bevonásra:

- a 314./2012. Korm. rendelet alapján meghatározott kötelező véleményezői kör
  - államigazgatási szervek,
  - önkormányzatok,
- szakmai egyeztetésbe, véleményezésbe bevont partnerek,
- lakossági szint.

Megvalósult egyeztetések:

- A 314./2012. Korm. rendelet alapján meghatározott kötelező véleményezői kör: a dokumentumok tervezete 2015. május 26-án került kiküldésre a jogszabályilag előírt szervezetek számára.
- **Szakmai egyeztetésbe, véleményezésbe bevont partnerek:** a szakmai egyeztetések a gazdaságfejlesztési, infrastruktúrafejlesztési, illetve a humán fejlesztési munkacsoport tagjainak részvételével megszervezett műhelymunkák keretében zajlottak le.
  - 2015. február 23-án a helyzetelemzés főbb megállapításainak egyeztetése, a SWOT elemzés véglegesítése, valamint a településfejlesztés fő irányainak kijelölése történt meg.
  - 2015. május 18-án az ITS fő elemeinek egyeztetésére, a fejlesztési célok, prioritások, beavatkozások lehetséges területeinek megvitatására került sor.
- Az egyeztetéseken részt vettek a város nagyobb foglalkoztatói is, amelyekkel az önkormányzat együttműködése folyamatos és stabil alapokon nyugszik. Így összhangba hozhatók a piaci

szereplők, illetve az önkormányzat által megvalósítandó fejlesztési elképzelések, amelyek szinergikus hatásai hozzájárulnak a város fejlődéséhez.

- ❒ **Lakossági szint:** a lakossági konzultáció 2015. május 18. és május 26. között zajlott.
- ❒ Az Integrált Településfejlesztési Stratégiát 2010. június 10-én hagyta jóvá Devecser Város Önkormányzata Képviselő-testülete.

A megvalósult egyeztetések dokumentációja (jelenléti ívek, emlékeztetők, prezentációk), valamint a kötelező államigazgatási egyeztetés keretében beérkezett észrevételek kezelésének dokumentációja elérhető az önkormányzatnál.

A partnerségi egyeztetési folyamat során beérkező vélemények kezelése egységes, előre rögzített módon történt, megtörtént a javaslatok, vélemények dokumentálása, nyilvántartása, majd szakmai feldolgozása. Az elfogadott vélemények beépítésre kerültek a megfelelő dokumentumokba, míg az el nem fogadott vélemények esetében megtörtént azok indoklása.

Megvalósultak az elfogadott koncepció és stratégia nyilvánosságát biztosító intézkedések, a dokumentumok a város honlapján – www.devecser.hu – elérhetőek.

6.5 MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA

A stratégia tervezése számos olyan feltevésen alapszik, amelyek a jelenlegi információk birtokában helyesnek és megalapozottnak tűnnek, s így okkal alapozhatjuk rájuk a stratégiai célokat és az azok elérése érdekében hozott intézkedéseket. Ugyanakkor részint az információk hiányos jellege miatt (pl. jelenleg még nem ismertek a 2014-2020-as időszak konkrét pályázati feltételei), részint a külső és a belső környezet (pl. gazdasági, szabályozási környezet) folytonos változásai miatt a célok teljesülése, az elvárt eredmények és hatások létrejötte nem tekinthető automatikusnak. A hatásmechanizmusokat számos olyan tényező befolyásolja, amit jelenleg nem vagy csak hiányosan ismerünk, illetve amelyek befolyásolhatósága a stratégia megvalósítását menedzselő szervezet számára erősen korlátozott.

Mindezekből adódóan a stratégia sikeres megvalósítása elképzelhetetlen egy olyan **visszacsatolási mechanizmus** nélkül, amely alapján a stratégia-alkotási folyamat minden pontján újból és újból beavatkozhatunk, elvégezve a szükséges korrekciókat. E visszacsatolást a **monitoring rendszer** biztosítja.

A monitoring tevékenység a középtávú stratégiai célok megvalósulására, a közvetlenül elért eredményekre koncentrál, szemben a hosszú távú célokat, hatásokat elemző *értékelési tevékenységgel*. Az általánosabb társadalmi-gazdasági problémák megoldásaként várt hatások (mint pl. a demográfiai tendenciák megváltozása, a foglalkoztatás növekedése) gyakran csak a fejlesztések lezárását követő hosszabb idő után mutatkoznak, amelyeket ráadásul számos külső tényező is befolyásol. Az értékelés ezért általában utólagos[1], átfogó jellegű (a stratégia egészére kiterjedő),

[1] A teljesség kedvéért meg kell említeni, hogy az utólagos hatásértékelés mellett alkalmazzák az előzetes (es ante), illetve a közbenső (mid-term) értékelést is.

jellemzően tudományos igényű elemzéseken alapuló tevékenység. A monitoring ugyancsak megkülönböztetendő az *ellenőrzéstől*, ami az operatív tevékenységek előírásoknak, szerződéses feltételeknek való megfelelését vizsgálja, illetve azt, hogy a projektvégrehajtás során keletkezett termék vagy szolgáltatás (output) megfelel-e az előzetes specifikációknak. A három tevékenység alapvető különbségét az alábbi ábra illusztrálja:

6.5-1. ábra: Monitoring, ellenőrzés, értékelés

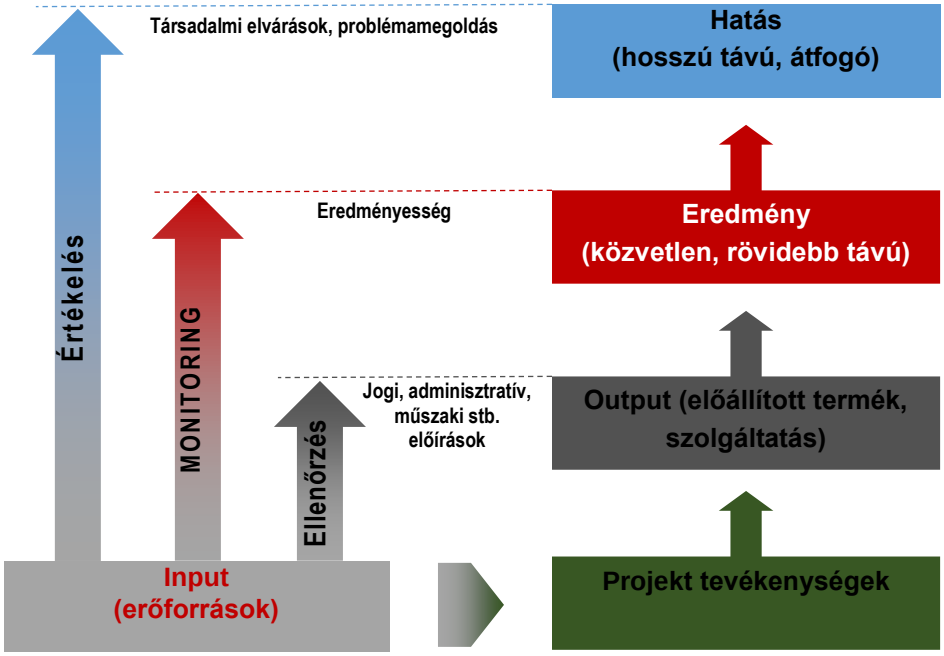

A monitoring alapja a megvalósításra vonatkozó folyamatos adatgyűjtés, információgyűjtés, ami alapján ellenőrizni lehet, hogy a kitűzött célok irányába haladnak-e a folyamatok, várható-e a tervezett eredmények elérése. Ha kiderül, hogy a szándékolttól eltérően haladnak a folyamatok, akkor a monitoring rendszer feltárja az eltérés okait is, s ezzel lehetőséget teremt a döntéshozók számára, hogy beavatkozzanak a folyamatokba. Az eltérés jellegétől és mértékétől függ a szükséges korrekciós intézkedés, pl. módosítani szükséges a tevékenységek menetét, a szervezeti kereteket, a feladatokhoz rendelt erőforrásokat. Ha a korrekció a meglévő tervek keretein belül nem végezhető el, akkor a tervek, de végső soron akár a stratégiai célok korrekciójára is sor kerülhet.

E logikából következik, hogy a monitoring rendszer elsődlegesen **a stratégiáért felelős menedzsment eszköze** a megvalósítás kontrolljában, ami csak akkor tölti be funkcióját, ha azt a stratégia megvalósítása során folyamatosan működtetik.

6.5-2. ábra: A monitoringon alapuló visszacsatolás

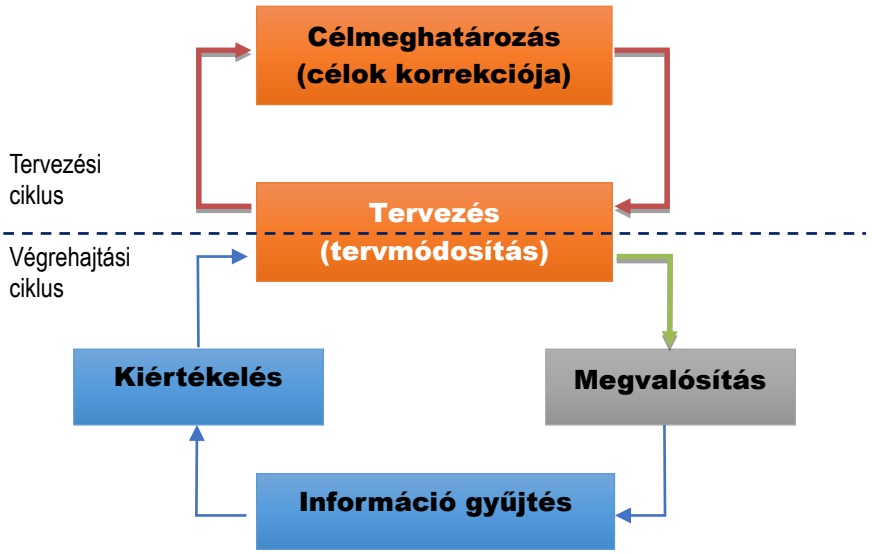

A monitoring rendszer felépítése, működése

A fent bemutatott általános szabályokból adódóan a monitoring rendszer működtetése a stratégiai menedzsment és az operatív menedzsment (l.: 6.2 fejezet) számára egyaránt ad feladatokat.

Mivel a stratégiában megfogalmazott célok járási célok is egyben, a monitoring bizottságot célszerű úgy kialakítani, hogy abban a környező települések polgármesterei vagy az általuk delegált személyek is helyet kapjanak.

Az **operatív menedzsment** (városfejlesztési társaság és a vele együttműködő hivatali szakapparátus) feladatat a stratégia végrehajtásával kapcsolatos információk és adatok gyűjtése, rendszerezése és feldolgozása, a célokhoz rendelt indikátorértékek alakulásának figyelemmel kísérése.

E feladatok ellátásához részletesen meg kell tervezni az információgyűjtés és feldolgozás módját és technikáját, ami ugyancsak az operatív menedzsment feladata. Ennek keretében meghatározandó:

- A pontos adattartalom:
  - egyrészt az alábbiakban bemutatandó indikátorokat, másrészt a Megalapozó munkarészben alkalmazott mutatókat, statisztikai adatokat körét javasolt használni
  - A monitoring kiterjed az egyes fejlesztési projektek megvalósításának nyomon követésére is. Ennek adatigényt a konkrét projekt határozza meg, de az önkormányzati projektek esetében mindenképpen ki kell terjednie a tervezett ütemezés és projektköltségvetés kontrolljára is.
- Az adatok forrása:
  - Egyrészt az önkormányzatnál egyébként is meglévő adatok szisztematikus figyelését és összegzését kell elvégezni (pl. szociális ügyek, város- és intézmény-üzemeltetési kiadások, adóbevételek)

- Másrészt szükséges beszerezni az egyéb szervezeteknél (pl. TDM szervezet) és külső adatforrásokból (elsődlegesen a KSH-tól) elérhető információkat (pl. idegenforgalmi adatok, vállalkozások száma és összetétele).
- Mindezek mellett pl. a lakosság vagy a városba látogató turisták véleményének, elvárásainak megismerése egyedi célirányos információgyűjtést is szükségessé tehet, pl. kérdőíves felmérés formájában.

Az adatforrások kiválasztásánál törekedni kell arra, hogy könnyen és minimális költségen elérhető adatokra támaszkodjon a monitoring.

- ❒ Az adatfrissítés gyakorisága: Ezt alapvetően az adattartalom determinálja; az önkormányzati adatok jellemzően folyamatosan frissíthetőek, míg pl. a KSH tipikusan évenként frissülnek. Az egyedi adatgyűjtéseknek – egyebek közt azok költségigénye miatt – ugyancsak az éves, vagy annál ritkább alkalmazása célszerű.
- ❒ Az adatok gyűjtése és tárolása:
  - A monitoring rendszerhez egy egyszerű elektronikus adatbázis kialakítása szükséges, ami a rendelkezésre álló kapacitások függvényében egy egyszerű excel táblától (tábla rendszertől) az összetettebb adatbázisig változatos formában valósulhat meg.
  - A hozzáférhetőség biztosítása és az adatbiztonság érdekében a felhő alapú megoldások preferálhatók.
  - Az adattárat úgy kell kialakítani, hogy különböző időpontokra és különböző területi egységekre vonatkozó adatok mindenkor rendelkezésre álljanak, lehetővé téve ezzel az időbeli és területi összehasonlításokat.

Az operatív menedzsment az adatbázisban foglalt adatok feldolgozásával kétféle típusú jelentést készít és küld meg a stratégiai menedzsment számára:

- ❒ Tájékoztató jelleggel féléves gyorsjelentések néhány kiemelt jelentőségű területre vonatkozóan (pl. turistaforgalom, érdeklődő befektetők száma).
- ❒ Éves áttekintő értékelés a stratégia előrehaladásáról, kitérve a külső környezet esetleges változásaira is (pl. jogszabályváltozások, intézményrendszeri változások)

A **stratégiai menedzsment** a monitoring jelentések alapján:

- ❒ Évenként értékeli az előrehaladást, szükség esetén dönt a végrehajtás kisebb korrekcióiról (pl. módosítja az ütemezést, az intézkedések prioritási rangsorát, az alkalmazott szervezeti és koordinációs megoldásokat)
- ❒ Az önkormányzat gazdasági programjához igazodóan átfogóan értékeli és felülvizsgálja a stratégia addigi megvalósulását, szükség esetén dönt a célok módosításáról.

A fenti döntések a város képviselőtestületének hatáskörébe tartoznak ugyan, azonban fontos, hogy a monitoring során is érvényesüljön a partnerség egyebek közt a jelentések nyilvánosságával, vagy a testületi üléseket megelőzően a korábban említett konzultációs fórumok, bizottsági ülések összehívásával, tájékoztatásával.

Az indikátorok rendszere

A stratégia megvalósulásának nyomon követése, ezen belül a célok elérésének megbízható ellenőrzése csak akkor lehetséges, ha biztosított a célok mérhetősége. Ennek érdekében a stratégiában megfogalmazott valamennyi célhoz **objektíven ellenőrizhető mutatókat, indikátorokat** rendelünk. Ahogy a célok hierarchikusan épülnek egymásra (ld.: 1.1 fejezet), úgy az indikátoroknak is több típusát, szintjét kell megkülönböztetni.

6.5-3. ábra: Az indikátorok rendszere

- A **hatásindikátor** az átfogó, hosszú távú célokhoz kapcsolódik. A hatások „mérése” (a stratégia átfogó értékelése) általában összetett elemzést, hatásmechanizmus vizsgálatot, idősorok elemzését igényli. Értelemszerűen az ehhez kapcsolódó mutatószámok is összetettebbek, komplexebbek lehetnek, s már definiálásuk is speciális szakismeretet igényelhet (pl. a társadalmi szolidaritás erősségének mérése). A város hosszú távú átfogó célját (illetve annak a gazdaságra, társadalomra és a környezetre vonatkozó részcéljait) a Településfejlesztési Koncepció rögzíti, így a stratégiai tervezés során azokat adottnak tekintjük. E hosszú távú célokhoz igazodóan kerültek meghatározásra az ITS középtávú stratégiai céljai.
- Az **eredményindikátorok** az előbbieknél konkrétabb szintet képviselnek, esetünkben a középtávú stratégiai célokhoz rendelt, azok teljesülésének mérésére alkalmas mutatókat jelentik. A célok az azok elérése érdekében eltervezett projektek megvalósításával érhetők el, így ezek az indikátorok a fejlesztések eredményeként bekövetkezett változást mérik. (Az egyes fejlesztési projektjavaslatok és a városi célok kapcsolatát a 2.2. fejezet mutatja be.) Pl. a korszerű vállalkozói telephely biztosításának hatására a vállalkozások eredményessége, jövedelmezősége javulhat, ami az árbevételük nagyságával mérhető). A stratégia monitoringja e szintre koncentrál; a célokhoz rendelt mutatókat a külön táblázatban összegeztük.

- A legkonkrétabb szintet az **output indikátorok** jelentik, amelyek az egyedi projektek, fejlesztések során megvalósított termékekhez, szolgáltatásokhoz kapcsolódnak. Jellemzően valamilyen természetes mértékegységben kifejezhető tulajdonsághoz kötődnek (pl. a megépült kerékpárút hossza, a képzési programon résztvevők létszáma, az energetikai korszerűsítéssel érintett épületek száma stb.). Az egyes projektek főbb fizikai jellemzői megtalálhatók a 2.2 A tervezett fejlesztések bemutatása c. fejezetben a projektek tartalmát bemutató táblázatos összefoglalókban. Emellett e fejezet végén külön táblázatban foglaltuk össze a projekt várható forrásaként szolgáló Operatív Programok kapcsolódó kimeneti mutatóit.
- Az **input indikátorok** a felhasznált erőforrásokat (pénz, emberi erőforrások, technika) mérik, vagyis azt hogy milyen ráfordításokat igényel egy program, projekt. Az erőforrásigény mindig finanszírozási igényt is jelent, tehát végső soron arról van szó, mekkora a pénzügyi igénye a stratégia végrehajtásának. A becsült projektenkénti forrásigényt a stratégia 2.3 A településfejlesztési akciók vázlatos pénzügyi terve és ütemezése c. fejezete tartalmazza. Itt is hangsúlyozni kell, hogy ez a forrásigény a tervezés jelenlegi szintjén erősen indikatív jellegű, a pontos költségtervet a projektek részletesebb kidolgozását követően lehet majd összeállítani.

A stratégia monitoring rendszerének magvát az előzőekben bemutatottak szerint az **eredményindikátorok** képezik. Az indikátorok meghatározása az alábbi alapelvek mentén történt:

- legyen specifikus, azaz konkrétan az adott célhoz kapcsolódjon
- legyen objektíven mérhető, egyértelmű
- legyen hozzáférhető (beszerzése / előállítása reális költségigényű)
- adjon releváns információt az előrehaladásról a stratégiai menedzsment számára
- egy célhoz több indikátor is kapcsolódhat, de a különböző célok indikátorai különbözőek

Az alkalmazott indikátorkészletet az alábbi táblázat összegzi, amelyben egyben azok forrása (mérési módja és gyakorisága) is meghatározásra kerül. Az indikátorok reális bázis- és célértékeinek meghatározása azonban a jelenleg rendelkezésre álló anyagok és ismeretek alapján még nem lehetséges. A monitoring és értékelési rendszer, így a bázis- és célértékek végleges meghatározására akkor nyílik mód, ha a stratégiában megfogalmazott projektek műszaki és tartalmi előkészítettsége eljut abba a fázisba, hogy a hozzájuk kapcsolódó eredmények, hatások és outputok pontosan azonosíthatóak és számszerűsíthetőek legyenek. A jelenleg hiányzó adatokat ezért az ITS első éves felülvizsgálata során kell majd pótolni. Mindezek miatt a táblázat célértékek helyett egyelőre csak a kérdéses mutató változási irányát tartalmazza. Az indikátorok beszerzése (mérése, előállítása) az operatív menedzsment feladata lesz.

6.5-1. táblázat: A stratégia célrendszerének eredményindikátorai

Cél	Várható/tervezett változás	Indikátor megnevezése, definíciója	Mértékegysége	Forrása (mérési módja)	Mérés gyakorisága
Átfogó célok					
Munkanélküliek száma	Csökkenés	Munkanélküliek száma	fő	Önkormányzat, kormányhivatal	évente
Lakosság száma	Növekedés	Lakónépesség	fő	KSH	tízévente
Fiatalok életpályamodelljének kialakítása: a szakképzés és a foglalkoztatás összekapcsolása	Növekedés	Helyben szakképesítést szerzett és helyben dolgozó fiatalok száma	fő	Önkormányzat, kormányhivatal	évente
Tematikus célok					
Működő devecseri vállalkozások száma	Növekedés	Működő devecseri vállalkozások száma	db	KSH	évente
Munkahelyteremtés	Növekedés	Új munkahelyek száma	db	Önkormányzat	évente
Jövedelmek	Növekedés	Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték	eFt	KSH, TEIR	évente
Vendégéjszakák száma	Növekedés	Turisztikai szálláshelyeken töltött vendégéjszakák száma	db	Önkormányzat	évente
Anti-szegregáció	Csökkenés	Szegregációval veszélyeztetett területen élők száma	fő	KSH (népszámlálás), Önkormányzat	tízévente, évente

6.5-2. táblázat: A projektek kimeneti indikátorai

A projekt címe	Kimeneti indikátor
Akcióterületen megvalósításra kerülő projektek	
Járási Szakképző Iskola építése	Már duális rendszerben indult a képzés, a városban illetve a térségben működő termelő üzemek, intézmények biztosítják a gyakorlati képzőhelyeket. A bővülő, tervezett szakok gyakorlati képzéseire van további érdeklődés, például az EON támogatna egy olyan Máltai képzést, amely kollégiumi elhelyezést is biztosítana a hátrányos helyzetű tanulóknak, a végzetteknek pedig biztos állást kínál
Idősek Otthona	Az intézmény megfelelő működtetéséhez kb. 45-50 fő személyzet szükséges, nagyobb részben szakképzett ápolók, valamint konyhai személyzet, élelmezés vezető, orvos, ápolónő. Az előbbi biztosítható Devecserben, lévén a Devecseri Máltai Szakképző Iskola az első évtől képez betegápolókat. A fűtési rendszert egy ún. faaprítékos kazán biztosítaná, melynek hatásfoka és költséghatékonysága messze megelőzi a hagyományos gáz fűtést, a fűtés költsége közel 50%-a a gázfűtésnek. A faaprítékot az Önkormányzat saját energia nyárfa erdejéből termeli ki, ami a többi Önkormányzati intézetet is ellátja faaprítékkal.
Tanuszoda	Az intézmény megfelelő működtetéséhez kb. 10-12 fő személyzet szükséges, szakképzett úszóoktatók, úszómesterek, valamint személyzet. A fűtési rendszert egy ún. faaprítékos kazán biztosítja, melynek hatásfoka és költséghatékonysága messze megelőzi a hagyományos gáz fűtést, a fűtés költsége közel 50%-a a gázfűtésnek. A faaprítékot az Önkormányzat saját energia nyárfa erdejéből termeli ki, ami a többi Önkormányzati intézetet is ellátja faaprítékkal. A melegvíz- ill. az áramszolgáltatást megújuló energiával, azaz napkollektorokkal és napelemekkel kívánjuk megoldani.
Rendezvénycsarnok	Az intézmény megfelelő működtetéséhez kb. 6-8 fő személyzet szükséges az üzemeltetéshez, rendezvények szervezéséhez és lebonyolításához. A fűtési rendszert egy ún. faaprítékos kazán biztosítja, melynek hatásfoka és költséghatékonysága messze megelőzi a hagyományos gáz fűtést, a fűtés költsége közel 50%-a a gázfűtésnek. A faaprítékot az Önkormányzat saját energia nyárfa erdejéből termeli ki, ami a többi Önkormányzati intézetet is ellátja faaprítékkal.
Intermodális pályudvar kialakítás	Az említett elképzelésekkel, járdákkal és parkosítással lehetne bekötni a város vérkeringésébe ezt a területet, melyet most csak a vonatközlekedést igénybe vevők használják. A vasúthálózat és a 8-as számú főút felújításai során, illetve a városban az új munkahelyek létrehozásával az utasközönség növekedésére számítunk.

A projekt címe	Kimeneti indikátor
Nyugati Iparterület vasúti rakodó iparvágány építése	Az iparvágány kialakításával a devecseri Nyugati Ipari Zóna minden olyan korszerű infrastrukturális igényt ki tudna elégíteni, ami komoly vonzerőt jelenthet olyan vállalkozások számára is, melyek működése szempontjából alapvetően szükséges ipari vágány, rámpa megléte. Az ilyen igénnyel jelentkező vállalkozások letelepedésére eddig sajnos nem volt mód, ezeket a megkereséseket vagy vissza kellett utasítani, vagy már meg sem keresték az Önkormányzatot. Ezzel mind iparűzési adótól, mind lehetséges munkahelyektől estünk el. Devecser Város Önkormányzata ettől a beruházástól joggal várja el több vállalkozás letelepedését, új munkahelyek megteremtést és több befolyó ipari adót remél.
Déli városrész felszíni csapadékvíz elvezetésének felújítása	Kb. 5 km hosszú rendszer
Keleti iparterület infrastruktúrájának kialakítása	Új vállalkozások betelepülését követően az iparűzési- és az építményadó növekedése a költségvetésre pozitív hatással lenne. Új munkahelyek jönnének létre kb. 30-200 fő
Önkormányzati intézményeknél a napenergia hasznosítása	Az Önkormányzat költségvetésében jelentős megtakarítást eredményez a napenergia hasznosítása. (napelem, napkollektor) A villamos fogyasztás költsége kb. 80-90%-kal csökkenni fog intézményenként. A fűtési költség pedig kb. 10-20%-kal csökken, mivel a használati meleg vizet nem a fűtő kazán állítja elő.
Szociális bérlakások építése	A felépülő 12 db új lakás a térség gazdasági elmozdulásának hátterét növeli. Nehéz sorsú, de szorgalmas, dolgos családok kapnak letelepedési lehetőséget, versenyre ösztönözve őket. Biztos családi háttér, jó lakáskörülmények serkentenek jobb teljesítményre a munkahelyen is.
Bevásárlópark kialakításához terület előkészítés - teljes infrastruktúra kialakítása	kb. 5-10 fő részére új munkahely
Komposztáló telep és szociális gazdaság kialakításához teljes infrastruktúra kiépítése	kb. 5 fő részére új munkahely
Járóbeteg-szakrendelő bővítése, felújítása	A munkából való kiesés idejének csökkentése várható a projekt megvalósítása esetén, a jelentős hatékonyságnövelés és költségcsökkentés mellett.
Helyi piac fejlesztése	A piac létesítésével ösztönzést kapnak azok az élelmiszer-ipari termék előállítására képes magánszemélyek, őstermelők, vállalkozások, akik eddig ezt az értékesítés lehetetlensége miatt nem tették. Az eredményes, jó példa ragadós, gyorsan ki fog alakulni a termékértékesítők és a vásárlók köre. Kiépített infrastruktúra, felújított, energia hatékonyan működtethető piacépület.
Deák tér 1. sz. alatti - Közös Önkormányzati Hivatal – teljes tetőfelújítása	Állagmegóvás, energia megtakarítás.
Közvilágítás átalakítása energiatakarékossá	Az önkormányzat költségvetésében a közvilágítás költsége nagymértékben csökkenne, mivel az új (Led-es) világítás kb. 50-70 %-kal kevesebb energiát fogyaszt a hagyományos lámpákkal és

A projekt címe	Kimeneti indikátor
	kompakt fénycsöves világítótestekkel szemben. Kb. 50-70 %-os a villamos energia megtakarítás
Petőfi tér 11. sz. alatti kisiskolában tornaszoba és melegítő konyha kialakítása	A tornaszoba és a melegítő konyha kialakításával a gyerekek ingázása megszűnne, nem kellene a balesetveszélyes úton nap mint nap többször is átkelniük.
Élelmiszer feldolgozó üzem	Jelentős volumenű közmunka tevékenység további gyarapodásának feltétele a feldolgozóüzem megvalósítása, jövő évi kezdéssel.
Helytörténeti Múzeum	1 fő részére munkahely. Megújuló energia rendszer felhasználása. Látogatottság előre nem állapítható meg.
Makovecz lakóparkból a temetőbe vezető gyalogos út kiépítése	kb. 500 m gyalogos út
Művelődési Ház belső felújítása	A kapacitás növelésével további munkahelyeket – 1-2 fő – lehetne teremteni. A teljes belső felújítás következtében növelhető lenne az épület kihasználtsága, melynek következtében növekednének a bevételek, így az önkormányzat által biztosított üzemeltetési költségeket csökkenteni lehetne. A bővülő programok a település és a járás többi településeinek kulturális program szélesítését segítené elő, a város látogatottsága is növekedne.
Üvegház kialakítása	Az üvegház létrehozása 4 fő számára jelent időszakos munkát, de közvetlen gazdasági haszna is van. Egyrészről a saját nevelésű palánták éves szinten min. 1 MFt megtakarítást is jelenthetnek, másrészről a környező települések számára értékesített palántákból származó jövedelem többletbevételként jelentkezne. A saját üvegházas palántanevelés nem csupán mint gazdasági tevékenység jelentene újabb előrelépést a város számára, de lehetőséget adna nagyobb volumenű virágosításra, ami szebbé, lakhatóbbá tenné a települést. Ez nem csupán az itt lakók komfortérzetét javítaná, de az idelátogatók számára még vonzóbb turisztikai cél, ill. állomás lehetne Devecser.
Devecser belterületén 3 db gyalogos átkelőhely kialakítása	3 db átkelőhely, balesetek számának csökkenése
Ravatalozó felújítása	A felújítást követően méltó körülmények fogadják majd a temetőlátogatókat és a temetésre érkező családokat.
Vackor Óvoda felújítása	A két fejlesztés a dolgozók és a kisgyermekek biztonságosabb közlekedésének fontos részét képezi.

A projekt címe	Kimeneti indikátor
Akcióterületen kívül megvalósításra kerülő projektek	
Meggyeserdei iparterület kialakítása	A tervezett munkahelyteremtés kb. 150-200 fő min.
Széki tó infrastrukturális fejlesztése	Kemping létesítésére alkalmas terület kialakítása Rendezvénytér lehatárolása, kialakítása Kiszolgáló épületek építése Személyzet az üzemeltetéshez
Meggyeserdei használtcikk piac infrastruktúra fejlesztése	A piacra érkezők a városban is igénybe tudnának venni szolgáltatásokat, melyek a kiskereskedelmi forgalmat növelik és azon keresztül az iparűzési adó bevételt az Önkormányzat számára.
Jézus ösvény	70 m^2 alapterületű épület kialakítása 30 db fa telepítése 5 db információs tábla
Hulladékudvar létrehozása	Kisebb környezetterhelés, környezettudatosság javítása. Az újrahasznosított anyagok eladásából keletkező bevétel az alkalmazottak bérköltségeit csökkenti.

MELLÉKLETEK

1. Partnerségi dokumentumok
2. Tervezői válaszok a partnerségi egyeztetésen tett észrevételekre
3. Támogatott ÚMFT projektek listája Devecserben

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSSEL ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ PARTNERSÉG RENDJE

A partnerség rendje az önkormányzati településfejlesztési és településrendezési döntések meghozatalának társadalmi egyeztetését és a dokumentumok nyilvánosságának biztosítását foglalja keretekbe. Tartalmazza a vélemények bekérésének, megválaszolásának, nyilvántartásának menetét a különböző típusú eljárások során, valamint az elfogadott anyagok hozzáférésének módját. A településfejlesztési koncepcióról, az integrált városfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 29. §-a alapján Devecser város településfejlesztéssel és településrendezéssel összefüggő partnerségének rendje a következő:

I. Az egyeztetésben résztvevők (a továbbiakban: partnerek) köre

1. A város teljes lakossága.
2. A város területén működő egyház és civil szervezetek.
3. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 98. § (2) a) pontja alapján a településrendezési eszközök véleményezési eljárásába bejelentkező szervezetek.
4. A város területéhez kapcsolódóan működő agrár, kereskedelmi, építész és mérnöki szakmai érdekképviseleti szervezetek és városi székhellyel vagy telephellyel rendelkező gazdasági szervezetek.
5. Az eljárásban érintett közművek üzemeltetői.
6. Érintettség esetén a város területén működő vízgazdálkodási társulatok.
7. Érintettség esetén az országos közutak kezelője.

II. A partnerek tájékoztatásának módja és eszközei

1. A tájékoztatás és észrevételezés helye
   a) Az önkormányzat a honlapján (http://www.devecser.hu) külön tárhelyet biztosít a ***partnerség*** keretében zajló társadalmi egyeztetéseknek.
   b) A partnerség keretében a polgármester az értelmezéshez szükséges tartalmú tájékoztatást tölt fel az a) pont szerinti tárhelyre az 1. számú táblázatnak megfelelően, melynek megjelenéséről felhívást tesz közzé az önkormányzati honlap főoldalán és a polgármesteri hivatal hirdetőtábláján.
   c) A b) pont szerinti tájékoztatás anyaga a Devecseri Közös Önkormányzati Hivatal (8460 Devecser, Deák tér 1.) Titkársági és Szervezési Irodáján papír alapon is hozzáférhető.
   d) Az I. 5-7. pontokban foglalt partnereket a polgármester bevonja *a településfejlesztési koncepcióról, az integrált városfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 9. melléklet* szerinti kötelező egyeztetési eljárásba, ennek keretében töltenek be partnerségi szerepet.
   e) A közzétett tájékoztató alapján a partnerek a meghatározott határidőig írásos észrevételt tehetnek. Levelüket személyesen a Devecseri Közös Önkormányzati Hivatalban (8460 Devecser, Deák tér 1.) adhatják át, postai úton a Devecseri Közös Önkormányzati Hivatal címére küldhetik meg, vagy elektronikus levélben továbbíthatják a megadott e-mail címre (hivatal@devecser.hu).

1. számú táblázat

Dokumentum	*Eljárás fajtája*	*Előzetes tájékoztatás*	*Elfogadás előtti tájékoztatás*
Városfejlesztési koncepció	-	*van*	*van*
Integrált Városfejlesztési Stratégia	-	*van*	*van*
Településrendezési eszköz	*teljes*	*van*	*van*
	egyszerűsített	*nincs*	*van*
	tárgyalásos	*nincs*	*van*

2. Az észrevételek kezelése

   a) A beérkezett észrevételeket a Devecseri Közös Önkormányzati Hivatal (8460 Devecser, Deák tér 1.) Titkársági és Szervezési Iroda a II. 1. a) pont szerinti tárhelyre feltölti és papír alapon tárolja az eljárás végéig.

   b) A beérkezett észrevételeket a véleményezési anyag szerzője a polgármesterrel egyeztetve írásban értékeli, az értékelés a II.1. a) pont szerinti tárhelyen, valamint papír alapon a Devecseri Közös Önkormányzati Hivatal (8460 Devecser, Deák tér 1.) Titkársági és Szervezési Irodáján elérhető.

   c) A b) szerinti értékelés az ügy aktájában irattári archiválásra kerül.

3. Az el nem fogadott észrevételek kezelése

   a) A 2. a) pont szerinti értékelésben szereplő el nem fogadott észrevételeket a véleményezési anyag szerzője a polgármesterrel egyeztetve írásban megindokolja. Az indoklás a II.1. a) pont szerinti tárhelyen, valamint papír alapon a Devecseri Közös Önkormányzati Hivatal (8460 Devecser, Deák tér 1.) Titkársági és Szervezési Irodán elérhető, illetve megküldésre kerül a véleményező által megküldött módon (postai úton vagy elektronikusan).

   b) Az el nem fogadott észrevételek indoklása az ügy aktájában irattári archiválásra kerül.

4. Az elfogadott településfejlesztési dokumentumok és településrendezési eszközök nyilvánosságát biztosító intézkedések

   a) Az elfogadott településfejlesztési dokumentumok és településrendezési eszközök a II.1. a) pont szerinti tárhelyen, valamint papír alapon a Devecseri Közös Önkormányzati Hivatal (8460 Devecser, Deák tér 1.) Titkársági és Szervezési Irodáján a jóváhagyás kihirdetését követő 10 napon belül hozzáférhetővé válnak.

   b) Az a) pontban szereplő intézkedésről a polgármester felhívást tesz közzé az önkormányzati honlap főoldalán és a polgármesteri hivatal hirdetőtábláján.

III. A partnerség rendjének hatályossága

1. **Területi hatály:** Devecser igazgatási területére készülő településfejlesztési dokumentumokra és településrendezési eszközökre érvényes.

2. **Időbeni hatály:** 2015. január 28. napjától visszavonásig érvényes.

Devecser, 2015. január 27.

Ferenczi Gábor
polgármester

Devecser Város Polgármestere
Veszprém megye

2. számú melléklet Tervezői válaszok Devecser Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája egyeztetési folyamatában beérkezett véleményekre

Sorsz.	Szervezet	Észrevétel	Az észrevételt a tervezők elfogadják? (igen / részben / nem)	Magyarázat, indoklás
1	Veszprém Megyei Rendőr-Főkapitányság Rendészeti Igazgatóság	A stratégiához hozzájárul. A további egyeztetési eljárásban nem kíván részt venni	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges
2	Fejér Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya	Nem emel kifogást, a vonatkozó hatályos jogszabályi előírások mellett mind Devecser Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját, mind a Megalapozó Vizsgálatot a képviselőtestület részére elfogadásra javasolja.	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges
3	Veszprém Megyei Kormányhivatal Erdészeti Osztály	A dokumentáció nem tartalmazza a fejlesztésekkel érintett ingatlanok listáját, így nem tud információt adni arról, hogy milyen mértékben érintenek Evt. hatálya alá tartozó objektumokat. Általánosságban tájékoztat arról, hogy amennyiben a fejlesztési területeken faállomány kitermelése szükséges, akkor az Evt. 70.§ (2) bekezdése alapján a fakitermelés csak a Veszprém Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály Erdészeti Osztálynál előzetesen a Vhr. 43. § (1) bekezdése szerinti formanyomtatványon benyújtott fásításban tervezett fakitermelés bejelentés erdészeti hatóság általi tudomásul vétele után végezhető. A településfejlesztési javaslatok az erdőgazdálkodási térségeket nem változtatják meg. A többi fejlesztési javaslathoz hatáskör hiányában kifogást nem emel, hozzá megjegyzést nem fűz. Az eljárásban és végrehajtásának folyamatában, a külterületi erdők és fásítások, esetleges erdő-igénybevételek és erdőtelepítések vonatkozásában a későbbiekben részt kíván venni.	igen igen igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges, a fejlesztések megvalósítása során az Önkormányzat a leírtak szerint fog eljárni. Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges
4	Veszprém Megyei Kormányhivatal Útügyi Osztály	Illetékességből továbbküldte az ITS-t a Nemzeti Közlekedési Hatóságnak	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges
5	Nemzeti Közlekedési Hatóság	Észrevételt nem tesz, az ITS elfogadását támogatja	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges

Sorsz.	Szervezet	Észrevétel	Az észrevételt a tervezők elfogadják? (igen / részben / nem)	Magyarázat, indoklás
6	Veszprém Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Osztály	A talajvédelmi hatóság nem szerepel a 2015. áprilistól hatályos kormányrendelet mellékletében kijelölt szervezetek közt.	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges
7	Fejér Megyei Kormányhivatal Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály Építésügyi Osztálya	Illetékességből továbbította az ITS-t a Veszprém Megyei Kormányhivatalnak	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges
8	Veszprém Megyei Kormányhivatal Építésügyi Osztály	A Stratégia elkészítését részletes Megalapozó Vizsgálat előzte meg.	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges
		Devecser város ITS-e a Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Építési Osztályáról került t illetékességből, illetve a Fejér Megyei Kormányhivatal Építésügyi és örökségvédelmi Hivatala is továbbította – illetékesség hiányában – az ITS-t.	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges
		A partnerségre vonatkozó önkormányzati döntést, illetve számát nem találták az ITS-ben.	részben	A projekt indítása során partnerségi terv készült, ami a városi képviselőtestület napirendjén is szerepelt. A partnerségi folyamat egyéb dokumentumaival együtt (meghívók, jelenléti ívek, emlékeztetők, prezentációk) a projektdokumentáció részeként rendelkezésre áll, de ezek fizikailag nem szükségképpen képezik részét magának a stratégiának (a jogszabályi tematika sem említi).
		Az ITS 89-90. oldalán tárgyalja a többcélú kistérségi társulás feladatait, A fejezet elkészítéséhez felhasznált 1996.évi XXI. törvény (Tftv.) 5 § g) és h) pontja 2014. február 25. napjától hatályát vesztette. Az ITS javítása szükséges a Tftv. 5.§ i) pontjában foglaltak alapján	részben	Egyetértünk a vélemény azon részével, amely szerint a hivatkozott jogszabály szövege megváltozott, azonban jelezzük, hogy a fejezet elkészítéséhez nem a jogszabályt, hanem a rendelkezésre álló, elfogadott Társulási Megállapodás szövegét használtuk fel. Véleményünk szerint nem feladata az ITS-nek a Társulási Megállapodás szövegének aktualizálása a jogszabályváltozásoknak megfelelően, ezért a

Sorsz.	Szervezet	Észrevétel	Az észrevételt a tervezők elfogadják? (igen / részben / nem)	Magyarázat, indoklás
				hivatkozott szövegrészt változatlan formában megtartjuk.
		A fent hivatkozott törvényt aktualizálni szükséges a hatályos „Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény” megjelölésre.	részben	A magyarázat megegyezik az előző pontra adott válasszal.
		Összegezve: az ITS megfelel az Eljárásrendben meghatározott tartalmi feltételeknek, ugyanakkor javasolja a meglévő, korábbi településfejlesztési koncepció felülvizsgálatát, aktualizálását.	igen	Jelen ITS egyik alapdokumentuma a korábbi településfejlesztési koncepció volt, az abban foglaltakat megvizsgáltuk, aktualizálva beépítettük a jelen ITS-be.
9	Veszprém Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály	Az ITS eleget tesz a 31462012 (XI.8) Kormányrendeletben foglalt tartalmi követelményeknek, közegészségügyi szempontból elfogadásra javasolja.	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges
10	Somlóvásárhelyi Közös Önkormányzati Hivatal	Az ITS-sel egyetért.	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges
11	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság	A rendelettervezet hírközlési érdeket nem sért, a Hatóság nem emel kifogást.	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges
		A műemlék épületen és a hozzá tartozó telek területén folytatott építési tevékenységet – pl. antenna telepítését – a 393/2012. (XII.20.) Korm. rendelet 1. sz. mellékletében meghatározott illetékes járási építésügyi és örökségvédelmi hivatalok jogosultak örökségvédelmi szempontból megvizsgálni és szükség esetén engedélyezni azt. A Hatóság kéri, hogy ezt a Településfejlesztési Stratégiával készülő dokumentációknál vegyék figyelembe.	igen	A fejlesztések megvalósításakor az Önkormányzat a leírtaknak megfelelően fog eljárni.
12	Veszprém Megyei Kormányhivatal Bányászati Osztály	Illetékesség hiányában nem ad véleményt. Az ITS tekintetében a Bányakapitányság érintett.	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges
13	Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatal	A dokumentációban foglaltak a honvédelem érdekeit nem érintik, a Magyar Honvédség nemzeti és szövetségi védelmei feladatai végrehajtása	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges

Sorsz.	Szervezet	Észrevétel	Az észrevételt a tervezők elfogadják? (igen / részben / nem)	Magyarázat, indoklás
		biztosított, ezért külön észrevételt nem tesz,		
14	Veszprém Megyei Kormányhivatal Földmérésügyi és Földügyi Osztály	Az ITS megvalósítása során végrehajtandó módosítások mezőgazdaságilag hasznosított területeket is érinthetnek, ezért a termőfölddel kapcsolatos igénybevétel esetén a Tfvt. 6/B § (1), (2) és (3) valamint a 10. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat be kell tartani.	igen	A fejlesztések megvalósításakor az Önkormányzat a leírtaknak megfelelően fog eljárni.
		A fent megjelölt jogszabályok betartása mellett a Megyei Kormányhivatal kifogást nem emel és a továbbiakban részt kíván venni az egyeztetési eljárásban.	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges, a fejlesztések megvalósítása során az Önkormányzat a leírtak szerint fog eljárni.
15	Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Elnöke	Az ITS célrendszere összhangban van Veszprém Megye Területfejlesztési Koncepciójával. Ugyanakkor fontos, hogy az ITS kiegészítéseként figyelembe vételre kerüljenek a Koncepcióban szereplő, Devecser várostérségre vonatkozó részcélok és beavatkozási területek.	igen	A kért módosítást elvégeztük
		Az ITS nem vizsgálja a megyei területfejlesztési programhoz való illeszkedést. A hiányosság pótlása szükséges.	igen	A kért módosítást elvégeztük.
		Az ITS figyelembe vette a vonatkozó területrendezési tervet, területhasználati konfliktus nem tárt fel	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges.
		Az „építészeti és természeti környezet” fogalomhasználat helyett az „épített és természeti környezet” megnevezés használatát javasolja.	igen	A kért módosítást elvégeztük
		A 4.2-1. jelű táblázat példásan összegzi a stratégia külső összefüggéseit, az ITS mégsem tér ki ezekre. Javasolja az Országos Fejlesztési és	igen	A kért módosítást elvégeztük.

Sorsz.	Szervezet	Észrevétel	Az észrevételt a tervezők elfogadják? (igen / részben / nem)	Magyarázat, indoklás
		Területfejlesztési Koncepcióhoz való illeszkedés vizsgálatát. Példaértékűnek tartja, hogy a megfogalmazott hosszú távú városi célok mindegyike Devecseri járásban elérendő célokat nevesít. Ugyanakkor javasolja, hogy a monitoring rendszert is ennek megfelelően alakítsák ki (pl. Monitoring Bizottság kibővítése a települési polgármesterekkel vagy az általuk delegált személyekkel). T-2 cél kifejtésénél a „Minden korábbi cél és probléma az elvándorlás növekedéséhez vezet” mondatot a következőképpen javasolja javítani: „Minden korábbi célban feltüntetett probléma az elvándorlás növekedéséhez vezet”. A stratégia megvalósításának szervezeti keretei fejezetben szerepel projektmenedzsment cég bevonása az önkormányzat fejlesztéseibe. Felhívja a figyelmet, hogy a hatályos 272/2014. Korm. határozat szerint a cégnek 100% állami vagy önkormányzati tulajdonúnak kell lennie. A partnerségi rész a dátumok megadásával javítandó, kiegészítendő.	igen igen igen igen	A kért módosítást elvégeztük. A kért módosítást elvégeztük. Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges, a fejlesztések megvalósítása során az Önkormányzat a leírtak szerint fog eljárni. A kért módosítást elvégeztük.
16	Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Veszprém Megyei Szakmérnökség	A Stratégia által kijelölt akcióterület a KDTVIZIG kezelésében lévő vízfolyások közül a Torna-patakot és a Csigere-patakot érinti. A tényleges beépítés előtt mindkét vízfolyásnál vizsgálni szükséges, hogy az elöntés elleni biztonság érdekében szükséges-e valamilyen beavatkozás? (P2 Tanuszoda, P4 Rendezvénycsarnok, P11 Bevásárló Park).	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges, a fejlesztések megvalósítása során az Önkormányzat a leírtak szerint fog eljárni.

Sorsz.	Szervezet	Észrevétel	Az észrevételt a tervezők elfogadják? (igen / részben / nem)	Magyarázat, indoklás
		Az akció területeken kívüli fejlesztéseknél a P2 Széki tó infrastrukturális fejlesztése projekt érinti az igazgatóság kezelésében lévő Devecseri (szék-pusztai) tározót. A tározónál tervezett fejlesztések csak az elsődleges rendeltetés (a Csigere-patak árhullámainak késleltetése) figyelembe vételével történhetnek.	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges, a fejlesztések megvalósítása során az Önkormányzat a leírtak szerint fog eljárni.
18	Nemzeti Környezetügyi Intézet	221/2014. (IX.9.) Korm. Rendelet 701-702§ ill. 22. melléklete értelmében nem illetékes	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges.
17	Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Kifogással nem él. Felhívja a figyelmet arra, hogy a településrendezési eszközeinek részleges módosítása során vegyék figyelembe és értelemszerűen alkalmazzák a következőket is: - a katasztrófavédelemről ás a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításairól szóló 2011. évi CXXVIII. törvény - az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a a tűzoltóságról - az országos településrendezési és építési követelményekről szóló többszörösen módosított 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet - az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. Törvény - az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogigényekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. Rendelet - az 54/2014 (XII.5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról	igen igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges. Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges, a fejlesztések megvalósítása során az Önkormányzat a leírtak szerint fog eljárni.

Sorsz.	Szervezet	Észrevétel	Az észrevételt a tervezők elfogadják? (igen / részben / nem)	Magyarázat, indoklás
		A további egyeztetési eljárásban részt kíván venni, az elfogadásra kerülő tervdokumentációra CD-n igényt tart.	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges. A tervdokumentációt Devecser Város önkormányzata a kért formában rendelkezésre bocsátja.
19	Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatala	A 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 6. §. (2) bekezdése alapján az 1. mellékelt szerinti megalapozó vizsgálat épített környezet értékeiről szóló munkarészt aktualizálni kell. A 2011-ben készült örökségvédelmi hatástanulmány óta több új régészeti lelőhely vált ismertté a város területén. Kéri a régészeti lelőhelyek listájának kiegészítését, illetőleg az egyes műemlékekhez tartozó műemléki környezetbe tartozó ingatlanok tételes felsorolását.	igen	A kért módosítást elvégeztük.
		Felhívja a figyelmet arra, hogy a stratégiában felsorolt egyes fejlesztési projektek nagyberuházásnak minősülnek. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. tv. (a továbbiakban Kötv.) 23/C. § (1) bekezdése értelmében nagyberuházás esetén előzetes régészeti dokumentációt kell készíteni.	igen	Választ nem igényel, a dokumentumok módosítása nem szükséges, a fejlesztések megvalósítása során az Önkormányzat a leírtak szerint fog eljárni.
		A régészeti örökség és a műemléki értét védelmével kapcsolatos szabályokról 39/2015 (III.11.) Korm. rendelet 22. § (5) bekezdése értelmében a feltárási projekttervet tartalmazó teljes előzetes régészeti dokumentációt a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére irányuló azon első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni, amelyben a hatóság eljár vagy szakhatóságként közreműködik.		
		A dokumentáció tartalma a fenti kiegészítésekkel örökségvédelmi szempontból elfogadható, közvetlen örökségvédelmi érdeket nem sért. A stratégia ellen kifogást nem emel.	igen	Választ nem igényel.

3. számú melléklet Támogatott ÚMFT projektek listája Devecserben (forrás: http://emir.nfu.hu/kulso/jelek/)

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
ÁROP 1.A.3-2014 Területi együttműködést segítő programok kialakítása az önkormányzatoknál a konvergencia régiókban Devecser DEVECSER VÁROS ÖNKORMÁNYZATA A területi együttműködés segítése a Devecseri járásban	34 000 000,00
GOP 1.3.1-09/A Vállalati innováció ösztönzése Devecser DGA Gépgyártó és Automatizálási Kft. Vállalati innováció a DGA Kft-nél.	41 418 087,00
GOP 1.3.1-11/B Akkreditált klaszter tagvállalatok komplex technológiai innovációjának támogatása Devecser Devecseri Agrokémiai Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság A Devecseri Agrokémiai kereskedelmi és Szolgáltató Kft. automatizált, üzembiztos és energiatakarékos szárítási technológiájának fejlesztése	243 655 130,00
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére Devecser VILLKÁSZ Villamos-, Légvezeték-, Kábelszerelő Korlátolt Felelősségű Társaság Innovációs eredmények hasznosítása a VILLKÁSZ Kft-nél	6 667 050,00
GOP 2.1.1/C Komplex vállalati technológia fejlesztés Devecser DGA Gépgyártó és Automatizálási Kft. A DGA Gépgyártó és Automatizálási Kft. komplex vállalati technológia fejlesztése 2007-2009 között	115 000 000,00
GOP 2.1.1-09/A Mikro-, kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Devecser NOSZLOPI és FIA Építési Vállalkozó Kft. A NOSZLOPI ÉS FIA Kft. fejlesztése	7 250 000,00
GOP 2.1.1-11/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára Devecser VILLKÁSZ Villamos-, Légvezeték-, Kábelszerelő Kft. KTL felületkezelő üzem létrehozása a Villkász Kft. devecseri fióktelepén	97 160 701,00
GOP 2.1.1-11/M Mikrovállalkozások fejlesztése	3 921 840,00

3. számú melléklet Támogatott ÚMFT projektek listája Devecserben (forrás: http://emir.nfu.hu/kulso/jelek/)

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
Devecser Intervill Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Eszközbeszerzés és raktárfelújítás az Intervill Kft.-nél	
GOP 2.1.3-11 Komplex technológia fejlesztés és foglalkoztatás támogatása Devecser DEVE SELECT Korlátolt Felelősségű Társaság DEVE SELECT - Egyedi hűtőszekrény bontó és újrahasznosító üzem létesítése Devecserben	734 911 852,00
GOP 2.2.3-09 Vállalati folyamatmenedzsment és e-kereskedelem komplex támogatása Devecser Somló-Zsák Kender-Juta Csomagolóanyag Gyártó Kft. SAP Bussines One rendszer bevezetése a Somló-Zsák Kender-Juta Kft.-nél	20 017 400,00
GOP 3.3.3-12 Mikro-, Kis-, és Középvállalkozások piaci megjelenésének támogatása Devecser DGA Gépgyártó és Automatizálási Korlátolt Felelősségű Társaság Külpiaci megjelenés elősegítése és támogatása a DGA Kft.-nél	16 399 000,00
GOP 3.3.4-15 Versenyképes IKT szektor Devecser Isolutions Informatikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Az iSolutions Kft. Nemzetközi együttműködési képességeinek és H2020 pályázati kompetenciáinak fejlesztése	16 080 750,00
KDOP 1.1.1/C-12 Telephelyfejlesztés Devecser Somló-Zsák Kender-Juta Csomagolóanyag Gyártó Korlátolt Felelősségű Társaság Telephelyfejlesztés a Somló-Zsák Kender-Juta Kft-nél	11 648 655,00
KDOP 3.1.1/C-11 Kistelepüléseken a településkép javítása Devecser Devecser Város Önkormányzata Devecser belvárosának funkcióbővítő rehabilitációja	72 435 415,00
KDOP 4.1.1/D-12 Helyi és térségi jelentőségű vízvédelmi rendszerek fejlesztése Devecser és Kolontár térségében Devecser Devecser Város Önkormányzata	1 402 308 236,00

3. számú melléklet Támogatott ÚMFT projektek listája Devecserben (forrás: http://emir.nfu.hu/kulso/jelek/)

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
Helyi és térségi jelentőségű vízvédelmi rendszerek fejlesztése Devecser és Kolontár térségében	
KDOP 4.2.1/A Térségi jelentőségű közutak fejlesztése Devecser Magyar Közút Nonprofit Zrt. Adószám: 14605749-2-44 7324.j. Devecser-Sümeg ök. út 6+000-16+314 kmszelvény (Nemeshany-Csabrendek)közötti szakaszának felújítása	686 170 919,00
KDOP 4.2.1/A-11 Térségi jelentőségű közutak fejlesztése Devecser Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság Térségi elérhetőség javítása a 8402 j. úton	990 841 481,00
KDOP 4.2.1/A-11 Térségi jelentőségű közutak fejlesztése Devecser Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság Térségi elérhetőség javítása a 7324 j. úton	440 292 975,00
KDOP 5.1.1/2F Közoktatási infrastruktúrális fejlesztés Devecser Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Esélynöveléssel a Jövőért - Devecseri Várkerti általános iskola bővítése, felújítása és fejlesztése.	2. fordulóba léphet
KDOP 5.1.1/2F-2f Közoktatási infrastruktúrális fejlesztés Devecser Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Esélyegyenlőség a Jövőért - Devecseri Várkerti Általános Iskola bővítése, felújítása és fejlesztése	205 506 410,00
KEOP 3.1.3/2F/09-11 Gyűjteményes növénykertek és védett történeti kertek megőrzése és helyreállítása Devecser DEVECSER VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Devecseri Esterházy kastélypark helyreállítása	243 989 003,00
KEOP 4.10.0/A/12 Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal Devecser VILLKÁSZ Villamos-, Légvezeték-, Kábelszerelő Korlátolt Felelősségű Társaság Megújuló energia a VILLKÁSZ Kft-ben - napelemes rendszer telepítése a devecseri telephelyen	18 278 000,00
KEOP 4.10.0/N/14 Fotovoltaikus rendszerek kialakítása	42 734 620,00

3. számú melléklet Támogatott ÚMFT projektek listája Devecserben (forrás: http://emir.nfu.hu/kulso/jelek/)

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
Devecser DEVECSER VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Napelemes rendszerek telepítése Devecser településen.	
KEOP 5.5.0/B/12 Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva Devecser DEVECSER VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Devecseri művelődési ház energetikai korszerűsítése	57 494 667,00
TÁMOP 2.1.3.A-12/1 Munkahelyi képzések támogatása mikro- és kisvállalkozások számára a konvergencia régióban Devecser Somló-Zsák Kender-Juta Csomagolóanyag Gyártó Korlátolt Felelősségű Társaság Vállalati képzések a Somló-Zsák Kender-Juta Kft-nél	4 554 197,00
TÁMOP 2.1.3.C-12/1 Munkahelyi képzések támogatása nagyvállalkozások számára a konvergencia régióban Devecser Devecseri Agrokémiai Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság A Devecseri Agrokémia Kft. munkavállalóinak képzése	13 626 715,00
TÁMOP 2.1.5-07/1 Munkahelyi képzések támogatása kis-és középvállakozások számára Devecser DGA Gépgyártó és Automatizálási Korlátolt Felelősségű Társaság A DGA Kft. 2008-2009. évi átfogó képzési terve	29 130 040,00
TÁMOP 2.3.3/A-09/1 Munkahelymegőrző támogatás képzéssel kombinálva Devecser Somló-Coop Ipari Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság A humánerőforrás fejlesztése a Somló-Coop Kft.-nél	7 451 446,00
TÁMOP 2.3.3/A-09/1 Munkahelymegőrző támogatás képzéssel kombinálva Devecser ADMIRER Ruházati Korlátolt Felelsősségű Társaság Képzések ADMIRER Kft.-nél 2009-2101-ben	15 306 061,00
TÁMOP 3.1.11-12/2 Óvodafejlesztés Devecser DEVECSER VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	13 648 328,00

3. számú melléklet Támogatott ÚMFT projektek listája Devecserben (forrás: http://emir.nfu.hu/kulso/jelek/)

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Megítélt támogatás (Ft):
Kis óvodával is versenyben - óvodafejlesztés Devecseren	
TÁMOP 3.1.4-12/2 Innovatív iskolák fejlesztése Devecser KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONT Innovatív iskola Devecserben	132 080 030,00
TÁMOP 3.2.13-12/1 Kulturális intézmények részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában Devecser Devecseri Városi Könyvtár és Művelődési Ház Közösségért közösen	25 000 000,00
TÁMOP 3.3.2-08/2 Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása Devecser Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Esélyegyenlőség=egyenlő esély	37 439 182,00
TÁMOP 5.4.9-11/1 Modellkísérleti program az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolására Devecser SOMLÓ-KÖRNYÉKI TÖBBCÉLÚ KISTÉRSÉGI TÁRSULÁS Modellkísérleti program az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolására a Devecseri Kistérségben	33 666 000,00
TÁMOP 6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális színterek Devecser DGA Gépgyártó és Automatizálási Korlátolt Felelősségű Társaság Egészség- és szemléletmód-fejlesztés a DGA Kft.-nél	9 910 900,00
Összesen	**5 829 995 090,00**